

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

ORTAOKUL
YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ
(ABAZACA)
ÖĞRETİM PROGRAMI

TÜRKİYE YÜZYILI
MAARİF MODELİ
2026

İÇİNDEKİLER

1. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.1. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI	4
1.2. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR	10
1.3. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU	18
1.4. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI	20
1.5. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	21
2. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR	23
5. SINIF	23
6. SINIF	69
7. SINIF	116
8. SINIF	164

1. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI

1.1. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMEL YAKLAŞIMI VE ÖZEL AMAÇLARI

Ortaokul Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın Nihai Hedefi

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın nihai hedefi, UNESCO Tehlike Altındaki Dünya Dilleri Atlası'nda yer alan 58 sessiz, 2 sesli ve 4 yarı sesli harfle fonetik bir zenginliğe sahip olan Abazacanın koruma altına alınmasına ve yaşatılmasına destek vermektir. Bu doğrultuda öğretim programı; bu mirasın korunmasını öğrencilerin günlük yaşamlarındaki tüm uygulama topluluklarında (UT) ve bağlamlarda bu dil yoluyla etkili, yetkin, öz güvenli, özgün doğal şekilde iletişim kurabilmelerini sağlayacak olan yeterliliği ve gücü kazanmalarını amaçlamaktadır. Bu süreçte öğrencilerin gereksinimleri, dil seviyeleri, ilgi alanları, öğrenme stilleri ile edimsel eğilim, yetenek ve kapasiteleri doğrultusunda desteklenmeleri esastır.

Bu bakış açısıyla Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın ayrıntılı özel amaçları ve hedefleri, öğrencilerin Abazacanın kullanımını gerektiren tüm sosyokültürel bağlamlarda kendilerini bu dilde doğru ve uygun bir şekilde ifade edebilmeleri için gereken bilgi ile becerileri etkili, başarılı bir şekilde edinmelerini ve dili aktif olarak kullanmalarını desteklemektir. Bu sayede programla öğrencilerin Abazacayı etkili bir iletişim aracı olarak kullanmaları ve kendi toplumlarına, dünyaya ve geleceğe olumlu ve ilerlemeyi destekleyici katkılar sunmaları hedeflenmektedir.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın Özgün Karakterini Oluşturan Nitelikler

Aşağıda açıklandığı gibi Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'na özgün karakterini veren birkaç nitelik vardır.

Öğrenme Odaklı Yaklaşım Vurgu

Öğrencilerin zihinsel, sosyal-duygusal öğrenme kültürlerinden kaynaklanan öğrenme profilleri; öğretim programının her bir boyutunda dikkate alınmıştır. Bu boyutlar "yabancı dil alan becerileri", "eğilimler", "sosyal-duygusal öğrenme becerileri", "değerler", "okuryazarlık becerileri", "öğrenme çıktıları", "öğrenme-öğretme yaşantıları" ile "farklılaştırma"yı içermektedir. 5-8. Sınıflar Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda "dört yabancı dil alan becerisi ve üç destek beceri", "öğrenme çıktıları" ile "öğrenme-öğretme yaşantıları" bütüncül yaklaşımla geliştirilmiş ve tasarlanmıştır.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın her temasında farklı değerler ele alınarak öğrencilerin değerlerini bilen, bunları yaşatan ve bu farkındalıklarını eylemlerine yansıtan erdemli birer birey olarak yetişmeleri için vurgular yapılmıştır.

Ortaokul Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (D-AOBM) ile Uyumlandırılması

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı, dil öğretiminde uluslararası ölçekte kabul gören Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (D-AOBM) esas alınarak hazırlanmıştır. Programdaki öğrenme çıktıları, temalar, iletişim işlevleri, söz varlığı unsurları ve beceriler, D-AOBM'de tanımlanan yeterlik düzeyleri doğrultusunda yapılandırılmıştır.

Program hazırlanırken öğrencilerin yaş ve gelişim özellikleri, haftalık ders saati, Abazaca öğretiminin özellikleri ve Abazaca dersinin amaçları dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda D-AOBM'de yer alan A1 düzeyi temel alınmış; 5 ve 6. sınıflar A1.1, 7 ve 8. sınıflar ise A1.2 düzeyinde yapılandırılmıştır.

Program; öğrencilerin dinleme / izleme-anlamlandırma, okuma-anlamlandırma, konuşma-anlatma, yazma-anlatma, dil bilgisi seçme-kullanma, sözcük seçme-kullanma ve sesletim seçme-kullanma becerilerini dengeli biçimde geliştirmeyi hedeflemektedir. Böylece öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri, kendileriyle ilgili konularda temel düzeyde iletişim kurabilmeleri ve Abazaca öğretimi sürecinde Abaza kültürüne ilişkin bilgi ve farkındalık kazanmaları amaçlanmaktadır.

D-AOBM ile uyumlu olarak hazırlanan Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı, öğrencilerin temel kullanıcı düzeyinde Abazaca yeterliği kazanmalarını ve Abazacayı günlük yaşamda etkili biçimde kullanabilmelerini desteklemektedir.

Yabancı Dil Alan Becerileri ile Yabancı Dil Destek Becerilerine Dayalı Öğretim Programı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı; dört yabancı dil alan becerisi olan dinleme /izleme-anlamlandırma, okuma-anlamlandırma, konuşma-anlatma ve yazma-anlatma becerileri ile üç destek beceri olan dil bilgisi seçme-kullanma, sözcük seçme-kullanma ve sesletim seçme-kullanma becerileri üzerine yapılandırılmıştır.

Programda dil becerileri birbirinden bağımsız alanlar olarak değil birbiriyle ilişkili ve birbirini destekleyen bütünlük bir yapı içerisinde ele alınmaktadır. Öğrencilerin Abazacayı etkili biçimde kullanabilmeleri için öncelikle dili dinleyerek okuyarak anlamlandırmaları ardından konuşma yazma yoluyla kendilerini ifade etmeleri amaçlanmaktadır. Bu süreçte dil bilgisi, sözcük ve sesletim unsurları iletişimsel dil kullanımını destekleyen temel bileşenler olarak değerlendirilmiştir.

Dinleme / İzleme-Anlamlandırma okuma-anlamlandırma becerileri aracılığıyla öğrencilerin Abazacaya ilişkin dilsel ve kültürel öğeleri tanımaları, fark etmeleri anlamlandırmaları hedeflenmektedir. Konuşma-anlatma yazma-anlatma becerileri aracılığıyla ise öğrencilerin edindikleri bilgi ve deneyimleri kullanarak kendilerini uygun, doğru anlamlı biçimde ifade etmeleri amaçlanmaktadır.

Dil bilgisi seçme-kullanma, sözcük seçme-kullanma sesletim seçme-kullanma becerileri, yabancı dil alan becerilerinin gelişimini destekleyen unsurlar olarak programın bütününe yayılmıştır. Bu beceriler ayrı ve bağımsız öğretim alanları olarak değil öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma yazma etkinlikleri sırasında doğal bağlamlar içerisinde geliştirecekleri yabancı dil destek becerileri olarak ele alınmaktadır.

Programda yabancı dil alan becerileri ile üç destek beceri arasında karşılıklı, bütünlük ve sarmal bir ilişki kurulmuştur. Böylece öğrencilerin Abazacayı yalnızca dil bilgisel açıdan değil iletişimsel, kültürel ve işlevsel yönleriyle de kullanabilmeleri hedeflenmektedir.

Dil Becerilerinin Terimsel Kullanımları

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda dil becerileri ifade edilirken alımlayıcı becerilerden dinleme becerisi için Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, okuma becerisi için "okuma-anlamlandırma", üretici becerilerden konuşma becerisi için "konuşma-anlatma" yazma becerisi için "yazma-anlatma" adlandırmaları tercih edilmiştir. Öğretim programında "yabancı dil destek becerileri" olarak yer alan sesletim bilgisi, sözcük bilgisi ve dil bilgisi ise sırasıyla "sesletim seçme-kullanma", "sözcük seçme-kullanma" ve "dil bilgisi seçme-kullanma" olarak adlandırılmaktadır.

Bilgi Görseli: Yabancı Dil Alan Becerileri ve Destek Becerileri

Tema ve Zaman Uyumu

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı; dersin haftalık bir / iki ders saati olarak uygulanması dikkate alınarak sadeleştirilmiş ve tematik yapı buna uygun şekilde düzenlenmiştir. Programda her sınıf düzeyinde, bir eğitim öğretim yılı boyunca uygulanmak üzere dört tema yer almaktadır. Tema sayısının sınırlı tutulması; öğrencilerin hedef dil becerilerini geliştirebilmeleri, söz varlıklarını zenginleştirebilmeleri ve öğrenilen içerikleri anlamlı bağlamlar içerisinde kullanabilmeleri amacıyla tercih edilmiştir.

Program, temaların yüzeysel olarak ele alınmasından ziyade daha derinlemesine işlenmesini sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır. Böylece öğrencilerin dinleme / izleme-anlamlandırma, okuma-anlamlandırma, konuşma-anlatma ve yazma-anlatma becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklere yeterli zaman ayrılması hedeflenmiştir. Bunun yanı sıra her temada öğrenilenlerin kalıcı hâle getirilmesini destekleyen pekiştirme çalışmaları, öğrencilerin bireysel öğrenme ihtiyaçlarına cevap veren farklılaştırma uygulamaları ve öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini değerlendirmelerine imkân sağlayan yansıtma etkinliklerine yer verilmiştir. Böylece öğrenme süreçlerinin daha etkili, anlamlı ve sürdürülebilir hâle getirilmesi amaçlanmıştır.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'na Özgü Tematik Model

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın tematik yapısı; öğrencilerin gelişim özellikleri, dil düzeyleri, günlük yaşam ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulmuştur. Programda her sınıf düzeyinde dört tema yer almakta ve bu temalar öğrencilerin Abazaca iletişim becerilerini geliştirecek şekilde yapılandırılmaktadır.

Her tema; öğrencilerin günlük yaşamlarında karşılaşılabilecekleri durumlar, ilgi alanları kültürel deneyimleriyle ilişkilendirilen alt tema ve içeriklerden oluşmaktadır. Temalar; öğrencilerin kendilerini, çevrelerini, ailelerini, sosyal yaşamlarını, doğayı, kültürel değerleri günlük yaşam pratiklerini Abazaca aracılığıyla anlamalarını ve ifade etmelerini destekleyecek biçimde düzenlenmiştir.

Tematik yapı, sınıf düzeyleri ilerledikçe sarmal bir anlayışla genişlemekte ve derinleşmektedir. Daha önce öğrenilen söz varlığı, dil yapıları ve iletişimsel işlevler yeni temalar içerisinde tekrar ele alınarak pekiştirilmekte; öğrencilerin dil kullanım alanları kademeli olarak genişletilmektedir. Böylece öğrencilerin Abazacayı farklı bağlamlarda anlama, kullanma ve iletişim kurma becerilerinin sürekli olarak geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Programın tematik yapısı aynı zamanda Abaza kültürünün tanıtılmasına, yaşatılmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlayacak içeriklere yer verilmesine imkân tanımaktadır.

Sözcük Seçimi, Dizilimi, Dağılımı ve Kullanımı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda her alt temaya ait sözcük öğeleri, ilgili alt tema içeriğine göre titizlikle gruplandırılmış ve düzenlenmiştir. Bu gruplandırma sırasında özellikle 5. sınıf düzeyindeki hedef sözcüklerin eş zamanlı olarak öğretilmesi planlanan sesletim unsurlarını barındırmasına dikkat edilmiştir. Bu sayede Kiril alfabesi temelli Abaza alfabesinin daha kolay öğrenilmesi ve sözcüklerin bağlam içinde anlamlı bir şekilde edinilmesi amaçlanmıştır. Öğretim programı için belirlenen sözcük dağılımı, öğrenci profili esas alınarak Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın özgünlüğünü yansıtacak şekilde dikkatle düzenlenmiştir. Sözcük kümeleri öğretim programında yer alan her alt temaya göre dikkatle listelenmiş, tematik sözcük içerikleri bu listelerden oluşturulmuştur.

Dil Bilgisi Yaklaşımı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı; daha önce öğrenilen dil yapıları ve biçimsel öğelerin, yeni temaların bağlamında sarmal bir yaklaşımla tekrar yer aldığı, süreklilik gösteren bir dil bilgisi kullanımını benimser. Öğretim programı, öğrencilerin geçmişte karşılaştıkları dilsel içeriklerle yeniden etkileşime girmelerini, bunları anlam kurucu unsurlar olarak görmelerini ve farklı temalarda tekrar kullanmalarını sağlayarak yeni hedef yapıları geçişi doğal bir süreçle destekler. Önceden öğrenilmiş dil yapıları, doğrudan ve yalıtılmış bir şekilde yeniden öğretilmek yerine temaların doğal akışına yerleştirilerek yeni dil hedeflerinin yanında destekleyici birer basamak olarak işlev görür. Yeni ya da önceden edinilmiş olmasına bakılmaksızın öğretim programında dil yapısı bağımsız bir öğretim konusu olarak ele alınmaz, aksine öğrencilerin anlamlı kullanımlar ve bağlamsal karşılaşmalar yoluyla bu yapıları sezgisel olarak kavramaları, içselleştirmeleri teşvik edilir. Bu doğrultuda öğrencilerin dil bilgisi öğelerini mekanik ezberden uzak, dilin doğal akışı içinde kendilerinin keşfetmeleri sağlanmaktadır.

Günlük Sosyal Dilin Deyimsel İfadelerinin Dâhil Edilmesi

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda günlük yaşamda kullanılan doğal dil yapıları, kalıp ifadeler ve iletişimsel söylemler öğretim sürecinin temel unsurlarından biri olarak ele alınmaktadır. Böylece öğrencilerin sınıf ortamında edindikleri dil becerilerini günlük yaşam durumlarına aktarabilmeleri ve dili doğal bağlamlarda kullanabilmeleri desteklenmektedir. Program kapsamında öğrencilerin selamlaşma, tanışma, teşekkür etme, özür dileme, kutlama, rica etme, duygu ve düşüncelerini ifade etme gibi günlük iletişim durumlarında Abazacayı işlevsel biçimde kullanmaları hedeflenmektedir. Bu yaklaşım aynı zamanda öğrencilerin Abaza kültürüne özgü iletişim biçimlerini, nezaket ifadelerini ve toplumsal değerleri tanımalarına katkı sağlamaktadır.

Farklılaştırma

Farklılaştırmaya yönelik tüm uygulamalar; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından hazır bulunuşluk düzeyi, öğrenme hızı ve öğrenme profillerine göre gruplandırma yapılarak; içerik, süreç, öğrenme ortamı ve ürün boyutlarında uyarlamalar geliştirilerek; esnek öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak; süreç içinde sürekli, geliştirici (biçimlendirici) değerlendirmelerle izlenip gerekli düzenlemeler yapılarak planlanır ve yürütülür.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel yapı taşlarından birini de farklılaştırılmış öğrenme yaklaşımı oluşturmaktadır. Ortaokul Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda zenginleştirme ve destekleme şeklinde ele alınan farklılaştırma etkinlikleri, "öğrenme-öğretme yaşantıları" merkezde tutularak tasarlanmıştır. Öğretim programı, tüm öğrencilerin hızı ve kapasiteleriyle uyumlu olarak onlara adil ve eşit öğrenme fırsatları sunmak amacıyla bireysel gereksinimleri dikkate alacak şekilde hazırlanmıştır. Bu doğrultuda farklılaştırılmış etkinliklerin tasarımı ve uyarlanması içerik, süreç, ürün, öğrenme ortamı boyutlarına göre düzenlenmiştir. Öğrencilerin performansları farklılık gösterebileceği için nihai ürünlere yönelik beklentiler de çeşitlendirilmiştir. Ayrıca öğrenme ortamının öğrenciler için fiziksel ve sosyal açıdan uygun ve rahat olması hedeflenmiştir.

Zenginleştirme, akranlarına göre daha ileri düzeyde olan öğrenciler için tasarlanmış bir stratejidir. Bu strateji, öğretim programının kapsamını genişleten ve derinleştiren öğrenme fırsatları sunarak öğrencilerin bilgi ve becerilerini en üst düzeyde geliştirmeyi amaçlamaktadır. Farklılaştırılmış öğretimin destekleme boyutu ise öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrenciler için içerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamındaki uyarlamaları kapsar. Bu boyutta önemli olan öğrencilerin kendi hızlarında ilerleyebilmeleri için gereken zamanı ve desteği almalarıdır.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'na Teknolojinin Dâhil Edilmesi

"Harmanlanmış Öğrenme", Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda teknolojinin kullanımına yönelik bir çerçeve olarak benimsenmiştir. Bu öğrenme modeli, güncel çevrim içi ve yüz yüze öğretim yöntemlerini teknolojik araçlar ve medyayla birleştirmektedir. Böylece teknoloji kullanımı; materyallerin, ders içi ve dışı öğrenme süreçlerinin teknoloji ile bütünleştirilmesi anlamına gelir. Bu sayede öğrenmeyi kolaylaştırmak, zenginleştirmek, genişletmek; Abazacayı aktif olarak kullanmak ve Abazaca yoluyla etkili iletişim kurmak amaçlanır. Burada öğrencilerin öğrenme süreçlerini keyifli bir şekilde kolaylaştırarak daha derin düşüncelerini ve öğrenmelerini desteklemeyi amaçlayan "Etkin Öğrenme" yaklaşımı da vurgulanmaktadır. Teknolojiyi bir amaç değil öğrenmeyi keyifli hale getiren bir araç olarak gören bu yaklaşım, öğrencilerin süreç üzerinde daha derin düşüncelerini ve kendi öğrenme sorumluluklarını almalarını desteklemektedir. Sonuç olarak öğretim programı, teknolojinin sunduğu imkânlarla öğrencileri gerçek, doğal ve otantik bir dil ortamıyla buluşturarak hedef dili uygun bağlamlarda aktif şekilde kullanan ve bu dil yoluyla etkili iletişim kurabilen bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin Kültürel ve Ahlaki Temellerinin Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'na Dâhil Edilmesi

Millî Bayramlar ve Önemli Günler	
18 Mart	Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü
23 Nisan	Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı
19 Mayıs	Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı
15 Temmuz	Demokrasi ve Millî Birlik Günü
30 Ağustos	Zafer Bayramı
29 Ekim	Cumhuriyet Bayramı
10 Kasım	Atatürk'ü Anma Günü
24 Kasım	Öğretmenler Günü
Dinî Bayramlar	
Ramazan Bayramı	
Kurban Bayramı	

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uyumlu olarak Abazaca Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin öncelikle millî ve manevi değerlere duyarlılık geliştirmelerine ve kendi kültürlerini tanımlarını sağlamaya büyük önem vermektedir. Temalar

ve alt temalar içindeki bağlamlar tasarlanırken içeriğin, öğrencilerin başta içinde yaşadıkları toplumun köklü değerleri olmak üzere Abaza kültürüne ilişkin güçlü bir farkındalık geliştirmelerini sağlayacak şekilde yapılandırılması gözlemlenmiştir.

Bu yaklaşım, öğrencilerin millî, kültürel ve küresel dünyalarıyla bağlarını güçlendirmeyi ve Abazaca öğrenirken hem millî hem de kültürel unsurları doğru bir şekilde ifade edebilmelerini sağlamayı hedeflemektedir. Böylece Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin millî, kültürel ve pedagojik çerçevesi ile tutarlılık gösterecektir.

Abaza Kültürüne Özgü Kültürel Unsurlar

Abaza halk müziği ve geleneksel ezgiler

Geleneksel halk dansları

Geleneksel çalgılar

Geleneksel Abaza mutfağı

Geleneksel ev ve köy yaşamı

Gelenek ve Görenekler

Misafirperverlik

Sözlü Kültür

Misafirperverlik ve Toplumsal Değerler

Aile ve Sosyal Yaşam

Örf ve Adetler

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın Kuramsal ve Yöntemsel Yaklaşımı

Öğrenme ve Öğretme Yaklaşımı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı; öğrencinin bireysel, kültürel ve sosyal algısını bütünüyle geliştirmeyi, onu dil yoluyla biçimlendirmeyi hedefleyen eylem odaklı ve bütüncül bir yaklaşımı esas alır. Eğitimin her bir alanında olduğu gibi, Abazacanın yaşayan dil olarak öğretimi de çağdaş dil bilimsel yaklaşımlara dayanmaktadır.

Bu teorik zemin; dil öğretiminin genel hedeflerini, doğasını, tasarımı ve öğretim süreçlerini belirleyen temel ilkeleri içerir. Abazacanın yaşayan bir iletişim dili olarak edinimini sağlayan uygulamalı dil bilim yaklaşımları da bu temel üzerine konumlandırılmıştır. Dolayısıyla öğretim programının tasarım, uygulama ve değerlendirme boyutları bu doğrultuda şekillenmiştir. Öğretim programı, "Ortaokul Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın Amaçları (ne için öğretildiği)" ve "Ortaokul Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda Öğrenme-Öğretme Süreci (nasıl edinildiği)" olmak üzere birbiriyle bütünleşik iki düzlemde değerlendirilmektedir.

a) Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın Amaçları

Bu amaç ve hedefler üç grupta toplanabilir.

Bireysel oluşum ve gelişim hedefleri, Abazaca öğrenimini yalnızca bir iletişim aracı değil bir düşünme, algılama süreci olarak ele alır; öğrencinin zihinsel, sosyal-duygusal ve manevî gelişimini destekler.

Kültürel amaç ve hedefler, öğrencilerin kültürlerine yönelik farkındalık, saygı geliştirmelerini sağlar. Dünyadaki farklı kültürlerin varlığına dair bilinç kazandırarak hem kendi kültüründen hem de farklı kültürlerden insanları anlamalarına ve onlara hoşgörüyle yaklaşmalarına katkıda bulunur.

Sosyal amaçlar, dil öğreniminin temel hedefinin bireyin öncelikle kendisini doğru ve etkili bir şekilde ifade etmesi, ardından başkalarını doğru anlayarak okul, aile, ülke ve dünya gibi çeşitli sosyal bağlamlarda nitelikli iletişim kurması olduğunu kabul eder.

b) Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda Öğrenme-Öğretme Süreci

Ortaokul Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda öğrenme süreci; bireysel bütünleşme, yetiştirme ve gelişim boyutlarıyla tanımlanmaktadır. Bu süreç, öğretim programı genelinde uygulamalı dil bilimi yaklaşımları temelinde yapılandırılmıştır. Yaşayan dil olarak Abazaca öğretimine kaynaklık eden bu kuramsal arka plan, öğretim programındaki tüm tema ve içeriklerde sentezlenerek öğretim programının uygulanması için gerekli teorik çerçeveyi ve yapısal altyapıyı oluşturmuştur.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda Yabancı Dil Öğrenme-Öğretme Sürecine Eylem Odaklı Yaklaşım

"Eylem Odaklı Yaklaşım"ın (AOA) temel ilkesi, öğrencilerin gerçek yaşamın sosyokültürel bağlamlarında etkili iletişim kurabilecek performanslar sergilemelerine imkân tanımaktır. Bu yaklaşımda öğrencilerin sürece etkin katılımı, dilin toplumsal doğasını kavramaları ve bireysel öğrenmelerinin toplumsal yaşamdaki karşılığını fark etmeleri beklenir. Bu ilkeler, okul içinde ve dışında özerk, amaçlı, iş birliğine dayalı öğrenmeyi esas alan Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın akademik duruşu ile bütünüyle uyumludur.

Öğretim programı, odağı dilin yapısal özelliklerinden ziyade "nasıl öğrenileceği ve nasıl kullanılacağı" boyutuna yönelmiştir. Bu doğrultuda dilsel unsurlar, Abazaca öğreniminin birer aracı olup öğrenenlerin bunları sosyokültürel bağlamlarda akranlarıyla özerk ve iş birliği içinde kullanabilmelerini sağlar. Öğretim programında temel amaç, öğrencilerin edindikleri dil becerilerini ve kültürel birikimi, hem kendi gelişimlerine hem de Abazaca öğretimini geleceğe aktaracak şekilde yaşadıkları topluma katkı sunacak biçimde yansıtma ve yayma amaçlarıdır.

Bu hedefleri hayata geçirmek amacıyla öğretim programındaki her alt tema, gerçek yaşam durumlarını sınıfa taşıyan mikro sosyokültürel bağlamlar sunar. Öğrenciler; sözcük, cümle yapıları ve dil bilgisi yapılarını anlamsal bir bütünlük içinde öğrenerek dilin iletişimsel işlevlerini kavrarlar. Kendi bilgi, düşünce ve duygularını ifade ederken başkalarının bakış açılarını Abazaca aracılığıyla anlamayı ve bu dilsel öğeleri etkili şekilde kullanmayı öğrenirler. Nihayetinde öğretim programı, öğrencilerin iletişimsel yeterliliklerini geliştirerek kendi topluluklarında ve çok dilli ortamlarda yapıcı, özerk ve kültürel farkındalığı yüksek bireyler olmalarını amaçlar.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda bu dönüşüm, temalar boyunca yapılandırılan çeşitli iletişimsel etkinlikler, projeler ve görev odaklı performanslar aracılığıyla gerçekleştirilir. Öğrenciler, iş birliği içinde çalışarak edindikleri bilgi ve becerileri gerçek yaşam konularına aktarır. Böylece yakın ya da uzak çevrelerindeki sorunları fark ederek bunlara dil aracılığıyla çözümler üretmeyi amaçlarlar.

"Yöntem-Sonrası Dönem" Yaklaşımı

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı, tek bir dil öğretim yöntemine bağlı kalmak yerine farklı kuramsal altyapıları sentezleyen eklektik bir yaklaşımı benimser. Öğretim programı öğrencilerin dil seviyesine ve ihtiyaçlarına uygun teknikleri anlamlı bir bütünlük içinde birleştirilerek tüm sınıf seviyelerindeki temel amaçlar doğrultusunda tasarlanmıştır. Bu sentezin temel amacı, öğrencilerin öğrenme süreçlerini kolaylaştırmak, temel dil becerilerini geliştirmek ve Abazacayı gerçek yaşam bağlamlarında etkili, doğal ve akıcı bir şekilde kullanmalarını sağlamaktır. Öğretim programının yöntemsel duruşunu açıklayan bu yaklaşım; öğrenci, zaman, mekân ve amaca göre esnek tekniklerin seçilmesini ifade eder. Bu süreç; öğrenme stilleri, motivasyonları, kişilik özellikleri gibi dil edinimini etkileyen faktörleri merkeze alan "Yöntem-Sonrası Dönem" doğrultusunda şekillenir.

Öğretim programının yöntemsel bakış açısında "Eylem Odaklı Yöntem", "İletişimsel Yöntem", "Harmanlanmış Öğrenme", "Ters Yüz Sınıf", "Bağlam-Temelli Öğrenme", "Dijital ve Yapay Zekâ Destekli Öğrenme", "Sosyal Öğrenme", "İş Birlikli Öğrenme", "Görev-Temelli Dil Öğrenme Tasarımı" gibi yaklaşımlar harmanlanmıştır. Bu harman içinde, özellikle dilin toplumsal bağlarını güçlendiren "Topluluk Odaklı Dil Öğrenimi" ile dilsel yapıları fiziksel hareketlerle somutlaştırarak kalıcı öğrenme sağlayan "Tümünden Fiziksel Tepki (TPR)" yöntemleri öğretim programının taşıyıcı sütunlarını oluşturur. Öğretim programındaki "yabancı dil alan becerileri", "öğrenme çıktıları" ve "öğrenme-öğretme yaşantıları" bölümleri de bu yöntemsel temele uygun olarak düzenlenmiştir. Öğretim programının uygulamaya geçirilmesi ise öğrencilerin yaşı, zihinsel, sosyal-duygusal, fiziksel ve kültürel yönleri ile ilgi alanları dikkate alınarak planlanmaktadır.

Sosyokültürel ve İletişimsel Yaklaşım

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nın tasarımında temel alınan yaklaşımlardan biri, dilin sosyal ve kültürel bağlamlar içinde anlam kazandığını savunan "Sosyokültürel Yaklaşım"dır. Bu yaklaşım, dil ile kültür arasındaki ayrılmaz bağı temel alarak dil öğrenimini bireyin kendi kültürel kimliğini koruma, yaşatma ve çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurma süreci olarak ele alır. Bu doğrultuda öğretim programı, kültürel mirasın sadece teorik bir bilgi olarak kalmaması, yaşayan, konuşulan ve nesiller arası köprü kuran dinamik bir yapıya dönüşmesi için "İletişimsel Yaklaşım"ı da benimser.

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda Öğrenme ve Öğretme Yaklaşımları

Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı bireyi zihin, ahlak, ruh ve kültür bütünlüğü içinde yetiştirmeyi esas alan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesindeki "Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ve

Temel İlkeleri" doğrultusunda yapılandırılmıştır. Bu temele dayanan öğretim programı öğrencilerin millî, manevî ve kültürel değerleri özümsemiş; hür ve yapıcı düşünme gücüne sahip, toplumsal sorumluluk bilinci yüksek bireyler olarak yetişmesini hedefler. Bu doğrultuda süreç boyunca öğrenciler; yalnızca dil kalıplarını ezberleyen pasif alıcılar değil alfabe, semboller, temel sözcükler üzerinden kültürel belleğin izini süren kaşifler; kendilerini ve çevrelerini yalın düzeyde ifade edebilen etkin iletişim kurucular; öğrendikleri dili sınıf içi ve yakın sosyal ortamlarda paylaşan sosyal aktörler; kendi öğrenme hızlarını keşfeden özerk öğrenenler, somut düzeydeki duygu ve ihtiyaçlarını basit kalıplarla yansıtabilen katılımcılar olarak konumlandırılmaktadır. Bu bütünsel yaklaşımla öğrencilere yönelik genel hedefler şu şekilde belirlenmiştir:

1. Abazacanın temel yapılarını, günlük sözcük dağarcığını, selamlaşma ve tanışma kalıplarını içeren kısa, net, basit sözlü / görsel içerikleri algılama ve tanıma,
2. Edindikleri dil becerilerini; kendilerini, ailelerini, yakın çevrelerini tanıtmak gibi somut ve günlük ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kullanma,
3. Bu dilsel birikimi Abaza kültürünün alfabe, görsel semboller, temel nezaket kalıpları gibi yalın unsurlarıyla bağ kurmak ve kültürel mirası canlandırmak için değerlendirmek,
4. Sınıf içi etkinliklerde karşılaşılan ya da öğretmen rehberliğinde sunulan basit dilsel yapıları ve görsel-işitsel ipuçlarını anlamlandırarak taklit ve uygulama yoluyla ifade etme,
5. İletişim esnasında yaşanabilecek anlamama veya tıkanma durumlarında jest, mimik ve bildiği kalıpları kullanarak temel düzeyde iletişimi sürdürme,
6. Abaza kültürüne ve farklı kültürlere ait temel görsel, işitsel veya somut öğeleri tanıyarak bunlara karşı ilgi, saygı ve hoşgörü gösterme,
7. Günlük yaşamın tanıdık bağlamlarında (okul, aile, şehir, ülke) nesneleri, kişileri veya durumları Abazaca olarak basit, kısa ve yalın cümlelerle ifade etme,
8. Dil öğrenme sürecini dinleme, taklit etme, görselleştirme, sözcük kartları gibi temel okuryazarlık araçlarıyla destekleyerek eğlenceli ve keşfe dayalı bir yaklaşımla içselleştirme,
9. Edindiği dil becerilerini arkadaşlarıyla yardımlaşma, oyun oynama, paylaşımında bulunma gibi sosyal-duygusal süreçler ve millî ve manevî değerler ile bütünleştirerek edinme,
10. Kazandığı bu dil becerilerini ve kültürel farkındalığı kendi dil mirasına sahip çıkmanın bir basamağı olarak görme, çevresinde bu dile karşı sempati uyandırma, gelecekteki daha ileri düzey dil öğrenme süreçleri için güçlü bir motivasyon kaynağına dönüştürme.

1.2. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN ESASLAR

1. Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni" ile bütünüyle uyumlu olarak yapılandırılmıştır. Bu belge ders planlarının oluşturulmasında, dil edinimini destekleyen kültürel materyallerin tasarlanmasında, sarmal yapıya uygun süreç odaklı alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarının hazırlanmasında ve ders kitaplarının içerik tasarımında temel kılavuz olarak dikkate alınmalıdır.
2. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı aşamalı olarak uygulanacağından öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin okullardaki Abazaca zümre öğretmenleri tarafından takip edilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin olası eksikliklerini ve öğrenme ihtiyaçlarını gidermek amacıyla yürütülecek destekleyici süreçler, öğretim dönemi başında yapılan zümre öğretmenler kurulu toplantılarında planlanmalı ve eğitim yılı boyunca sarmal bir yaklaşımla hayata geçirilmelidir. Öğretim programının dinamik yapısı gereği öğrenciler, edindikleri temel öğrenme çıktılarını yeni temaların doğal akışı ve anlamlı bağlamları içinde sürekli olarak kullanmaya devam ederler. Bu sarmal akış, öğrencilerin zaman kaybetmeden yeni dil becerilerine odaklanmalarını sağlarken Abazaca eğitiminde ülke genelinde aktif bir uygulama birliğinin oluşmasına da katkı sunacaktır.
3. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı, "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni"nde yer alan yabancı dil alan becerileri ile öğrencilerin bütünsel gelişimini hedefleyen yabancı dil destek becerileri üzerine yapılandırılmıştır.
4. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda etkinlik ve uygulamalar, öğrencilerin bireysel dinamikleri ve dil seviyeleri göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır. Öğretim programında tek bir dil öğretim

yöntemine bağlı kalmak yerine doğru yer, zaman, bağlam ve amaca uygun en etkili tekniklerin seçilmesini öngören "Yöntem-Sonrası Dönem" yaklaşımı esas alınır. Derslerin planlanması ve uygulanmasında öğrencilerin öğrenme stilleri, motivasyonları, ilgi alanları, iletişim ihtiyaçları ve fiziksel koşulları belirleyici birer faktör olarak dikkate alınır. Bu doğrultuda yapılandırılan etkinlikler, amaçsız birer pratik olmanın ötesinde, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini ve eğilimlerini keşfetmelerine yardımcı olacak şekilde kurgulanmalıdır. Öğrencilerin dil edinim süreçlerini değerlendirebilmeleri ve kendi farkındalıkları aracılığıyla öğrenmelerini geliştirmeleri için öğretim programında bireysel ve iş "yansıtma" tekniklerine büyük bir önem verilmiştir. Bu yansıtma süreçleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli yapısına uygun olarak her alan becerisinin ve öğrenme çıktısının tamamlayıcı son bileşeni olarak yer almaktadır.

5. Yabancı dil alan becerileri, öğretim programındaki öğrenme çıktılarının yapılandırılmasında temel hareket noktasıdır. Öğretim programında yer alan her bir yabancı dil alan becerisi ve öğrenme çıktısı, o hedefe ulaşmayı sağlayan dinamik süreç bileşenleriyle desteklenmiştir. Öğrenme çıktılarına erişimi doğrudan sağlayan bu bileşenler, öğrencilerin dili pasif bir şekilde öğrenmesi yerine aktif olarak deneyimlemesini amaçlar. Bu doğrultuda Abazaca derslerinde öğrencilerin her temanın bağlamına uygun olarak bu süreç bileşenlerini bizzat deneyimlemeleri esas alınmaktadır.
6. Öğretim programındaki iki alımlama becerisinden ilki Dinleme / İzleme-Anlamlandırma'dır. Bu beceri, bireyin bir konuşmacı veya başka bir kaynak tarafından üretilen sözlü-dilsel içerikleri algılayıp anlamlandırma yeteneğini geliştirir. Bu kaynaklar; aksan, vurgu, hız, ritim gibi dilin yapısal özelliklerinin yanı sıra terimler, sözcükler, ifadeler, cümlecikler, cümleler ve bağlamdaki sosyal; kültürel yansımalar gibi içerik ve anlamsal özellikleri de kapsar. Öğrenciler Abazaca öğrenirken tanıma, fark etme, anlamlandırma aşamasında çeşitli görsel destekler kullanarak bunları algılar ve anlar. Öğretim programındaki iki alımlama becerisinden ikincisi olan "Okuma-anlamlandırma" ise metin türü, görsel destek, dil bilgisi kullanımı, sözcük dağarcığı ve içeriğin tüm anlamsal özelliklerinin yardımıyla oluşturulmuş yazılı içeriği (metni) algılayıp anlamlandırma amacıyla geliştirilen bir beceridir. Bu beceri öğrencilerin terimler, sözcükler, ifadeler, cümlecikler, cümleler, bağlamdaki sosyal, kültürel yansımalar gibi içerik ve anlamsal özellikleri tanıma, fark etme ve anlamlandırma aşamasında çok önemlidir. Dilin yapısal ve anlamsal özellikleri, anlama süreçlerinde büyük önem taşır.
7. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma, anlık algılama ve odaklanma gerektiren dinamik bir süreçtir. Bu nedenle öğrenciler için bu süreç; konuşma hızının yavaşlatıldığı, tekrarlara yer verilen ve anlamlı tepkilerle geri bildirimlerin desteklendiği bir yapıda kurgulanmıştır. Öte yandan "okuma-anlamlandırma", öğrencinin kendi hızında ilerleyebildiği, daha statik ve kontrollü bir süreçtir. Her iki alımlama becerisinde de öğrencinin mesajın anlamını algılaması, dilin toplumsal ve kültürel bağlamıyla kurduğu kişisel ilişkiye göre şekillenir. Öğretim programında alımlama, yorumlama ve anlama süreçlerini kapsayan bu iki beceri, söz konusu zihinsel özellikler göz önünde bulundurularak düzenlenmiştir. Derslerin planlama ve uygulama aşamalarında öğrencilerin bu becerileri doğal, gerçekçi ve anlamlı bağlamsal tasarımlar içinde deneyimlemeleri esas alınmıştır. Böylece öğrencilerin edindikleri alımlama becerilerini sosyal yaşamda başkalarıyla iletişim kurarken etkili ve verimli bir biçimde kullanmaları desteklenmektedir.
8. Öğretim programında tanımlanan iki üretici beceriden ilki olan "konuşma-anlatma"; öğrencilerin hedef dilin seslerini, sözcük dağarcığını, dil bilgisi öğelerini ve anlamsal ifadelerini kullanarak başkalarıyla iletişim kurmasını sağlayan sözlü bir beceridir. Bu becerinin temel öğelerini planlama, etkileşim ve iletişim oluşturur. Konuşma süreçlerinde öğrenciler; bağlam, durum, yer ve zamana uygun içerikleri kullanma, doğru sesletim ve telaffuz üretme, temel bilgi ve duygularını kısa, net ve anlaşılır cümlelerle ifade etme becerilerini geliştirirler.
9. Üretici becerilerden ikincisi olan "yazma-anlatma", öğrencinin dil bilgisi öğelerini, sözcük dağarcığını ve temel ifade biçimlerini kullanarak bilgi, düşünce, deneyim ve duygularını yazılı olarak ifade etme becerisidir. Bu becerinin öğrenme çıktısı, öğretim programında yer alan girdilerin tanınması, fark edilmesi ve anlaşılmasıyla başlar. Girdi içerisindeki bilginin işlenmesi; dinleme, izleme, okuma gibi alımlama becerileri aracılığıyla desteklenir. Yazma ve kendini ifade etme süreci; planlama, uygulama ve geri bildirimler doğrultusunda yeniden yapılandırmayı içeren aşamaları kapsar. Öğretim programında üretim becerilerinin kullanıldığı etkinlikler, tasarımlar ve uygulamalar, anlamlı bağlamlar çerçevesinde dikkatle kurgulanmalıdır. Öğrencilerin edindikleri "konuşma-anlatma" ve "yazma-anlatma" becerilerini uygun bağlamlar içinde doğal, gerçekçi, etkili ve anlamlı biçimde kullanarak iletişimsel yeterliliklerini geliştirmeleri esas alınmaktadır.
10. Öğretim programında tanımlanan "yabancı dil destek becerileri", yabancı dil alan becerileriyle bütünüyle bütünsel ve uyumlu bir biçimde işlenir. Yabancı dil alan becerileri ile yabancı dil destek becerileri arasında sarmal ve karşılıklı bir etkileşim bulunduğundan tüm dilsel süreçler birbirini destekleyecek şekilde yürütülür. Dilin sesletim, sözcük ve

dil bilgisi unsurları doğrudan birer içerik bilgisi olarak ele alınır ancak bunlar bağımsız kurallar olarak değil öğrencilerin "dilsel yeterlilikleri" içinde ele alınarak sarmal olarak konumlandırılır. Bu doğrultuda dil edinim süreci iki temel aşamaya ayrılır: "fark etme ve anlama", "seçme ve kullanma". İlk aşamada öğrenciler, Abazacanın kendine has sesletim özellikleri (telaffuz, tonlama vb.), sözcük dağarcığı ve dil bilgisi öğeleriyle karşılaşır; bunları algılar ve anlamlandırır. Alımlama becerilerinin (dinleme / izleme ve okuma) işlendiği bu sürecin ardından öğrenciler, üretici becerilere (konuşma ve yazma) geçiş yaparlar. İkinci aşama olan "seçme ve kullanma" ise öğrencilerin edindikleri bu dilsel yeterlilikleri anlamlı bağlamlarda aktif birer üretim ögesine dönüştürmelerini sağlar.

11. Öğretim programında becerilerin bu şekilde yapılandırılması; sesletim, sözcük ve dil bilgisi unsurlarının rolünü, ana becerileri doğrudan destekleyen birer bileşen olarak net bir biçimde tanımlamak esasına dayanır. Bu konumlandırma, öğrencilerin dili sadece teknik bir kurallar bütünü olarak görmelerini engeller. Aksine öğrencilerin Abazacayı sosyal yaşamda doğru yerde, doğru şekilde kullanmalarını sağlayan pragmatik, iletişimsel, stratejik, sosyo-dil bilimsel yeterlilikleri bir bütün olarak kazanmalarını ve bu süreci anlamlı bağlamlar içinde içselleştirmelerini güçlendirir.
12. Öğretim programında yabancı dil alanında yer alan üç destek becerisinden biri "sesletim seçme ve kullanma"dır. Sesletimsel beceriler, öğrencilerin Abazacanın seslerini, vurgu, ritim, tonlama, telaffuz kalıplarını ve bu seslere denk gelen harfleri doğru kullanmalarına, konuşmanın içeriğini doğru yansıtma ve daha etkili bir iletişim kurmalarına yardımcı olur. Bu beceri; dinleme çalışmaları, tekrar, taklit, odaklanmış telaffuz alıştırmaları, akran kayıtlarını dinleyip akran değerlendirmesi yapma ve kendi ses kayıtlarını dinleyerek bireysel yansıtma oturumlarında gelişimlerini takip etme gibi etkinliklerle desteklenir. Sesletimin doğru ve uygun kullanımı, içeriğe derinlik kazandırarak öğrenme deneyimini kolaylaştırır ve dilin anlam dünyasını erişilebilir kılar. Ders planlama ve uygulama aşamalarında sesletim odaklı etkinlikler, öğrencilerin Abazacanın fonetik yapısını doğal, özgün ve bağlamına uygun şekilde içselleştirmelerini destekleyecek biçimde tasarlanmalıdır. "Sesletim seçme-kullanma" becerisi, öğrenme çıktılarının yazımında ve öğrenme-öğretme uygulamalarında "SES" desimal koduyla yer almıştır.
13. "Sözcük seçme-kullanma" becerisi, öğretim programında yer alan yabancı dilin üç destek becerisinden biridir. Bu beceri, öğrencilerin hedef dildeki sözcükleri alımlayıcı beceriler aracılığıyla tanıyıp anlamlandırmasının ardından bunları bağlam, durum, yer ve zamana uygun şekilde konumlandırıp kullanmalarına dayanır. Öğrenciler süreç içerisinde daha önce edindikleri sözcük dağarcığını geri çağırıp ilgili bağlama entegre ederek doğru, etkili ve anlamlı bir biçimde kullanırlar. Bu aşamalar, öğretim programındaki yabancı dil alan becerilerinin süreç bileşenlerinde tanımlanmış, öğrenme çıktıları ile temaların "öğrenme-öğretme yaşantıları" bölümlerine sistematik bir şekilde aktarılmıştır. "Sözcük seçme-kullanma" becerisi, öğrenme çıktılarının yazımında ve öğrenme-öğretme uygulamalarında "SÖS" desimal koduyla yer almıştır.
14. "Dil bilgisi seçme-kullanma" becerisi, öğretim programında yer alan yabancı dil destek becerilerinden biridir. Bu beceri, uygun yöntemsel teknikler ve anlamlı bağlamlar kullanılarak diğer tüm dil becerileriyle bütünleşik bir biçimde ele alınır. Öğretim süreçlerinde öğrencinin dil yapılarını kural ezberlemeden keşfetmesini sağlayan bilinçli farkındalığa dayalı keşfetme odaklı öğrenme teknikleri esas alınır. Bu yeterlilikleri kazanmayı desteklemek amacıyla doğal ve özgün iletişim bağlamlarından beslenen etkinliklerin seçilmesi esastır. Bu etkinlikler, öğrencilerin iletişimsel yeterliliklerini geliştirmeyi hedeflemeli ve Abazaca dil bilgisi yapılarını mümkün olduğunca doğal, doğru ve anlamlı bir bağlam içinde içselleştirmelerini sağlamalıdır. "Dil bilgisi seçme-kullanma" becerisi, öğrenme çıktılarının yazımında ve öğrenme-öğretme uygulamalarında "DBS" desimal koduyla yer almıştır.
15. Abazaca edinimi, çocukların Abazacadaki dil bilgisi öğelerini ve yapılarını bilinçli bir çaba göstermeden, doğal ve gerçekçi ortamlarda edinip kullanmaları sürecidir. Okullarda yürütülen dil eğitimi ise "dil öğrenimi" olarak tanımlanır. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda dil bilgisi öğretiminin temel amacı, öğrencilerin Abazacayı doğru dil bilgisi kurallarıyla, anlamlı ve bağlamsal bir zemin üzerinde kullanarak iletişim kurabilecekleri bir ortam oluşturmaktır. Bu bağlamda öğretim programı, 5-8. sınıf kademesindeki tüm süreci bütüncül yaklaşım temelinde yapılandırmıştır. Bu yaklaşım, öğrencilerin dilin yapısal özelliklerini ayrı ayrı analiz etmek yerine, anlamlı bir bütünlük içinde keşfetmelerini sağlar. Bu yaklaşımda dil bilgisi, öğretmen tarafından ayrı bir ders konusu olarak değil uygun yöntem, teknik, materyal ve etkinlikler aracılığıyla dilin doğal akışı içinde kazandırılan işlevsel bir süreçtir. Eğitim süreci; bol miktarda doğal pekiştirme, tekrar, etkileşim, hikâye anlatımı, rol yapma ve iletişim etkinlikleriyle desteklenir. Bu süreç, beynin sağ yarım küresinin işlevlerini aktif tutan görseller, ritim, müzik, hareket, drama ve hikâye anlatımı gibi fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal boyutları kapsayan etkinliklerle öğrencinin dili keşfetmesini esas alır. Böylece dil bilgisi kuralları parçalara bölünmeden, öğrencinin anlam

dünyasında bütünsel bir yapı olarak yerleşir.

16. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı, öğrencilerin sosyo-dilbilimsel ve pragmatik yeterliklerini farklı kültürel içerik ve bağlamlarla ilgili iletişimsel ve iş etkinlikler aracılığıyla geliştirmelerini hedefler. Tüm temalarda yer alan cümle yapıları ve diyalog örnekleri bu sürecin merkezinde yer alır. Zira öğrenciler bunları sınıf içerisinde öğrenerek günlük hayatta kullanılan dile erişim sağlar ve bu ifadeleri hem sınıf içinde hem de kişisel yaşamlarında kullanabilirler. Öğrencilerin seviyelerine uygun anlamlı sözlü ve yazılı bağlamlarda sosyal yeterlilik kazanmalarını desteklemek amacıyla okul içinde ve dışında Abazacayı etkili, doğru, doğal, özgün ve akıcı bir şekilde kullanma fırsatları sunulmalıdır. Bu gereklilik, tüm ders içeriklerinin tasarımında ve uygulanmasında titizlikle göz önünde bulundurulmalıdır.
17. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme çıktıları ve süreç bileşenlerinin öğretim süreçlerinde eksiksiz uygulanması esastır. Bu kapsamda ders planlama aşamalarında ilgili temanın öğrenme çıktıları ile süreç bileşenleri başta olmak üzere, programlar arası tüm bileşenlerin bir bütün olarak ele alınması zorunludur. Öğretmenler, bu bileşenleri temel alarak sınıf içi uygulamalarını öğrenci ihtiyaçlarına ve bağlamına göre çeşitlendirebilir ve farklılaştırabilirler.
18. Abazaca sınıfında öğrencilerin derse etkin katılımını teşvik eden, öğrenciyi merkeze alan dinamik bir öğrenme ortamı oluşturulmalıdır. Bu bağlamda öğrencilerin kendi fikirlerini özgürce ifade edebildikleri, sosyal-duygusal öğrenme becerilerin desteklendiği, kapsayıcı bir sınıf iklimi tesis edilmelidir. Öğrencilerin kendilerini güvende hissettikleri ve dil aracılığıyla özgünlüklerini ortaya koyabildikleri bu iklim, kalıcı öğrenmenin ve toplumsal etkileşimin temelidir.
19. Abazaca derslerinde sorgulama, araştırma, gözlem gibi etkinlikler; öğrencilerin dil düzeyleri gözetilerek disiplinler arası ve bağlamsal bir yaklaşımla yürütülmelidir. Bu süreç, dilin sadece bir ders konusu olarak değil diğer disiplinlerdeki bilgiyi yapılandırmada kullanılan bir araç olarak ele alınmasını gerektirir. Öğretmenler tarafından titizlikle planlanan ve uygulanan bu etkinlikler, öğrencinin merak duygusunu canlı tutarak dilsel becerilerini bilimsel ve sosyal bir bağlamda derinleştirmesini sağlar.
20. Öğrenmede köprü kurma, öğrencilerin mevcut bilgi ve becerileri ile edinecekleri bilgi ve beceriler arasında bağlantı oluşturma sürecini ifade eder. Bu süreçte yeni bilgi ve becerilerin daha iyi anlaşılması, öğrenilmesi, dolayısıyla yapılandırılması sağlanır. Bu yaklaşım, öğrencilerin daha önce öğrendikleri veya deneyimlediklerini yeni öğrenme süreçlerine yansıtmasını teşvik eder. Bunun yanında köprü kurma, sınıfta öğrenilen bilgi ve becerilerin günlük hayatla ilişkilendirilmesidir. Öğrencilerin öğrenilen bilgi ve becerileri sadece sınıf içinde değil gerçek hayatta da nasıl kullanabileceklerini anlamalarına fırsat verilir. Bu bağlamda öğrencilerin öğretim programlarındaki öğrenme çıktılarına ulaşmalarını sağlamak için önceki ve yeni öğrenmeleri arasında köprü kurmalarını kolaylaştırmak büyük önem taşımaktadır.
21. Temalardaki "Öğrenme-Öğretme Yaşantıları" bölümü, öğrencilere bütüncül bir bakış açısı kazandırmak amacıyla kapsamlı bir çerçevede tasarlanmıştır. Bu yaklaşım, öğrenme sürecini çok boyutlu bir yapı olarak ele alır ve öğrenci için temel bir destek mekanizması işlevi görür. Bu bölüm, öğretmene öğrencinin kendi öğrenme süreçlerinin farkına varmasını, bireysel stratejiler geliştirmesini, sürekli öğrenme bilinci kazanmasını ve süreçteki sarmal akış ile disiplinler arası ilişkileri kavramasını destekleyecek yöntem, teknik ve etkinlikler konusunda rehberlik eder. Ayrıca bu bütüncül bakış açısı içerisinde dilin yalnızca akademik bir yapı değil sosyal bağlamlarda hayat bulan, etkileşim temelli bir araç olduğu vurgulanır.
22. Yansıtma, öğretim programının kalıcı öğrenmeyi destekleyen temel bir bileşenidir. Öğrenme-öğretme yaşantıları, yabancı dil alan becerileri ve yabancı dil destek becerileri ile öğrenme çıktıları, ders akışı içinde birbiriyle anlam kazanacak şekilde bütünleşik olarak düzenlenmiştir. Bu kurgu, öğrencilerin katıldıkları etkinlikler üzerinden kendi öğrenme süreçlerini değerlendirmelerini ve çıktılar üzerindeki öz farkındalıklarını geliştirmelerini sağlar. Öğretim programının "yabancı dil alan becerileri" ve "öğrenme çıktıları" bölümlerinde açıklandığı üzere bireysel ve iş yansıtma, öğrenme-öğretme süreci içerisinde doğal ve sürekli bir döngü olarak gerçekleşir.
23. Öğretim programı; yabancı dil alan becerileri ve destek becerileri, kavramsal beceriler, eğilimler, programlar arası bileşenler, sosyal-duygusal öğrenme becerileri, değerler, okuryazarlık becerileri, disiplinler arası ilişkiler, beceriler arası ilişkiler, içerik çerçevesi, genellemeler ve anahtar kavramlar, öğrenme kanıtları (ölçme ve değerlendirme), öğrenme-öğretme yaşantıları (temel kabuller, ön değerlendirme süreci, köprü kurma, öğrenme-öğretme uygulamaları), farklılaştırma (zenginleştirme ve destekleme) ve öğretmen yansıtmaları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu nedenle öğrenme çıktıları temalarda belirtilen ilerleme, sarmallık ve sıralılık ilkelerine uygun olarak ele alınmalıdır.

24. Öğrenme-öğretme yaşantılarının süreç ve akışı, dil düzeyine bağlı olarak kolaydan zora, bilinenlerden bilinmeyene ve daha kontrollü yapılardan daha açık uçlu iletişimsel süreçlere doğru aşamalı bir yapı izlemektedir. Temalar boyunca iş birlikli, etkileşimli ve iletişimsel etkinliklerin merkezde yer aldığı bir yapı esas alınmıştır. Yabancı dil öğreniminin temel amacı olan "karşılıklı etkileşim, paylaşım ve fikir alışverişi yoluyla bilgi boşluklarını doldurarak iletişim kurma" ilkesi, tüm dil becerileriyle bütünleştirilerek öğrenme-öğretme akışına dâhil edilmiştir. Öğrencilerin dilsel deneyimlerini kolaylaştırmak için bu yöntemsel duruşun sınıf içi uygulamalarda titizlikle takip edilmesi esastır.
25. Öğretim programının temel unsurlarından biri; temalar içinde bütüncül, entegre ve sarmal bir yapıda işlenen yabancı dil alan becerileri ile yabancı dil destek becerileridir. Bu sürekliliği sağlamak amacıyla her tema, dil öğretimi için doğal bir bağlam oluşturan şarkı veya kayıtlarla başlatılır. Öğrencilerin dil seviyelerine uygun olarak seçilen bu dinleme materyalleri, hedef dil bilgisi yapılarını, sözcük bilgisini, sesletimi ve sosyal dil ifadelerini bir arada sunarak tema için bir "tematik giriş" işlevi görür. Temanın genel bağlamı, dinlenen materyalin ritmi ve içeriğiyle algılanır. Dilsel öğeler, hem görsel hem de sözel olarak bu materyal üzerinden sunularak anlamın inşası desteklenir. Dil becerileri akışı içerisinde bu dinleme materyali, konunun kavranması için farklı derinliklerde ve defalarca kullanılır. Tema boyunca temel referans noktası olarak kullanılan bu içerik, alımlayıcı becerilerden dinleme ile başlayarak kademeli şekilde üretici becerilere (konuşma, yazma) evrilir. Tüm becerilerin entegre ve sarmal bir biçimde kullanıldığı bu yapı, öğrencinin temayı gerçek yaşama taşımasını ve etkili bir iletişim aracı haline getirmesini sağlar.
26. Öğretim programı; öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini, bireysel öğrenme stillerini ve stratejilerini merkeze alarak belirlenen öğrenme çıktılarıyla tutarlı, zengin ve çok boyutlu bir içerik çerçevesi sunar. Öğrenme deneyimlerini desteklemek amacıyla bulmacalar, okuma parçaları, kısa hikâyeler, şiirler, çalışma kâğıtları gibi yazılı materyaller; resimli kartlar, posterler, çizgi filmler ve animasyonlar gibi görsel araçlar; tekerlemeler, şarkılar, diyaloglar, eğitim videoları gibi sözlü / işitsel ve dijital kaynaklar bir bütünlük içinde önerilmiştir. Bu öğrenme-öğretme materyalleri kurgulanırken öğretmenlerin hem kendi branşlarındaki uzmanlıklarını kullanmaları hem de diğer branş öğretmenleriyle disiplinler arası bir iş birliği ve ortak çalışma kültürü içinde hareket etmeleri esastır. Bu iş birliği, dilin sadece ders içeriğiyle sınırlı kalmayıp diğer disiplinlerdeki bilgiyi yapılandırmada bir araç olarak işlev görmesini sağlar ve öğrencinin dili gerçek yaşamın tüm katmanlarında anlamlandırmasına olanak tanır.
27. Öğretim programında okuma becerisi, sunduğu yazılı bağlam ile dilsel bilgi girdisini sağlayan ve alımlama sürecini gerçekleştiren temel bir bileşen olarak büyük bir öneme sahiptir. Ortaokul kademesinde, özellikle kalabalık sınıflarda yüksek verim sağlayan "sessiz okuma" gibi teknikler öncelikli olarak önerilmektedir. Okuma sürecinde sesletim ve telaffuz çalışmaları için sesli, anlamlandırma çalışmaları içinse sessiz okumanın esas olduğu unutulmamalıdır. Bu bağlamda dönüşümlü sesli okuma pratiğinin ne sesletim ne de anlam amacına hizmet ettiği ve bir zaman kaybına yol açtığı akılda tutulmalıdır. Öğretim programında okuma becerileri, temel giriş materyallerinin yazılı versiyonlarını ve çeşitli okuma parçalarını içeren bölümler aracılığıyla sarmal ve aşamalı bir yapıda işlenir.
28. İçerik ve Dil Bütünlüğü Öğrenme (İDBÖ), öğretim programının temel yöntemsel bileşenlerinden biridir. Bu model, dilin temel yapılarını diğer derslerdeki basit ve somut içeriklerle eş zamanlı olarak öğretmeyi amaçlar. Böylece dil ve içerik, öğrencilerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları basit kavramlar üzerinden bütüncül bir şekilde ele alınır. Bu etkinliklerde yerel ve uluslararası kültür öğeleri, temel sözcükler ve basit görseller aracılığıyla öğrenme sürecine entegre edilir. Öğretim programında dil becerilerinin basit ve destekleyici etkinliklerle kullanılması teşvik edilir. İDBÖ çalışmaları sırasında basit düzeyde bilgi alma, gözlem yapma, eşleştirme, iş birliği içinde çalışma gibi tekniklerin kullanılması önemsenir. Bu yaklaşım, öğrencinin kendi kültürünü ve diğer kültürleri basit düzeyde tanıması, dilin farklı derslerle nasıl bağ kurduğunu keşfetmesi, temel içerikleri hedef dilde anlamlandırabilmesi için önemli bir başlangıç adımı olarak görülür.
29. Pekiştirme, öğretim programının kalıcı öğrenmeyi sağlayan temel bir yapı taşıdır. Tüm dil bilgisi yapıları, hedef sözcük dağarcığı ve cümle yapıları, öğrencinin motivasyonunu yüksek tutan keyifli ve anlamlı etkinlikler aracılığıyla sistematik olarak pekiştirilir. Temaların içeriğini canlı bir bağlamda desteklemek amacıyla çizgi film, animasyon gibi görsellerin kullanımı önerilmektedir. Öğretim programı, edinilen ve hatırlanan dilsel bilgi ile becerilerin gözden geçirilmesi sürecinde içeriklerin sadece tekrar edilmesini değil yeni bağlamlar ve iletişimsel durumlar üretilerek aktif bir şekilde kullanılmasını esas alır. Bu yaklaşım, bilginin edilgen bir tekrardan çıkarılıp öğrencinin kendi iletişimsel ihtiyaçları doğrultusunda yeniden inşa edilmesine olanak tanır.
30. Performans görevleri, öğretim programının öğrenciyi merkeze alan ve teorik bilgiyi pratiğe döken en önemli uy-

gulama bileşenidir. Araştırma, yaratma ve sunma süreçlerini temel alan bu görevler; eylem odaklı, iletişimsel ve görev temelli öğretim yaklaşımları çerçevesinde kurgulanmıştır. Söz konusu görevler; öğrenci özerkliğini, farklılaştırılmış öğrenmeyi ve iş birliği çalışmayı desteklemek amacıyla görseller hazırlama, sunum, oyunlaştırma gibi çok yönlü etkinliklerle zenginleştirilir. Her temanın akışında yer alan küçük ölçekli mikro etkinliklerin yanı sıra öğrencilerin tema boyunca edindikleri tüm dilsel birikimi (dil bilgisi, sözcük dağarcığı ve cümle yapıları) yepyeni bir bağlamda, iş birliği içinde sentezledikleri büyük ölçekli nihai görevler de süreçte önemli bir yere sahiptir. Öğrenciler, öğretmen rehberliğinde dijital araçlardan da yararlanarak hedef dili pekiştiren özgün, yaratıcı ve anlamlı ürünler ortaya koyarlar. Bu süreçte en kritik nokta ise değerlendirme mekanizmasıdır. Öğretmen ve akran geri bildirimleri ile bireysel ve iş birlikli yansıtma süreçleri, öğrencinin kendi öğrenme deneyimini anlamlandırmasını ve üretici becerilerinin güçlenmesini sağlar. Bu bütüncül yaklaşım, dili sadece ders konusu olmaktan çıkarıp öğrencinin gerçek yaşamına entegre bir iletişim aracı haline getirir. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri ve öğrenme profillerindeki farklılıklar doğrultusunda farklı ihtiyaçlara cevap verebilmek amacıyla her tema için iki alternatif performans görevi hazırlanmıştır. Böylece öğretmenlere, sınıfın özellikleri ve öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda uygun görevi seçme ve uygulama esnekliği sağlanmıştır.

31. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda değerler, temaların temelini oluşturan şarkı veya kayıtlar, öğrenme-öğretme yaşantıları ve belirlenen öğrenme çıktıları ile doğrudan ilişkilendirilerek bütüncül bir yaklaşımla sunulur. Öğrencilerin bu değerleri sadece teorik düzeyde öğrenmeleri değil temalarda yer alan etkinlikler aracılığıyla içerikleri incelerken ve anlamlandırırken fark ettikleri değerleri içselleştirmeleri ve bunları günlük yaşam pratiklerine yansıtma hedeflenir. Bu süreçte öğrencilerin keşfettikleri bu değerleri özellikle oyunlaştırma, performans görevleri ve iletişim odaklı uygulama fırsatları ile gerçek yaşam bağlamlarında pratiğe dökmeleri desteklenmelidir. Böylece Abazaca, yalnızca dilsel bir yapı olarak değil kültürel ve ahlaki değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlayan, öğrencilerin karakter gelişimini destekleyen ve bu gelişimin somut öğrenme çıktılarıyla görünür hâle geldiği yaşayan bir iletişim aracı olarak ele alınmaktadır.
32. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı kapsamında yürütülen performans görevleri, portfolyolar, şarkılar, hikâyeler gibi üretilen tüm içeriklerde telif hakları ile kişisel verilerin korunması ilkelerine titizlikle dikkat edilmelidir. Anayasa ve yasalara uygun, bireylerin veya toplumun hassasiyetlerini gözetken, millî ve ahlaki değerlerimizi yansıtan, bireylerin hak ve özgürlüklerine saygı gösteren içerikler oluşturulması esastır. Öğrenciler; içerik oluşturma ve paylaşma süreçlerinde yasal hakları ve sorumlulukları konusunda bilinçlendirilmeli, böylece öğrencilerin dijital ve fiziksel üretimlerinde hem etik değerlere hem de hukuki normlara bağlı kalmaları sağlanmalıdır.
33. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda farklılaştırma bölümündeki zenginleştirme ve destekleme kısımlarında yer alan etkinlikler, öğretim materyallerinin basılı içeriğinde doğrudan yer almamaktadır. Farklılaştırma kapsamındaki tüm uygulamalar ve etkinlikler; öğrencilerin bireysel ilgi, gereksinim, istekleri göz önünde bulundurularak öğretmenler tarafından planlanmalı ve uygulanmalıdır.
34. Yaşayan Diller ve Lehçeler Dersi (Abazaca) Öğretim Programı'nda öğrencilerin dil seviyelerine dayalı amaçlar, hedefler, yöntemler, ölçme ve değerlendirme kriterleri ve araçları önemli bir bileşen olarak yer almaktadır. Abazaca ile ilgili bilgi ve becerilerin yeni anlamlı içerik oluşturma, bu içerik aracılığıyla iletişim kurma becerisi bağlamında ölçülüp değerlendirilmesi için alternatif uygulamaya dayalı bir ölçme ve değerlendirme sistemi tasarlanmıştır. Program bileşenleri, öğrenme ve değerlendirme sürecinin anlamlı bir parçası hâline getirilmiştir. Değerler, eğilimler, okuryazarlık becerileri, sosyal-duygusal öğrenme becerileri puan ve notlarla değerlendirilmek yerine performans görevleri, portfolyolar, projeler, günlükler gibi sınıf içi ve / veya sınıf dışı etkinlikleri içeren alternatif değerlendirme araçları kullanılarak gelişim odaklı ölçülmektedir. Bu bileşenler aynı zamanda performans ve başarıların değerlendirme araçlarında ve dereceli puanlama anahtarlarında dikkate alınan ölçütler arasında yer almaktadır. Bu değerlendirme teknikleri; öğretim programında dil becerilerini, iş birliğine dayalı etkinlikleri ve dil seviyelerine göre yaratıcı, üretici, iletişimsel çalışmaları değerlendirmek için konumlandırılmıştır. Her beceri için değerlendirme ölçütleri; amaç, göstergeler, kullanım sıklığı, değerlendirme araçları değerlendirme odağı olarak listelenmiş ve öğrencilerin dil seviyelerine göre tanımlanmıştır. Her derste her becerinin ölçülüp değerlendirilmesi zorunlu değildir. Öğretmenler, temalarda ki gereksinimleri ve öğrenme çıktıları doğrultusunda değerlendirme listesindeki araçlardan dilediklerini seçebilirler. Uygulamalarda bu değerlendirme biçimleri öğrencilerin dil seviyeleri, tutumları, yetenekleri, gereksinimleri ve özel durumları ile bağlama göre çeşitlendirilmelidir. Bilgi ve becerileri kapsayan performans görevlerinin ölçme ve değerlendirmesi, günlük hayatla ilişkili, ilgi çekici durumları, problemleri ve çözümleri içeren etkinlikleri kapsamalıdır. Bu

etkinlikler, Abazaca kullanarak başkalarıyla iletişimde karşılaşılabilecek yakın veya uzak çevrelerdeki gerçek yaşam durumlarını yansıtmalıdır. Tüm süreç boyunca uygulamaların daha pratik ve işlevsel olmasını sağlamak amacıyla dijital teknolojilerden yararlanılabilir. Her temada farklı performans görevleri planlanmıştır. Öğretmenin, performans görevini sınıf ortamına uygun biçimde yapılandırıp sınıfta uygulaması uygundur.

35. Haftalık ders süresinin 1 ders saati olarak belirlendiği durumlarda, öğretim sürecinin yabancı dil alan becerilerine öncelik verilerek planlanması önerilmektedir. Bu kapsamda dinleme/izleme anlamlandırma, okuma anlamlandırma, yazma anlatma ve konuşma anlatma becerilerinin geliştirilmesine yönelik öğrenme yaşantılarına ağırlık verilmelidir. Dil bilgisi seçme ve kullanma, sözcük seçme ve kullanma ile sesletim seçme ve kullanma becerileri ise ayrı ve bağımsız öğretim konuları olarak ele alınmak yerine, ilgili yabancı dil alan becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler içerisinde ihtiyaç doğrultusunda ve bağlamla ilişkilendirilerek işlenebilir. Böylece yabancı dil destek becerilerinin, öğrencilerin anlamlandırma ve anlatma becerilerinin gelişimini destekleyecek biçimde öğrenme-öğretme sürecine bütünleşik olarak yansıtılması sağlanabilir.

5-8. Sınıflar İçin Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme)

Ortaokul seviyesindeki Abazaca dersleri için geliştirici (biçimlendirici) ölçme ve değerlendirme teknikleri aşağıda sunulmuştur. Her dil becerisi için farklı ölçme ve değerlendirme uygulamaları bulunmaktadır. Öğretmenler, dersin akışına göre listeden en uygun olanları seçip uygulayabilirler.

Ayrıca programda ölçme ve değerlendirme araçları kapsamında performans görevlerinin kullanımına önem verilmiştir. Bu doğrultuda her tema için sınıf ortamında yapılabilecek en az bir tane performans görevi verilmelidir.

1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Sınıf ortamında şarkılar, basit ses kayıtları veya kısa görsel materyaller kullanarak Abazacayı dinleyip anlamak, sözcük veya basit cümle düzeyinde tepki verebilmektir (eşleştirme, işaretleme, tekrar etme, basit sorulara kısa yanıtlar verme).

Göstergeler: Dinlediği basit sözcükleri görsellerle eşleştirebilme, söylenen basit komutları anlama ve doğru uygulama, temel sorulara tek sözcük veya kısa cümlelerle yanıt verebilmektir.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli yapılır.

Değerlendirme Araçları: Gözlem formları, kontrol listeleridir.

Değerlendirme Odağı: Doğru kodlama ve dil bilgisi yerine Abazacaya yönelik pozitif tutum, temel sözcükleri tanıma, basit içerikleri anlama ve derse aktif katılımdır.

2. Sesletim Seçme-Kullanma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Abazacaya özgü temel sesleri, sözcükleri, basit ifadeleri; duyulduğu şekliyle taklit ederek bağlama uygun ve anlaşılabilir bir şekilde seslendirmek, bu seslere denk gelen harf veya işaretleri tanımdır.

Göstergeler: Hedef seslerin ve basit sözcüklerin net bir şekilde telaffuzu, bu seslere denk gelen harf ve işaretleri tanıma çabası, temel düzeyde uygun tonlama ve vurgu yapma, zaman içinde telaffuzda görülen ilerlemedir.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli aralıklarla yapılır.

Değerlendirme Araçları: Gözlem formları, kontrol listeleridir.

Değerlendirme Odağı: Sözcüklerin ve basit cümlelerin anlaşılabilirliği, harf ve işaretleri tanıma doğruluğu, iletişim sürecinde tonlama kullanma isteği ve temel sesletim doğruluğudur.

3. Sözcük Seçme-Kullanma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Öğrenilen hedef sözcükleri günlük yaşamla ilişkili basit bağlamlarda anlamlı ve iletişimsel olarak doğru şekilde seçip kullanmaktır.

Göstergeler: Sözcüklerin görsellerle veya günlük durumlarla doğru eşleştirilmesi, konuşma ve yazma etkinliklerinde temel sözcüklerin yerinde kullanımı, sözcük bilgisini basit cümle yapılarında bütünleştirme çabasıdır.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli aralıklarla yapılır.

Değerlendirme Araçları: Basit kontrol listeleri, beceri odaklı derecelendirme ölçekleri ve / veya rubriklerdir.

Değerlendirme Odağı: Sınıf içi oyunlar, eşli diyaloglar, "sözcük avı" gibi etkinliklerde sözcüklerin kullanım performansı, basit sözcük yapbozları ve sözcük eşleştirme etkinliklerine katılımdır.

4. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Öğrenilen temel dil bilgisi yapılarını günlük yaşam bağlamları içinde tanımak ve basit cümleler kurarken bu yapıları anlamlı bir şekilde kullanmaktır.

Göstergeler: Basit cümle yapılarının anlaşılır olması, konuşma ve yazma etkinliklerinde temel yapıların bağlamına uygun kullanılmasıdır.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli yapılır.

Değerlendirme Araçları: Basit kontrol listeleri, beceri odaklı derecelendirme ölçekleri ve analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarlarıdır.

Değerlendirme Odağı: Dil bilgisi kurallarının kusursuzluğundan ziyade iletişimde anlaşılabilirliğidir.

5. Okuma-Anlamlandırma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Sessiz okuma, görsel eşleştirme, basit metin tarama gibi stratejiler kullanarak Abazaca metinleri anlamlı bir şekilde okumak ve çözümlemektir.

Göstergeler: Metinlerde geçen temel sözcük ve ifadelerin tanınması, görsel-metin eşleştirmelerinin doğruluğu, basit sorulara kısa ve anlamlı yanıtlar verilmesi, okuma etkinliklerine istekli katılımıdır.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli yapılır.

Değerlendirme Araçları: Basit gözlem kontrol listeleri, metin-resim eşleştirme çalışmaları, "doğru / yanlış" veya "resmi işaretle" gibi iletişimsel soru-cevap etkinlikleridir.

Değerlendirme Odağı: Okuma akıcılığından ziyade metindeki temel fikri veya anahtar bilgiyi yakalayabilme, görsel ve yazılı içerik arasındaki ilişkiyi kurabilmedir.

6. Konuşma-Anlatma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Öğrenilen konu kapsamında temel sözcükleri, kısa dil kalıplarını kullanarak önce kontrollü, sonra özgün basit sözlü sunumlar yapmak, kendini veya çevresini tanıtan kısa konuşmalar gerçekleştirmek, diyaloglarda anlamlı ve etkin şekilde söz sırası almaktır.

Göstergeler: İletişimsel ihtiyaca göre temel sözcüklerin ve basit cümle yapılarının kullanımı, anlaşılabilirlik, dinleyici ile (öğretmen veya öğrencinin sınıf arkadaşı) basit düzeyde etkileşim kurma, konuşma sırasında sergilenen pozitif tutumdur.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli yapılır.

Değerlendirme Araçları: Basit rubrikler, beceri odaklı değerlendirme ölçekleri ve / veya gözlem ve izleme için kısa kontrol listeleridir.

Değerlendirme Odağı: Akıcılık veya mükemmel telaffuzdan ziyade mesajın temel düzeyde iletilmesi, hedef sözcük dağılımının basit düzeyde kullanımı, iletişim sürecine katılma isteği ve karşılıklı etkileşimde bulunma çabasıdır.

7. Yazma-Anlatma Becerisinin Değerlendirilmesi

Amaç: Hedef sözcük bilgisi ve basit dil kalıplarını kullanarak kısa notlar, basit mesajlar, etiketler, posterler veya günlük kayıtları gibi küçük yazılı ürünler oluşturmak ve bunları portfolyoda biriktirmektir.

Göstergeler: Yazılı içerikte temel sözcük ve yapıların yerinde kullanımı, yazının görselle uyumu (afiş poster vb.), basit cümlelerde anlam bütünlüğü, yazma etkinliklerine düzenli katılım ve yaratıcı çabadır.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli yapılır.

Değerlendirme Araçları: Analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarları ve kontrol listeleridir.

Değerlendirme Odağı: Dil bilgisindeki hata sayısından ziyade yazarak iletişim kurma çabası, yaratıcılık, içeriğin anlaşılabilirliği ve süreçteki emektir.

8. Bireysel Ürünlerin Değerlendirilmesi

Amaç: Hedef tema kapsamında basit sözcükleri ve temel dil kalıplarını kullanarak poster, kısa hikâye, ses kaydı, günlük gibi kişisel ürünler tasarlamak ve bunları arkadaşlarıyla paylaşmaktır.

Göstergeler: Hazırlanan içerikte kullanılan temel sözcüklerin ve ifadelerin doğru seçimi, görsellerle metin arasındaki uyum, sunum sırasında basit cümlelerle kendini ifade etme çabası, ürünün hazırlık sürecindeki özen ve yaratıcılıktır.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli yapılır.

Değerlendirme Araçları: Rubrikler, derecelendirme ölçekleri ve teşvik edici yazılı / sözlü geri bildirimlerdir.

Değerlendirme Odağı: Değerlendirmede dilsel kurallardan ziyade materyalin özgünlüğü, süreçte gösterilen emek, hedef sözcüklerin anlamlı biçimde kullanılması ve hazırlanan ürünün sınıfla paylaşılması sırasında gösterilen iletişim- sel çaba dikkate alınır.

9. Grup Çalışmalarına Katılım ve Etkileşimin Değerlendirilmesi

Amaç: Öğrenilen temel sözcükleri ve basit dil kalıplarını kullanarak grup etkinliklerinde iş birliği içinde çalışmak, rol- lünü basit cümlelerle veya eylemlerle yerine getirmektir.

Göstergeler: Grup içindeki görevini (eşleştirme, boyama, basit bilgi verme vb.) yerine getirme, arkadaşlarıyla selam- laşma ve basit etkileşim kurma, ortak ürüne (poster, küçük oyun vb.) katkıda bulunmaktır.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme süreci boyunca düzenli yapılır.

Değerlendirme Araçları: Gözlem formları, kontrol listeleri, öz / akran/ grup değerlendirme formları ve rubriklerdir.

Değerlendirme Odağı: Bireysel dil başarısından ziyade grup içindeki aktif katılım, arkadaşlarıyla yardımlaşma ve ba- sit iletişim araçlarını kullanarak sürece destek vermektir.

10. Sözcük Defteri ve Dil Portfolyosunun Değerlendirilmesi

Amaç: Öğrencilerin öğrendikleri sözcükleri, ifadeleri ve kültürel içerikleri düzenli biçimde kayıt altına almalarını ve öğrenme süreçlerini izlemelerini desteklemektedir.

Göstergeler: İçeriklerin doğruluğu, düzenliliği, sürekliliği, görsel ve yazılı öğelerin uygun kullanımı, öğrencinin birey- sel katkısı ve gelişimidir.

Kullanım Sıklığı: Her öğrenme-öğretme süreci sonunda veya uygun görülen aralıklarla yapılır.

Değerlendirme Araçları: Analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarları, kontrol listeleri, öğrenci ürün dosyaları (portfolyo), öğretmen gözlemleri ve geri bildirim formlarıdır.

Değerlendirme Odağı: Değerlendirme; öğrencinin çabası, gelişimi, içerik doğruluğu, düzeni ve öğrenme sürecine katılımı dikkate alınarak yapılır.

11. Drama ve Canlandırma Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Amaç: Öğrencilerin Abazacayı kullanarak drama, canlandırma, rol oynama, hikâye anlatma ve benzeri sözlü perfor- mans etkinliklerine katılım gösterebilmelerini değerlendirmektir.

Göstergeler: Katılım, yaratıcılık, iletişim kurma, dili anlaşılır biçimde kullanma, rolünü sürdürme, grup üyeleriyle etki- leşim kurma ve kültürel içerikleri yansıtabilmedir.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme-öğretme boyunca gerçekleştirilen drama ve canlandırma etkinlikleri sırasında yapılır.

Değerlendirme Araçları: Rubrikler, kontrol listeleri, gözlem formları ve performans değerlendirme araçlarıdır.

Değerlendirme Odağı: Değerlendirme; öğrencilerin etkinliklere katılım düzeyleri, dili kullanma becerileri, yaratıcılık- ları, iletişim kurabilmeleri ve etkinlik sürecindeki performansları dikkate alınarak yapılır.12. Grup Çalışmalarına Katı- lım ve Etkileşimin Değerlendirilmesi

12. Diyaloglara Katılım ve Etkileşimin Değerlendirilmesi

Amaç: Öğrencilerin Abazacayı kullanarak karşılıklı iletişim kurabilmelerini, diyaloglarda uygun biçimde söz alabilme- lerini ve etkileşim sürecine etkin katılım gösterebilmelerini değerlendirmektir.

Göstergeler: Diyaloglara katılım, uygun yanıtlar verme, soru sorma ve yanıtlama, iletişimi sürdürme, anlaşılır ve bağ- lama uygun dil kullanımı, iletişim sırasında iş birliği göstermedir.

Kullanım Sıklığı: Öğrenme-öğretme süreci boyunca gerçekleştirilen sözlü etkinlikler sırasında yapılır.

Değerlendirme Araçları: Gözlem formları, kontrol listeleri, analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarları, öz / ak- ran / grup değerlendirme formlarıdır.

Değerlendirme Odağı: Değerlendirme; öğrencilerin iletişime katılım düzeyleri, söz alma becerileri, uygun dil kulla- nımları, etkileşimi sürdürebilmeleri ve iletişim sürecine anlamlı katkı sağlamaları temel alınarak yapılır.

1.3. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TEMALARI, ÖĞRENME ÇIKTILARI SAYISI VE SÜRE TABLOSU

5. SINIF (A1.1)

Ana Temalar	Alt Temalar	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Ders Saati	Yüzde (%)
1. TANIŞALIM	- Selamlaşma - Tanışma	7	16	22
2. SAYALIM	- Sayma Sayıları (1-10) - Haftanın Günleri - Yaş Sorma	7	18	25
3. RENKLER	- Renkler - Sınıf Eşyaları - Sevmek-Sevmemek İfadeleri	7	16	22
4. ÇİFTLİK HAYVANLARI	- Hayvanlar - İşaret Zamirleri - Sevmek-Sevmemek İfadeleri	7	18	25
Okul Temelli Planlama*			4	6
TOPLAM		28	72	100

6. SINIF (A1.1)

Ana Temalar	Alt Temalar	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Ders Saati	Yüzde (%)
1. AİLEM	- Aile Üyeleri - Kişi Zamirleri - İşaret Zamirleri	7	16	22
2. SAYALIM	- Sayma Sayıları (1-100) - Saatler - Sınıf Eşyaları	7	16	22
3. MEVSİMLER	- Aylar - Hava Durumu - Kıyafetler - Mevsimler	7	18	25
4. YABANİ HAYVANLAR	- Hayvanlar - Yaşam Alanları - Doğa - İşaret Zamirleri	7	18	25
Okul Temelli Planlama*			4	6
TOPLAM		28	72	100

* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; yerel çalışmalar, sosyal etkinlikler, proje ve okuma çalışmaları, araştırma, gözlem gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Söz konusu çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir. Eğitim öğretim yılı başında yapılması kararlaştırılan çalışmalar; okulun, öğrencinin ve çevrenin ihtiyaçları dikkate alınarak yıl içerisinde güncellenebilir.

7. SINIF (A1.2)

Ana Temalar	Alt Temalar	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Ders Saati	Yüzde (%)
1. ŞEHRİM	- Yer-Yön İfadeleri - Yol Tarifi - Şehirdeki Binalar	7	18	25
2. BİR GÜNÜM	- Günlük Etkinlik - Günlük Düzen - Zaman İfadeleri	7	18	25
3. KIYAFETLERİM	- Kıyafetler - Hava Durumları - Duygular	7	16	22
4. YİYECEKLER	- Yiyecekler - Sebzeler-Meyveler - İçecekler	7	16	22
Okul Temelli Planlama*			4	6
TOPLAM		28	72	100

8. SINIF (A1.2)

Ana Temalar	Alt Temalar	Öğrenme Çıktısı Sayısı	Ders Saati	Yüzde (%)
1. ÜLKEM	- Ülkeler - Milletler - Millî Bayramlar - Yönler	7	18	25
2. GÖRÜNÜŞ VE KİŞİLİK	- Fiziksel Görünüş - Karakter - Karşılaştırma	7	16	22
3. BİYOGRAFİLER	- Hayat Hikâyeleri - Geçmiş Zaman İfadeleri - Tarihler - Meslekler	7	18	25
4. SAĞLIĞIM	- Hastalıklar - Öneri Cümleleri - Vücudumuz	7	16	22
Okul Temelli Planlama*			4	6
TOPLAM		28	72	100

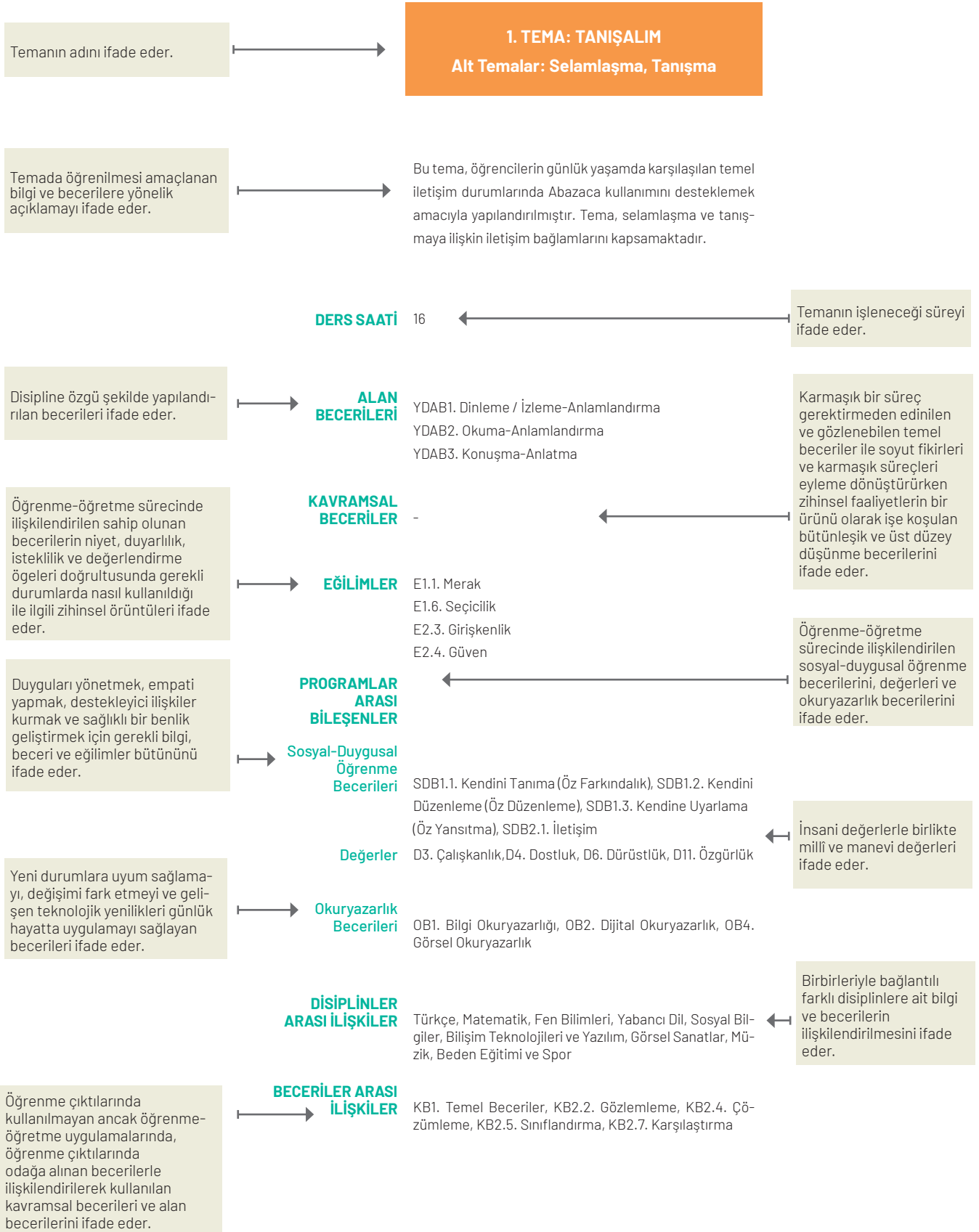
* Zümre öğretmenler kurulu tarafından ders kapsamında yapılması kararlaştırılan okul dışı öğrenme etkinlikleri; yerel çalışmalar, sosyal etkinlikler, proje ve okuma çalışmaları, araştırma, gözlem gibi çalışmalar için ayrılan süredir. Söz konusu çalışmalar için ayrılan süre, eğitim öğretim yılı başında planlanır ve yıllık planlarda ifade edilir. Eğitim öğretim yılı başında yapılması kararlaştırılan çalışmalar; okulun, öğrencinin ve çevrenin ihtiyaçları dikkate alınarak yıl içerisinde güncellenebilir.

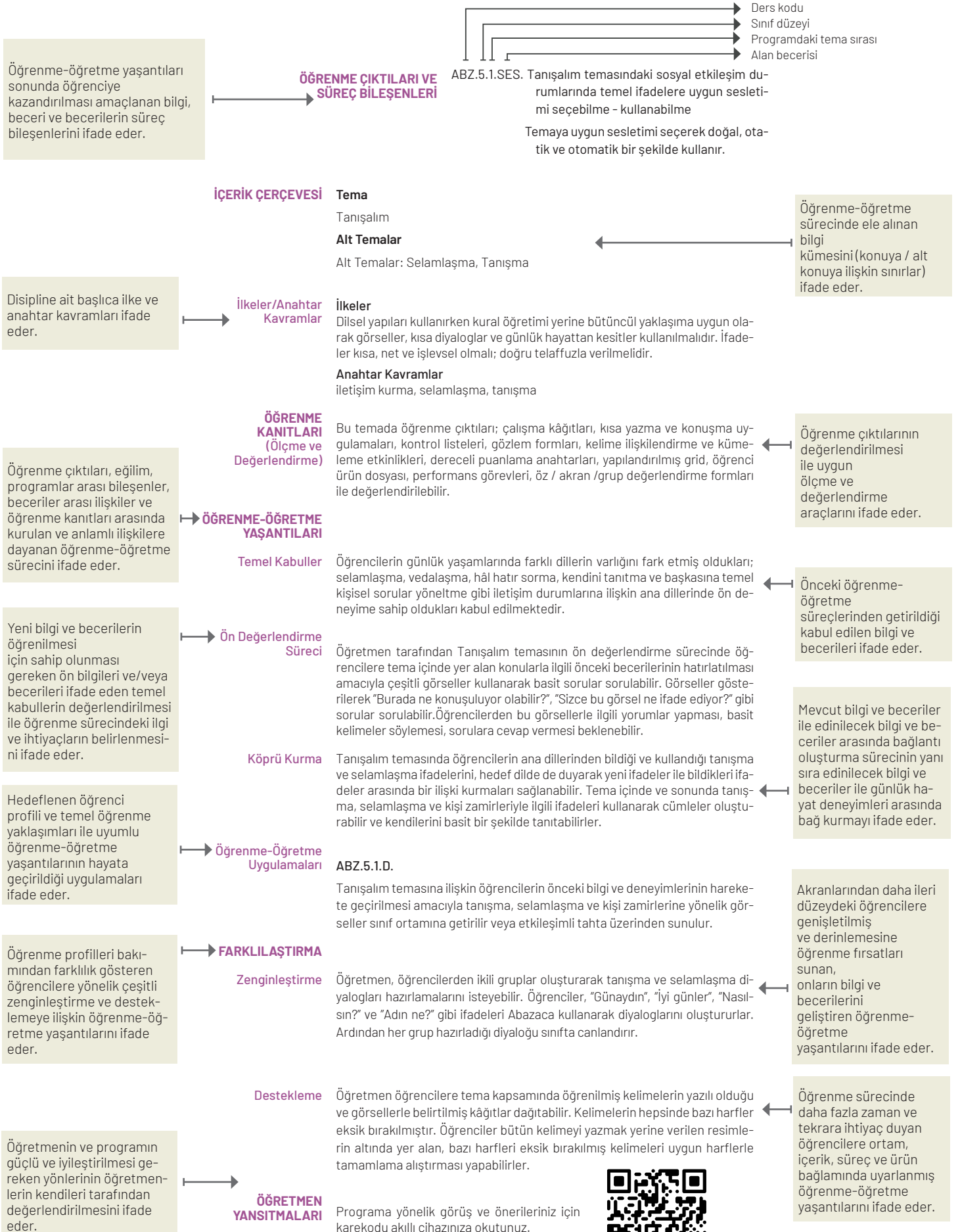

1.4. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI

DERS KİTAPLARI	FORMA SAYILARI	KİTAP EBADI
DERS KİTABI ABAZACA: 5-6-7-8. SINIF	8-10	19,5 cm × 27,5 cm
ÇALIŞMA KİTABI ABAZACA: 5-6-7-8. SINIF	5-7	19,5 cm × 27,5 cm
ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI ABAZACA: 5-6-7-8. SINIF	8-10	19,5 cm × 27,5 cm

1.5. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

2. YAŞAYAN DİLLER VE LEHÇELER DERSİ (ABAZACA) ÖĞRETİM PROGRAMI SINIF DÜZEYLERİNE AİT TEMALAR

5. SINIF (A1.1)

1. TEMA: TANIŞALIM

Alt Temalar: Selamlaşma, Tanışma

Bu tema, öğrencilerin günlük yaşamda karşılaştıkları temel iletişim durumlarında Abazacıyı etkili ve işlevsel biçimde kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema, selamlaşma ve tanışmaya ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük hayatta temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.6. Seçicilik
E2.3. Girişkenlik
E2.4. Güven
E2.5. Oyunseverlik
E3.1. Muhakeme
E3.2. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)
SDB2.1. İletişim
SDB2.2. İş Birliği
SDB2.3. Sosyal Farkındalık
SDB3.1. Uyum

- Değerler**
- D3. Çalışkanlık
 - D4. Dostluk
 - D6. Dürüstlük
 - D11. Özgürlük
 - D14. Saygı
 - D15. Sevgi
 - D16. Sorumluluk

- Okuryazarlık Becerileri**
- OB1. Bilgi Okuryazarlığı
 - OB2. Dijital Okuryazarlık
 - OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

- KB1. Temel Beceriler
- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma

5. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.5.1.D. Tanışalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.*
- b) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.*
- c) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.*
- ç) *Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ABZ.5.1.SES. Tanışalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.1.O. Tanışalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.*
- b) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.*
- c) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.*
- ç) *Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ABZ.5.1.SÖS. Tanışalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.1.DBS. Tanışalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.1.Y. Tanışalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.*
- b) *Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.*
- c) *Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.*
- ç) *Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.*
- d) *Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.*
- e) *Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ABZ.5.1.K. Tanışalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.*

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Хаибадырп!

Alt Temalar: аибадырра, аңсшәәеибыхәара

İşlevsel Cümle Yapıları

Selamlaşma: Шьыжьбзиа, Мшыбзиа, Хәлыбзиа, Бзиара у(б)бааит, Бзиала у(б, шә)аабеит

Kendini Tanıtma: Уара иухъзуи//Уара иухъзуеи?

“Сара исыхъзуп...”

“Бара ибыхъзуи / Бара ибыхъзуеи?”

“Сара исыхъзуп...”

“Бара ибыжәлоуи? / Бара ибыжәлоуеи?”

“Сара исыжәлоуп...”

“Уара иужәлоуи? / Уара иужәлоуеи?”

“Сара исыжәлоуп...”

“Хаибадырра сгәы иаахәеит!”

“Саргы сгәы иаахәеит!”

Basit Soru Sorma ve Cevap Verme: “Ушқаҕоу?”, “Бышқаҕоу?”, “Шәышқаҕоу?” , “Хар сымам” , “Хәычы-хәычла” , “Сыҕоуп ус” , “ҕшәаала”

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: “сара”, “бара”, “уара”

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: “ма?”, “Зеи?”, “и?”, “-м”

İyelik Biçimleri: с- б- у-

Sesletim

1. Hedeflenen 1.Grup Sesler: A/a - Б/б - Гь/гь - Гә/гә - Д/д - Е/е - Жь/жь - Жә/жә - З/з - 3/з - И/и - Ъ/ѣ - Л/л - М/м - О/о - П/п - Р/р - С/с - Т/т - У/у - Х/х - Хь/хь - Хә/хә - Ҫ/ҫ - Ч/ч - Шь/шь - Шә/шә - Ы/ы

A/a - Б/б - Гь/гь - Гә/гә - Д/д - Е/е - Жь/жь - Жә/жә - З/з - 3/з - И/и - Ъ/ѣ - Л/л - М/м - О/о - П/п - Р/р - С/с - Т/т - У/у - Х/х - Хь/хь - Хә/хә - Ҫ/ҫ - Ч/ч - Шь/шь - Шә/шә - Ы/ы

2. Hedeflenen İşaretler: б, ә

3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: A/a - Б/б - Гь/гь - Гә/гә - Д/д - Е/е - Жь/жь - Жә/жә - З/з - 3/з - И/и - Ъ/ѣ - Л/л - М/м - О/о - П/п - Р/р - С/с - Т/т - У/у - Х/х - Хь/хь - Хә/хә - Ҫ/ҫ - Ч/ч - Шь/шь - Шә/шә - Ы/ы

4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ve olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilme.

5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözcük örneklerinin doğru sesletimle tekrarı. Basit cümle ve kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımı.

6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etme.

İlkeler Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı; doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygun olarak şekillendirilmelidir. Öğrencilerin kendilerini Abazaca kullanarak tanıtabilmesi konusunda kendilerine güvenmeleri sağlanmalıdır. Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar iletişim kurma, selamlaşma, tanışma

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran /grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Alfabe

Bu süreçte öğrencilerden alfabedeki ilk grup harfleri yazmaları istenebilir. Sonrasında her harfin yanına o harfi içeren birkaç kelime yazmaları istenebilir. Öğrenciler hazırladıkları çalışmaları sınıf ortamında sunabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba , süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Diyaloglar

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları tanışma , selamlaşma soru ve cevap kalıplarını kullanarak ikili çalışmalar diyaloglar hazırlayabilirler. Grup olarak hazırladıkları bu diyalogları sınıf önünde seslendirebilirler. Bu sayede öğrencilerin öğrendikleri kalıpları doğru bağlamda doğru şekilde kullanıp kullanmadığı, sesletimi doğru yapıp yapmadığı kontrol edilmiş olabilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

- Temel Kabuller** Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları ve selamlaşma, vedalaşma, hâl hatır sorma, kendini tanıtmak ve başkasına temel kişisel sorular yöneltilme gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin ana dillerinde kendini tanıtmak, selamlaşma, vedalaşma ve hâl hatır sorma gibi temel kişisel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.
- Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları; bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının, Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

- Süreç** Öğretmen tarafından Tanışalım temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanarak basit sorular sorulabilir. Görseller gösterilerek "Burada ne konuşuluyor olabilir?", "Sizce bu görsel ne ifade ediyor?" gibi sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. Örneğin gün doğumunun görüldüğü bir görsel için "günaydın", karşılaşan iki kişinin görüldüğü bir görsel için "merhaba" ifadelerinin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Elde edilen bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirilebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlanabilir.

- Köprü Kurma** Tanışalım temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı tanışma ve selamlaşma ifadelerini, hedef dilde de duyarak yeni ifadeler ile bildikleri ifadeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda tanışma, selamlaşma ve kişi zamirleriyle ilgili ifadeleri kullanarak cümleler oluşturabilir ve kendilerini basit bir şekilde tanıtabilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilir, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilir ve böylece dil becerilerini güçlendirebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.5.1.D.

Tanışalım temasına ilişkin öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerinin harekete geçirilmesi amacıyla tanışma, selamlaşma ve kişi zamirlerine yönelik görseller sınıf ortamına getirilir veya etkileşimli tahta üzerinden sunulur. Öğrencilerin bu görseller hakkında konuşmaları ve selamlaşmaya ilişkin yaşantılarını hatırlamaları sağlanır (E1.1, OB2). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi hedeflenir (E3.2, SDB2.1). Sunulan görsel ve işitsel ipuçları ile öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimleri arasında basit ve somut ilişkiler fark edilmesi sağlanır (E3.1, KB2.10, KB2.11, KB2.12).

Devamında dinleme / izleme içeriğine ait kısa ön izleme görselleri, anahtar ipuçları veya sessiz kesitler sunularak içeriğin konusu, içerikte yer alabilecek kişiler, mekânlar ve temel ifadelerle ilişkin tahminlerde bulunulması istenir. Böylece önceki bilgi ve deneyimlere dayalı tahminler oluşturulması sağlanır **(KB2.10, KB2.11, KB2.12)**.

Ardından Tanışalım temasına uygun, sosyal etkileşim durumları içeren kısa bir şarkı dinletilir / izletilir. Bu süreçte içeriğin genel konusunun bütüncül olarak algılanması beklenir **(KB2.13)**.

Dinleme / izleme sonrasında içerikte yer alan kişi ve temel ifadeler; görseller, kartlar ve eşleştirme etkinlikleri aracılığıyla yeniden sunulur. Bu sayede içerikteki somut, basit ve temel bileşenlerin tanınması sağlanır **(KB2.2, KB2.4)**.

Dinleme / izleme sürecinin ardından başlangıçta oluşturulan tahminlerin gözden geçirilmesi ve doğruluğunun kontrol edilmesi sağlanır **(KB2.7, KB2.8, E3.1)**. İçerikte yer alan öğeler (kişiler, ifadeler); tablo, şema, pano gibi görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır ve bu bileşenlerin bütün içinde konumlandırılması sağlanır **(KB2.4, KB2.5)**.

İçerikteki unsurların basit kategoriler altında (kişiler, temel ifadeler vb.) sınıflandırılması sağlanır **(KB2.5)**. Bu unsurlar arasında temel ve basit karşılaştırmalar yapılması desteklenir **(KB2.7)**. Son aşamada içeriğin, öğrencilerin kendi yaşam deneyimleriyle ilişkilendirilmesi sağlanarak bireysel olarak içselleştirilmesi desteklenir.

Dinleme / izleme ve anlamlandırma sürecine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerin basit ifadelerle paylaşılması istenir **(SDB2.1, D11.1)**. Gönüllü öğrenciler tarafından sınıf içi paylaşımlar yapılabilir.

Ardından ikili çalışmalar veya küçük grup çalışmaları gerçekleştirilerek öğrencilerin ne anladıkları, hangi unsurları fark ettikleri ve sürece ilişkin görüşlerini paylaşmaları sağlanır. Bu süreçte basit geri bildirimlerde bulunulması desteklenir **(D14.1, SDB2.1)**. Etkileşim süreci yönlendirilir, öğrencilerin aktif katılımı teşvik edilir ve iş birliğine dayalı yansıtma süreci yapılandırılır **(D3.4)**.

ABZ.5.1.SES.

Tanışalım temasında öğretmen öğrencilere sesletim kısmında hedeflenen unsurları fark etmeleri için daha önce dinledikleri şarkıyı bir kez daha dinletir / izletir. Öğretmen hedeflenen seslere vurgu yaparak dikkat etmelerini ister. Burada Türkçe ile benzeyen sesleri veya yansımaları kullanabilir **(E1.1)**.

Öğrenciler öğretmen rehberliğinde bu sesletim unsurlarını tekrar ederek doğru telaffuzlarını pekiştirir. Öğrenciler, farklı konuşma örneklerinde aynı sesletim özelliklerini duyduklarında tanımaya çalışabilir. 1. Grupta hedeflenen seslerin tanınmasına yönelik olarak öğrencilerle doğru sesi duyduklarında yeşil, yanlış sesi duyduklarında kırmızı kartı kullandıkları bir kart oyunu oynanabilir **(E3.2)**.

Öğretmen hedef sesleri doğru şekilde telaffuz eder ve öğrencilerden bu sesleri doğru bir şekilde çıkarmasını ister. Öğretmen etkileşimli tahtada hedef seslerin bulunduğu ve bulunmadığı kelimelere ait görselleri açar. Ardından öğrencilerle, bu kelimelerde hedef seslerin bulunup bulunmadığına ilişkin sözlü alıştırmalar yapar **(E3.2)**. Öğretmen bu görsellere dayanarak kelimeleri veya harfleri hedef seslere vurgu yaparak okur, öğrencilerden dikte yapmasını ister. Böylece öğrenciler bu sesleri kendileri karar vererek doğru, gerçek ve tabii bir şekilde kullanabilir, harfleri sırası ile doğru olarak tanıyabilir ve söyleyebilir. Bunun ardından değerlendirme süreci için öğrencilerin sınıf içerisinde harfleri okumaları veya evde sesletimi kayıt altına almaları istenebilir, öğrenciler bu kaydı sınıfta paylaşabilir ve bu kayda öğrencinin kendisi, sınıf arkadaşları, öğretmen geri bildirim verir **(SDB2.1)**.

ABZ.5.1.0.

Tanışalım temasında öğrencilerden görsel materyallere, kısa parçanın başlığına ve diğer destekleyici unsurlara bakarak okuma parçası ile ilgili tahminlerde bulunmaları istenir. Bu

süreçte öğrenciler dinleme, sesletim, sözcük ve dil bilgisi seçme ve kullanma kısımlarında **(KB2.12, OB1, OB4)** kazandıkları bilgileri canlandırır ve okuma yapmak için hazırlanır. Ardından parçayı veya tümceleri hızlıca gözden geçirerek anlamlandırmaları desteklenir. Bu süreçte tümcelerin genel konusu belirlenir ve temel bilgiler fark edilir **(KB1, E3.2)**.

Bu temada öğrenciler okuma parçasını veya diyalogu dikkatli bir şekilde okur. Öğrenciler tümcelerdeki bilgilere dayanarak basit çıkarımlar yapabilir ve bunların doğruluğunu öğretmen ve akranlarının yardımıyla kontrol edebilir. Tümcede yer alan kişi, olay veya durumları öğretmenin tahtada yazdığı başlıkların altına yerleştirmek için basit şekilde karşılaştırabilir **(KB2.5)**. Bu süreçte öğrencilerin içerikteki yatay ve dikey ilişkileri keşfetmesi için rehber sorular sorulur, görseller ve kısa etkinlikler kullanılarak öğrencilerin okuduğunu anlama ve içselleştirme becerileri geliştirilir **(KB2.13)**.

Bu temada öğrenciler okuma parçası ve diyalogu okuduktan sonra açık uçlu, cümle tamamlama, boşluk doldurma gibi alıştırmaları yapar. Aynı zamanda öğrenciler kelime ve dil bilgisi bilgilerini pekiştiren çalışmalar yapabilir.

Öğrenciler parçayı ve diyalogu okuduktan sonra fikirlerini paylaşabilir yaptıkları alıştırmalarda hata yaptılar ise hataları düzeltebilirler. Öğretmen en son aşamada öğrencilerin yaptıkları hatalar üzerine geri bildirim verir **(SDB1.2)**.

ABZ.5.1.SÖS.

Tanışalım temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci, tanışma ve selamlaşma ifadelerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür **(E1.1, OB4)**.

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "İyi günler", "Günaydın", "Adın ne?", "Soyadın ne?", "Nasılsın?" gibi ifadeler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır **(SDB2.1)**.

Görseller üzerinden ifadelerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Burada ne diyor olabilir?", "Sizce ne konuşuyorlar?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır **(OB4)**.

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır **(KB2.5)**. Durumlar ve ifadeler doğru görsellerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır, sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur **(KB2.7)**.

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır, ifade görselleri gösterilerek adlandırılır ve "Günaydın", "Hoş geldin" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır **(E1.6)**.

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfta dolaşarak farklı arkadaşlarıyla farklı diyaloglar kurar (bir arkadaşına "Nasılsın?" diye sorarken bir başka arkadaşına "Adın ne?" sorusunu sorar ve arkadaşından cevap alır). Böylelikle sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır **(E1.6)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(SDB2.2)**. Öğrenciler birbirlerine sorular sorabilir, diyaloglar oluşturabilir ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanabilir. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir **(SDB2.3, D16.1, E2.3, SDB2.1)**.

ABZ.5.1.DBS.

Tanışalım temasında öğrencilerin dikkatini dil bilgisi unsurlarına çekmek için dinleme bölümünde kullanılan şarkı bir daha dinletilir / izletilir **(E1.1)**. Öğrenciler şarkıyı dinlerken öğretmen hedeflenen ifadelerin olduğu yerlerde durur ve ifadeleri vurgulu bir şekilde tekrar eder. Burada anlamı pekiştirmek için görseller veya vücut dili kullanılabilir **(KB2.2, KB2.4,**

KB2.11, E3.2).

Bu temada öğretmen, öğrencilerden olumlu bir cümle söylemesini istediğinde yeşil kart, olumsuz bir cümle söylemesini istediğinde ise kırmızı kart göstererek öğrencilerin konuyu pekiştirmesini sağlar. Ardından öğrencilerin fark ettiği ve pekiştirdiği bu yapıları bağlam içinde kullanmaları sağlanır (**SDB1.2**). Bunun için iletişim temelli etkinlikler veya oyunlar kullanılır. Öğrenciler akıllı tahtada gösterilen resimleri inceler ve tahtada karışık olarak verilen cümlelerden uygun olanlarla bu resimleri eşleştirir. Dil bilgisini yapıları içeren cümleler beden dili kullanılarak fiziksel olarak canlandırılır (**E2.5**). Öğrenciler sıra arkadaşları ile aynı yapıda cümleler kurarak kısa ve basit diyaloglar yapar (**SDB2.1, SDB2.2, D16.3**). Böylece dili kendiliğinden, doğal ve gerçek şekilde kullanmış, fiziksel olarak canlandırmış ve gerçek iletişim süreçlerine aktarmış olurlar. Bu etkinlikler sonunda öğretmen ve akranları öğrencilere geri bildirimler verir (**D14.1, E2.4**).

ABZ.5.1.Y.

Tanışalım temasında öğrenciler önceki bilgi ve deneyimleri görseller ve destekleyici unsurlarla hatırlar , mevcut içerikle ilişkilendirir. Öğretmen öğrencilere yazmaları istenen görevin ne olduğunu tam olarak ve net bir dille anlatır (**E3.2**). Öğrencilerden yazması istenen cümle veya parçaya benzeyen bir modeli incelemeleri istenir (**KB2.2**). Öğrenciler bu metinleri taklit ederek benzer içerikleri yeniden yazmaya çalışır (**SDB1.2, D16.3**).

Daha sonra öğrenciler hazırlıksız yazma etkinlikleriyle model metinleri örnek olarak kısa cümleler veya metinler oluşturur(**SDB1.3**). Yazma sürecinde öğrenciler verilen yazma türüne uygun basit kelimeleri ve dil yapılarını seçerek kullanır. Süreçte rehberlik, örnek metinler ve kısa yazma etkinlikleriyle öğrencilerin yazılı anlatım becerileri desteklenir. Bu etkinlik sırasında öğretmen öğrencilerin yapısal özelliklere, söylem biçimlerine ve noktalama işaretlerine yazma türüne uygun olarak dikkat etmesini sağlar. Yazma görevinin sonunda öğrenciler temaya uygun basit mesajları iletmış olur (**E3.2**).

Öğrenciler bu modele bakarak çalışma yaptıktan sonra bilgilerin benzerlerini farklı bağlamlarda bireysel olarak yeniden düzenleyerek kullandıkları bir ürün ortaya çıkarır. Bu yapılandırılmış bilgileri içeren ürün yazılı iletişime uygun olmalıdır. Yazma sürecinin sonunda öğrenciler bilgi, deneyim, duygu ve düşüncelerini bireysel olarak aktarmış olacaklardır. Ürünü akranları ile paylaşarak sınıf içinde basit, karşılıklı aktarımlar yaparlar. Bu temada oluşturulacak yazma etkinliği poster, mesaj, şarkı vb. ürünler oluşturularak gerçekleştirilir. İçeriklerin pratik, otantik , öğrencilerin yaş ve dil seviyesine uygun olması önemsenir. Öğretmen yazma süreci ve ürün hakkında yapıcı geri bildirimler verir (**SDB2.1, D4.2**).

ABZ.5.1.K.

Tanışalım temasında öğrenciler daha önce öğrendikleri bilgileri hatırlar ve bu bilgileri mevcut içerik ile ilişkilendirir, kontrollü bir şekilde hedef dil unsurlarını pratik yapmaya başlar (**KB2.2, E3.2, SDB1.1**). Öğrenciler konuşma modellerini dinler veya izler, bu içerikleri bireysel veya grup olarak tekrar eder ve içeriğe aşina olur (**SDB1.2**).

Öğrenciler kelime veya cümleleri anlamlı ve doğru bir şekilde kullanmaya çalışır. Önceden verilen modeli taklit ederek yeni bir içerik tasarlar, öğretmenin verdiği geri bildirimler ve destekleyici unsurlar yardımıyla hazırladıkları bu yeni içeriği düzenler (**SDB1.2**). Öğrenciler öğrendikleri ifadeleri farklı durum ve bağlamlarda basit, doğal ve doğru şekilde kullanarak kendilerini sözlü olarak ifade eder. Öğrenciler doğru telaffuz, söylem biçimleri, hedef sözcükler ve dil parçalarını seçerek kullanır. Bağlama uygun içeriği doğal ve gerçekçi biçimde sunmak için öğrencilere destek verilir. Burada öğrencilerden mesajları dinleyici için basit ve net olarak ifade etmesi beklenir. Süreçte öğrencilerin düşünce, duygu ve deneyimlerini paylaşmalarına olanak tanıyan soru-cevap, eşli konuşma, rol oynama , grup etkinlikleri gibi uygulamalardan yararlanılır (**D15.1, SDB2.2, SDB3.1**).

Öğrenciler sunulan bilgileri bireysel ve sözlü olarak yeniden düzenler ve basit, doğal bir şekilde sözlü iletişimde bulunacakları özgün bir ürün ortaya çıkarır. Öğrenciler bu konuşma anlatma sürecine ilişkin deneyim, duygu ve düşüncelerini kişisel olarak paylaşır. Öğretmen ve akranlar süreç içinde ve süreçten sonra geri bildirim verir ve fikirlerini paylaşır. (SDB1.1, D6.1, D6.2)

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları tanışma ve selamlaşma soru ve cevap kalıplarını kullanarak ikili çalışmalar diyaloglar hazırlayabilirler. Grup olarak hazırladıkları bu diyalogları sınıf önünde seslendirebilirler. Bu sayede öğrencilerin öğrendikleri kalıpları doğru bağlamda, doğru şekilde kullanıp kullanmadığı, sesletimi doğru yapıp yapmadığı kontrol edilmiş olabilir. Bu performans görevi; kontrol listeleri, gözlem formları, dereceli puanlama anahtarları, öz /akran /grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Diyaloglar

Öğretmen, öğrencilerden ikili çalışmalar gruplar oluşturarak tanışma ve selamlaşma diyalogları hazırlamalarını isteyebilir. Öğrenciler, "Günaydın", "İyi günler", "Nasılsın?" ve "Adın ne?" gibi ifadeleri Abazaca kullanarak diyaloglarını oluştururlar. Ardından her grup hazırladığı diyalogu sınıfta canlandırır. Etkinliğin sonunda öğrenciler, ellerindeki kartlarda yazılı "geliştirilebilir", "iyi" ve "çok iyi" ifadelerinden uygun olanı kaldırarak etkinliği değerlendirir. Öğretmen öğrencilere yapıcı geri bildirim verir, öğrenciler de etkinlikle ilgili görüş ve düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Tekerlemeler

Öğretmen öğrencilerden temada öğrenilmiş harfleri yoğun bir şekilde içeren tekerlemeler ezberlemelerini isteyebilir. Tekerlemeler sınıfta söylenebilir. Yapılacak oylama ile öğrenciler en çok beğenilen 3 tekerlemeyi belirler ve tüm öğrenciler bu tekerlemeleri ezberleyebilir. Süreç sonunda öğrenciler etkinliğe dair yorumlarını göstermek amacıyla ellerindeki kartlarda yazılı "geliştirilebilir", "iyi" ve "çok iyi" ifadelerinden uygun olanı kaldırarak etkinliği değerlendirebilirler. Öğretmen öğrencilere yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler etkinlik ile ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Gruplandır

Öğrencilere selamlaşma ve kişileri gösteren iki farklı kategoride kartlar dağıtılabilir. Öğrenciler bu kartları sınıflandırır ve doğru kelimelerle eşleştirebilirler. Süreç sonunda öğrenciler etkinliğe dair yorumlarını göstermek amacıyla ellerindeki kartlarda yazılı "geliştirilebilir", "iyi" ve "çok iyi" ifadelerinden uygun olanı kaldırarak etkinliği değerlendirir. Öğretmen öğrencilere yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler etkinlik ile ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Eksik Harfi Tamamla

Öğretmen öğrencilere tema kapsamında öğrenilmiş kelimelerin yazılı olduğu ve görsellerle belirtilmiş kâğıtlar dağıtılabilir. Kelimelerin hepsinde bazı harfler eksik bırakılmıştır. Öğrenciler bütün kelimeyi yazmak yerine verilen resimlerin altında yer alan, bazı harfleri eksik bırakılmış kelimeleri uygun harflerle tamamlama alıştırmaları yapabilirler. Bu kelimeleri tamamladıktan sonra öğrencilerden o sesleri ve kelimeleri söylemesi istenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi", "orta" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: SAYALIM

Alt Temalar: Sayma Sayıları (1-10), Haftanın Günleri, Yaş Sorma

Bu tema, öğrencilerin sayıları kullanma, günleri ve yaşı sorma ile ilgili ifadeleri Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; sayma, gün sorma ve yaş sormaya ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D3. Çalışkanlık
- D4. Dostluk
- D5. Duyarlılık
- D6. Dürüstlük
- D14. Saygı
- D16. Sorumluluk
- D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı
- OB2. Dijital Okuryazarlık
- OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

5. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.5.2.D. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.2.SES. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.2.O. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.2.SÖS. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.2.DBS. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.2.Y. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.2.K. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Ахыпхъазара пхъазара хъызкәа

Alt Temalar: Ахыпхъазарақәа рыпхъазара, Амчыбжь амшкәа

İşlevsel Cümle Yapıları:

Иахъа иарбан мшу?

Иахъа хәашоуп.

Бара (уара) шака шыкәса бхытцуйи (ухытцуйи)?

Сара схытцуйиТ.

Hedeflenen Kelimeler: Акы, Ԡба, Хҗа, Пшьба, Хәба, Фба, Быжьба, Ааба, Жәба, Жәаба

Ашәахъа, Аәаша, Ахаша, Апшьаша, Ахәаша, Асабша, Амәыша

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: сара, бара, уара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у-

Sesletim

1. Hedeflenen 2. Grup Sesler: В/в - Г/г - Дә/дә - Ж/ж - К/к - Қы/қы - Қә/қә - Н/н - П/п - Тә/тә - Ф/ф - Хә/хә - Ц/ц - Ё/е - Ш/ш - Ԡ/ә
2. Hedeflenen İşaretler: б, ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: В/в - Г/г - Дә/дә - Ж/ж - К/к - Қы/қы - Қә/қә - Н/н - П/п - Тә/тә - Ф/ф - Хә/хә - Ц/ц - Ё/е - Ш/ш - Ԡ/ә
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ve olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilme.
5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarı. Basit cümle ve kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımı.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken, ses-harf eşleşmesini fark etme.

İlkeler

Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar günler, sayılar, yaş sorma

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz /akran /grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Alfabe

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları Kiril temelli Abaza alfabesinin 2. grup ses ve işaretlerini kullanacakları kelimeler bularak yazabilirler. Bu kelimeleri sunum şeklinde sınıfta telaffuz edebilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba , süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Kaç Yaşındasın?

Öğretmen, öğrencilerden bir kâğıda üzerinde farklı sayılarda mumların bulunduğu pas-talar çizmesini isteyebilir. Öğrenciler çizdikleri bu resimlerin altlarına Abazaca "Kaç yaşındasın?", "Ben ... yaşındayım." ifadelerini yazabilirler. Yapılan çalışmalar sınıf ortamında sunulabilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; sayılar, günler ve yaşlarını söyleme, başkalarına yaşlarını sorma gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir. Öğrencilerin ana dillerinde sayıları söyleme ve yazma, günleri söyleme ve yazma, yaşlarını söyleme, başkalarına yaş sorma gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Öğretmen tarafından Sayalım temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Bu kaç?", "Bugün günlerden ne?", "Sen kaç yaşındasın?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Bu beş.", "Bugün günlerden perşembe.", "Ben 10 yaşındayım." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Elde edilen bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirilebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlanabilir.

Köprü Kurma Sayalım temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı sayma sayılarını, bir nesnenin miktarını söylemeyi, günleri söylemeyi, yaşını söylemeyi ve birine yaşını sormayı Abazaca duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda sayılar, günler, yaşlarla ilgili ifadeler kullanılarak cümleler oluşturulabilir ve öğrenciler kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilir ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.5.2.D.

Sayalım temasına yönelik Dinleme / İzleme-Anlamlandırma süreci, önceki bilgi ve deneyimleri harekete geçirmek amacıyla sayılar ve günlere yönelik görseller üzerinden başlatılır. Görseller incelenerek "Bu kaç?", "Hangi gün?", "Kaç yaşındasın?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (**E1.1, OB2, OB4**). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**E1.6, E3.2, KB2.2, KB2.10**).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan sayılar, günler ve yaş hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (**KB2.2, KB2.11**). Ardından Sayalım temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde sayılar, günler ve yaş ifadeleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, OB1, KB2.2, KB2.10**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen sayılar, günler ve yaş ifadeleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**OB4, KB2.5**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve gerekçelendirilir (**KB2.7, D3.3**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır. İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında sayılar, günler ve yaş ifadeleri kategorilere ayrılır; sayı-yaş, nesne-sayı ilişkileri üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB1.2, SDB1.3, SDB3.1**). Bu süreçte öğrencilerin dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E1.2, E1.4, SDB2.1**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**D20.1, SDB2.1, SDB2.3**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**D4.2, D6.2**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; günler ve sayılar tanıtılır ve basit ifadeler kullanılır

ABZ.5.2.SES.

Sayalım temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci; sınıfa sayıları, günleri, yaş ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır. Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir (**E3.2, SDB1.2, OB1**). Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir. "beş", "sal", "yedi", "cuma" gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir (**E1.6, E3.2, E3.8**). Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.3, KB2.10, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Sınıfa getirilen görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Öğrenciler gördükleri ifadeleri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder, yanlış sesletimleri fark ederek doğru biçimini tekrar eder. Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**E1.6, SDB2.3, SDB3.1**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır (**KB2.5, KB2.13**). Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir.

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler birbirlerine sayıları, günleri ve yaş ifadelerini doğru sesletimle ifade eder. Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır. Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**D4.2, D6.2, KB2.14**).

ABZ.5.2.O.

Sayalım temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sayıları, günleri ve yaş ifadelerini içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır. Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kaç?", "Kaç yaşındasın?", "Günlerden ne?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır (**KB2.12**). Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, günlerin adlandırılması, sayıların adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (**SDB1.2, OB1**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir. Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek sayılar, günler, yaş ifadeleri hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**E3.2, E3.8, KB2.11, OB1**). Metin sessiz olarak okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen sayıların, günlerin ve yaş ifadelerinin fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**E3.2, E2.2, SDB2.2**).

Okuma sonrasında metinde yer alan sayılar, günler ve yaş ifadeleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Kaç tane?", "Hangi gün?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**SDB1.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). Metinde yer alan ögeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Sayılar, günler ve yaş ifadeleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca ögeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, E3.7, KB2.7**). Devamında sayılar, günler ve yaş ifadeleri arasındaki bağlantılar ele alınır. "Hangi gün?", "Kaç yaşında?", "Kaç tane?", "Hangi ifade hangi durumda kullanılır?" gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2, OB4**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir. Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler (**D16.1, D16.3**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir; günler ve sayılar tanımlanır, yaşlar, günler ve yönergeler ifade edilir.

ABZ.5.2.SÖS.

Sayalım temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci, sayılar, günler ve yaş ifadelerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**E1.1, OB4**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "bir", "sekiz", "pazartesi", "perşembe", "10 yaşında" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır (**E2.5, SDB2.1**).

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Bu kaç?", "Hangi gün?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır (**E3.2, SDB2.1**).

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Sayılar, günler ve yaş ifadeleri doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur (**KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1**).

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; sayılar, günler gösterilerek adlandırılır ve "yedi", "iki", "Perşembe" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır (**E1.6, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfta dolaşarak etrafa resimleri asılmış sayıları adlandırır, kaç tane olduklarını söyler, günleri ve yaş ifadelerini içeren sözcükleri kullanır (**OB4**). Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi, kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (**E2.3, E1.6, SDB2.2**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır. Öğrenciler birbirlerine sorular sorar, sayıları söyler ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanır. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (**SDB2.1, SDB2.3, KB2.13**).

ABZ.5.2.DBS.

Sayalım temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci; sayıları, günleri ve yaş ifadelerini yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**OB4**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "Bu beş.", "7 yaşında.", "Günlerden Cuma." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.1, E1.5, SDB1.2**).

Sayılar, günleri, yaşları içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirir, ilgili ifadeleri işaretler ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir (**KB2.2, KB2.7**). Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kuralları bilinmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, OB1**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte gösterilen veya söylenen sayının kaç olduğunu, günlerin neler olduğunu ve kaç yaşında olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Ben sekiz yaşındayım.", "Bugün Perşembe.") belirler ve bu ifadeleri tekrar eder. Sınıf içine getirilen gerçek nesnelerle ilişki kurularak anlam güçlendirilir (**SDB2.1, E3.2, OB4**).

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyler, arkadaşlarının tekrarlarını dinler ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır (**E2.5, SDB2.2**).

Farklı günler, sayılar ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Bugün Salı.", "Sen kaç yaşındasın." gibi cümlelerin yanı sıra "Sen sekiz yaşındasın.", "Beş tane." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir (**E3.7, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrenciler dolaşarak gördükleri nesneleri gösterir ve sayılarını ifade eden cümleler kurar. "Sekiz tane.", "Bugün Salı." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir (**E1.6, SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3**).

Beden diliyle canlandırma etkinliği uygulanır. Öğrenciler elleriyle bir sayı gösterir ve sayıyı söyler. Böylece dil yapıları, kuralları bilinmeden fiziksel olarak da içselleştirilir (**E2.3, E2.5, D5.2, D14.3**).

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda nesneleri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır (**E2.5, SDB3.1**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır. Öğrenciler birbirlerine sayıları anlatır, yaşlarını ve günleri ifade eder ve karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar (**SDB2.1**). Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar (**KB2.13, E2.3**).

ABZ.5.2.Y.

Sayalım temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sayılar, günler ve yaş ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, sayılara ve günlere ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, sayıları, günleri ve yaş ifadelerini fark etmeleri ve bu bilgileri basit şekilde yazılı olarak ifade etmeleri sağlanır (**E3.2**). Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağının genel olarak anlaşılması desteklenir (**SDB1.2, KB2.2**).

Devamında sayılar, günler ve yaş ifadeleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer

ifadelerin yeniden yazılması sağlanır (**E3.2, OB1**). Böylece modelden yararlanılarak yazılı üretime geçiş desteklenir (**SDB2.1**).

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Ben dokuz yaşımdayım." "Bugün salıdır." gibi ifadelerin yanı sıra "beş", "yedi" gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır (**E2.3, KB2.11**).

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Sayıları, günleri ve yaş ifadelerini içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır (**E3.2, KB2.8, OB1**).

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, sınıf eşyaları ve ifadeler kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır (**KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2**).

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek metinler genişletilir (**E2.2, E2.3, E3.5**). Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir (**KB2.13, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur. Bu süreçte iş birliği yapılması ve olumlu iletişim kurulması teşvik edilir (**D4.1, D4.2, D14.1**).

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur (**SDB1.2**).

Öğretmen öğrencilerin bir kâğıda farklı pastalar ve üzerlerine farklı sayılarda mumlar çizmesini isteyebilir. Öğrenciler çizdikleri bu resimlerin altlarına Abazaca "Kaç yaşındasın?", "Ben ... yaşımdayım." ifadelerini yazabilirler. Yapılan çalışmalar sınıf ortamında sunulabilir. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz/ akran/ grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.5.2.K.

Sayalım temasına yönelik konuşma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sayılar, günler ve yaş ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**OB4**). Öğrencilerin sayılara ve günlere ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, sayıları adlandırmaları, yaşlarını ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir (**SDB1.2, KB2.2**).

Devamında sayıları, günleri ve yaş ifadelerini içeren kısa konuşma örnekleri ("Bugün çarşamba.", "Ben beş yaşımdayım.") sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapmaları desteklenir (**E2.5, E3.2, SDB2.1**).

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler "Bugün Salı.", "Ben yedi yaşımdayım." gibi ifadeleri tekrar ederken "Bugün hangi gün?", "Senin yaşı kaç?" gibi yönergeleri de kullanır ve bu ifadeleri kendi yaşantıla-

rina göre değiştirerek yeniden kurar. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır (**E2.3, KB2.11, SDB2.1**).

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır (**E1.6, E3.2, KB2.7**). Öğrencilerden sayıları, günleri ve yaşlarını ifade eden cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir (**KB2.8, OB1**). Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır (**E3.8, SDB2.2**). Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir. Öğrencilerden biri kendini tanıtır, günleri söyler, yaşını söyler, sayıları sayar diğeri dinler, sorular sorar ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapar (**KB2.7**). Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır (**KB2.8**). Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1, KB2.13**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde sayıları, günleri, yaş ifadelerini birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar (**D4.1**). Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır.

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (**KB2.14, SDB1.2, SDB1.3**).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşır ve arkadaşlarının görüşlerini dinler. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin sorumluluk almaları, duyarlı davranmaları ve iletişim kurmaları desteklenir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Bom

Öğretmen öğrencilere bir sayı ve katlarını söyleyebilir. Öğretmen, öğrencilerin sınıfta sırayla saymaya başlayacaklarını ve belirlenen sayı ile katlarına gelindiğinde o sayı yerine "bom" diyeceklerini söyleyebilir. Öğrenciler sırayla Abazaca saymaya başlar, öğretmenin belirlediği sayı (2, 4, 6, 8, 10) ve sayının katlarına geldiklerinde sayı yerine "bom" diyebilir. Bu şekilde her seferinde sayı değiştirilerek oyun devam edebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Sayı Avı

Öğretmen sayıları tahtaya karışık olarak yazabilir. Öğretmen 2 öğrenciden tahtanın önüne gelmesini ister ve ellerine birer tahta silgisi verebilir. Sınıftan iki öğrenci birbirlerine

"Yaşın kaç?" sorusunu sorabilir ve cevap verebilir. Tahtadaki öğrenciler ise söylenen sayıyı tahtadan bulup silmeye çalışabilirler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme 1. Etkinlik: Eksik Harfi Bul

Öğretmen öğrencilere kelimelerin yazılı olduğu kâğıtlar dağıtır. Yazılan kelimelerde harfler eksik bırakılmıştır. Öğrencilerden eksik harfleri tamamlamaları istenir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Dikte

Öğretmen öğrencilere birer boş sayfa verir. Sonrasında temada öğrenilen kelime ve cümlelerden bazılarını birkaç kez tekrar ederek ve tane tane söyleyerek öğrencilerin duyduklarını yazmalarını ister. Etkinlik sonunda kâğıtlar toplanır ve incelenir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: RENKLER

Alt Temalar: Renkler, Sınıf Eşyaları, Sevmek-Sevmemek ifadeleri

Bu tema, öğrencilerin renkleri, sınıf eşyalarını ve sevmek-sevmeme durumlarına ilişkin ifadeleri Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; renkler, sınıf eşyaları ve sevmek-sevmemek ifadelerine ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)

SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)

SDB2.1. İletişim

SDB2.2. İş Birliği

SDB2.3. Sosyal Farkındalık

SDB3.1. Uyum

Değerler

D3. Çalışkanlık

D4. Dostluk

D6. Dürüstlük

D14. Saygı

D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı

OB2. Dijital Okuryazarlık

OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

KB2.2. Gözlemlleme

KB2.3. Özetleme

KB2.5. Sınıflandırma

KB2.7. Karşılaştırma

KB2.8. Sorgulama

KB2.10. Çıkarım Yapma

KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme

KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme

KB2.13. Yapılandırma

KB2.14. Yorumlama

KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

5. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.5.3.D. "Renkler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.3.SES. "Renkler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.3.O. "Renkler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.3.SÖS. "Renkler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.3.DBS. "Renkler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.3.Y. "Renkler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.3.K. "Renkler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.

- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Аңштэкэа

Alt Temalar: Аңштэкэа, акласс аизыргылоу, агэапхара

İşlevsel Cümle Yapıları

Сара исгэапхоит
Сара исгэапхазом
Бара ибгэапхома?
Уара иугэапхома?
Иарбан цштэу ари?
Ари аөежь

Hedeflenen Kelimeler

Аҕапшы, ашкэакэа, аикэатцэа, аөежь, ахаскыыңштэы, адэыкрынцштэы, апатыркэлцштэы, ахэапштэы, ажэванцштэы, аҕра
Ашэҕэы, аишэа, аыыга, атетрад, аныхга

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: сара, бара, уара
Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м
İyelik Biçimleri: с- б- у-

Sesletim

1. Hedeflenen 3. grup Sesler: Зә/зә - К/к - Кы/кы - Кә/кә - Ц/ц - Цә/цә - Ң/ң - Ы/ы
2. Hedeflenen İşaretler: б, ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: Зә/зә - К/к - Кы/кы - Кә/кә - Ц/ц - Цә/цә - Ң/ң - Ы/ы
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ve olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilme.
5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarı. Basit cümle ve kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımı.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken, ses-harf eşleşmesini fark etme.

İlkeler

Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine, bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar

renkler, sınıf eşyaları, beğenme ve beğenmeme

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Alfabe

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları Kiril temelli Abaza alfabesinin 3. grup ses ve işaretlerini kullanacakları kelimeler bularak yazabilirler. Bu kelimeleri sunum şeklinde sınıfta telaffuz edebilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Diyaloglar

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları ifadeleri karşılıklı diyalog oluşturacak şekilde 2'li gruplar hâlinde yazabilirler. Sonrasında yazdıkları diyalogları sınıf önünde canlandırabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin şimdiye kadar beğenilerini sunma, nesneler ve nesnelerin renkleri hakkında konuşma konusunda bilgi sahibi oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde renkleri tanıma, sınıf eşyalarını tanıma, beğenilerini sorma ve söyleme gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğretmen tarafından "Renkler" temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Bu nedir?", "Şu nedir?", "Bu hangi renk?", "Kırmızıyı sever misin?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Bu kalemdir.", "Şu kitaptır.", "Bu kırmızıdır.", "Ben yeşili severim." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirilebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma "Renkler" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı renklerin isimlerini, sınıf eşyalarının isimlerini, bir nesneyi / rengi sevip sevmediğini söyleme ifadelerini Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda renkler, sınıf eşyaları ve beğeni ile ilgili ifadeleri kullanarak cümleler oluşturabilir ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilir, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilir ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.5.3.D.

"Renkler" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sınıf ortamını, sınıf eşyalarını ve renkleri yansıtan görseller üzerinden başlatılır (**OB4**). Görseller incelenerek "Bu ne?", "Bu ne renk?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi sınıf yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (**E1.1**). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**E3.2, KB2.2, KB2.10, KB2.11**).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan nesneler, renkler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**KB2.2, KB2.11**). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (**E1.6, E3.2, SDB2.1, SDB2.2**). Ardından "Renkler" temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde sınıf eşyaları ve renkler yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**E2.2, E3.2, D3.1, KB2.2**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen sınıf eşyaları ve renkler görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir, benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.5, OB4**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve gerekçelendirilir. İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**SDB2.1, E1.6, KB2.14**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında sınıf eşyaları, renkler ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; nesne-renk ilişkileri üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi sınıf ortamlarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB3.1, OB1**). Bu süreçte dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E3.2, E2.5, SDB2.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**SDB2.1**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; sınıf ortamı tanıtılır ve basit ifadeler kullanılır (**D14.1, D16.1**).

ABZ.5.3.SES.

"Renkler" temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa sınıf eşyalarını ve renkleri yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**E1.1**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir (**OB4**). Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğunu belirlenir (**E3.2, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir. "Kitap", "defter", "silgi", "kalem" gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir **(E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1)**.

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir **(E3.2, E3.8,)**. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur **(KB2.3, KB2.14, KB2.16)**.

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Sınıfta bulunan nesneler gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Görülen nesneler doğru ve doğal biçimde ifade edilir, yanlış sesler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir **(E1.6)**. Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir.

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir **(E3.2, KB2.5, KB2.13)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler birbirlerine sınıf ortamını anlatır, nesneleri ve renkleri doğru sesletimle ifade eder. Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır **(SDB2.1)**. Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir **(E3.5)**.

ABZ.5.3.0.

"Renkler" temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sınıf eşyalarını, bu eşyalara ait özellikleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır **(OB4)**. Görseller ve metin parçaları incelemeye "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu nesneler neler olabilir?", "Bu eşyalar nerede bulunur?", "Ne renkler?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır **(KB2.2, KB2.10)**. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, nesnelerin adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir **(SDB1.2, D14.1)**. Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur **(E2.3, SDB2.1)**.

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir. Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek nesneler, bu nesnelerin özellikleri, bulundukları yerler ve sınıf içi yönergeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir **(E3.2, E3.8, SDB2.1, SDB2.3)**.

Metin sessiz olarak okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen sınıf eşyalarının, özelliklerin fark edilmesi beklenir **(OB1)**. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır **(KB2.11)**. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır **(SDB2.2, D3.1, D3.2, D3.4)**.

Okuma sonrasında metinde yer alan sınıf eşyaları ve özellikleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Hangi eşya hangi renk?", "Hangi ifade ne zaman kullanılır?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır **(E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2)**. Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir **(E2.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14)**.

Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Sınıf eşyaları, özellikleri, beğeni bildiren ifadeler belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur **(E2.3, KB2.5, KB2.13)**. Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır **(E3.2, KB2.7)**.

Devamında nesneler, özellikleri ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. "Hangi eşya hangi renk?", "Hangi ifade hangi durumda kullanılır?" gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2, OB4**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi sınıf ortamlarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**E2.3**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla paylaşımlar gerçekleştirilir; sınıf ortamı tanımlanır, nesneler, bulundukları yerler ve yönergeler ifade edilir (**E2.5, D4.1, D4.2, D14.1**).

ABZ.5.3.SÖS.

"Renkler" temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci, sınıf ortamı, sınıf eşyaları, renkler ve beğeniye ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**E1.1, OB4**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "defter", "kitap", "kalem", "kırmızı", "mavi" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır (**E2.5, SDB2.1**).

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Bu nedir?", "Hangi renk?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır (**E3.2, SDB2.1**).

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Nesneler, renkler ve ifadeler doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur (**KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1**).

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; nesneler gösterilerek adlandırılır ve "defter", "kalem" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır (**E1.6, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfta dolaşarak gördükleri nesneleri adlandırır, renklerini söyler ve ifade içeren sözcükleri kullanır. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (**E1.6, SDB2.2, OB4**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır. Öğrenciler birbirlerine sorular sorar, nesneleri tanımlar ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanır. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (**E3.8**).

ABZ.5.3.DBS.

"Renkler" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, sınıf ortamını yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**E1.1, OB4, OB1**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "Kitap kırmızı.", "Kalem yeşil." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.5, SDB1.2**).

Sınıfta yer alan nesneleri içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirir, ilgili nesneleri işaretler ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kuralları bilinmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir (**OB2**). Öğrenciler izledikleri içerikte hangi

nesnenin ne renk olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Ben kırmızı rengi severim.", "Kitap mavidir.") belirler ve bu ifadeleri tekrar eder. Sınıf içindeki gerçek nesnelerle ilişki kurularak anlam güçlendirilir **(SDB2.1, E3.2, OB4)**.

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyler, arkadaşlarının tekrarlarını dinler ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır **(E2.5, SDB2.2)**.

Farklı nesneler ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Defter sarıdır.", "Silgi beyazdır." gibi cümlelerin yanı sıra "Kırmızı kalem severim", "Siyah silgiyi sevmem." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(E3.7, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrenciler dolaşarak gördükleri nesneleri gösterir ve özelliklerini ifade eden cümleler kurar. "Beyaz tahta", "Turuncu kitap" gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Beden diliyle canlandırma etkinliği uygulanır. Öğrenciler nesneleri işaret eder onlarla ilgili düşüncelerini hareketlerle destekler. Böylece dil yapıları, kuralları bilinmeden fiziksel olarak da içselleştirilir **(E2.3, SDB2.2, SDB2.3)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda nesneleri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır. Öğrenciler birbirlerine sınıf ortamını anlatır, nesnelerin renklerini ve beğenilerini ifade eder ve karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar **(E2.3, E2.5, SDB2.1)**. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(D3.1, D4.2, D6.2)**.

ABZ.5.3.Y.

"Renkler" temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sınıf eşyaları ve beğeni ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, sınıf ortamına ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, nesneleri ve yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit sözcüklerle yazılı olarak ifade etmeleri sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında sınıf eşyaları, renkler ve beğeni bildiren ifadeler içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Kitap sarı.", "Tahta beyaz." gibi ifadelerin yanı sıra "Mavi defteri severim.", "Mor kalem sevmem." gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Sınıf eşyalarını, renkleri ve ifadeleri içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, sınıf eşyaları ve ifadeler kategorilere ayrılır, gerekli düzenleme-

ler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır **(E2.2, E2.3)**. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı sınıf ortamları tanımlanır ve metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(KB2.13, SDB2.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur. Bu süreçte iş birliği yapılması ve olumlu iletişim kurulması teşvik edilir **(SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır **(E2.5)**. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir **(E1.3, E1.4, E1.5)**. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(E1.6, E3.5, SDB1.2, SDB3.1)**.

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları ifadeleri karşılıklı diyalog oluşturacak şekilde 2'li gruplar hâlinde yazabilirler. Sonrasında yazdıkları diyalogları sınıf önünde canlandırabilirler. Performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, öz / akran/ grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.5.3.K.

"Renkler" temasına yönelik konuşma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sınıf eşyaları, renkler ve beğeniye ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, E1.5, OB4)**. Öğrencilerin sınıf ortamına ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, nesneleri adlandırmaları, bulundukları yerleri ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir **(SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında sınıf eşyaları, renkler ve beğeni ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri ("Mavi defter.", "Sarı kitabı severim.") sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelerle aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1)**.

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler "Mavi kitap.", "Kırmızı kalem." gibi ifadeleri tekrar ederken "Sarı rengi severim.", "Yeşil rengi sevmem." gibi yönergeleri de kullanır ve bu ifadeleri kendi sınıf ortamlarına göre değiştirerek yeniden kurar. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11, SDB2.1)**.

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden sınıf eşyalarını, renklerini ve beğenilerini ifade eden cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir **(E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8,)**. Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır **(E3.8, SDB2.2)**. Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir **(E2.5)**. Öğrencilerden biri sınıf ortamını tanımlar ve basit cümleler kurar; diğeri dinler, sorular sorar ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapar **(KB2.7)**. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır. Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir **(SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde sınıf eşyalarını, renklerini ve ifadeleri birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar (**KB2.5**). Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır (**KB2.13, SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**).

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (**KB2.14, SDB1.2, SDB1.3**).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşır ve arkadaşlarının görüşlerini dinler (**D3.1, D4.1, D16.1**). İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Bil Bakalım Ne?

Öğretmen öğrencilerden birinin sınıfın dışında beklemesini isteyebilir. Diğer öğrencilerle sınıftan bir eşya seçilebilir. Bu eşyanın ne olduğu dışarıdaki öğrenciye söylenmeyebilir. Sınıftan çıkarılan öğrenci sınıfa çağırılır ve sürekli sorular sorarak ("Sarı mı?", "Kitap mı?", "Sen sever misin?" vb.) seçilen nesneyi bulmaya çalışabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Sözlük Çalışması

Öğretmen, öğrencilerden öğrenmiş oldukları Abaza alfabesinin 3. grup harflerinin her birini içeren 5 kelime öğrenmelerini ve bu kelimelerden bir sözlük oluşturmalarını isteyebilir. Öğrenciler kelimelerin anlamlarını sınıfta sunabilirler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Pano Hazırlama

Öğretmen, öğrencilerden öğrenmiş oldukları kelimeleri yansıtan bir resimli sözlük oluşturmalarını isteyebilir. Öğrenciler öğrenmiş oldukları kelimeleri görsellerle destekleyerek bir resimli sözlük hazırlayabilirler. Hazırlanan sözlükler sınıf ortamında sunulabilir ve ders panosunda sergilenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Tarafını Seç

Öğretmen renkler ve sınıf eşyaları ile ilgili kelimeleri tahtaya yazabilir. Öğrencilere de üstünde bir kare bir de daire olan çalışma kağıdı dağıtabilir. Tahtadaki kelimelere bakarak renkleri karenin, sınıf eşyalarını ise dairenin içine yazmalarını isteyebilir. Etkinlik sonunda kontrol sağlanabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: ÇİFTLİK HAYVANLARI

Alt Temalar: Hayvanlar, İşaret Zamirleri, Sevmek-Sevmemek İfadeleri

Bu tema, öğrencilerin çiftlik hayvanları, işaret zamirleri ve sevmek-sevmeme durumlarına ilişkin ifadeleri Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; çiftlik hayvanları, işaret zamirleri ve sevmek-sevmemeye ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)
SDB2.1. İletişim
SDB2.2. İş Birliği
SDB2.3. Sosyal Farkındalık
SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık
 D4. Dostluk
 D5. Duyarlılık
 D6. Dürüstlük
 D9. Merhamet
 D14. Saygı
 D16. Sorumluluk
 D20. Yardımseverlik

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı
 OB2. Dijital Okuryazarlık
 OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

KB2.2. Gözlemlleme
 KB2.3. Özetleme
 KB2.5. Sınıflandırma
 KB2.7. Karşılaştırma
 KB2.8. Sorgulama
 KB2.9. Genelleme
 KB2.10. Çıkarım Yapma
 KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
 KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
 KB2.13. Yapılandırma
 KB2.14. Yorumlama
 KB2.15. Yansıtma
 KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)
 KB2.20. Sentezleme

5. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

**ÖĞRENME ÇIKTILARI VE
SÜREÇ BİLEŞENLERİ**

ABZ.5.4.D. "Çiftlik Hayvanları" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temayı temel ayrıntılar ve ipuçlarından hareketle anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.4.SES. "Çiftlik Hayvanları" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.4.O. "Çiftlik Hayvanları" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.4.SÖS. "Çiftlik Hayvanları" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.4.DBS. "Çiftlik Hayvanları" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.5.4.Y. "Çiftlik Hayvanları" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kuar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.5.4.K. "Çiftlik Hayvanları" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.

- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Аонатэ цстэкэеи ацсаатэкэеи рыхьзкэа

Alt Temalar: Аонатэ цстэкэеи ацсаатэкэеи рыхьзкэа, Арбагатэ хьызцынхэрақэа, Агэақхара

İşlevsel Cümle Yapıları

Сара исгэақхоит

Сара исгэақхазом

Бара ибгэақхома?

Уара иугэақхома?

Ари ажэуп

Ари арбан?

Уи арбан?

Ари ажъа ауп.

Ари ажэ ауп.

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: сара, бара, уара

İşaret Zamirleri: Ари/абри - Уи/убри, Ара/абра - Уа/убра

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у-

Hedeflenen Kelimeler: Акэтэы, арбагы, акэчышь, акэата, афыз, аеы, аеада, ажэ, ауаса, ацыс (атцарақэа), афсыз, адагы, ажъа

Sesletim

1. Hedeflenen 4. Grup Sesler: ҫ/ҫ - ҫь/ҫь - ҫэ/ҫэ - ҫь/ҫь - ҫэ/ҫэ - ҫ/ҫ - ҫэ/ҫэ - ҫэ/ҫэ
ҫэ - ҫ/ҫ - ҫ/ҫ

2. Hedeflenen İşaretler: б, э

3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: ҫ/ҫ - ҫь/ҫь - ҫэ/ҫэ - ҫь/ҫь - ҫэ/ҫэ - ҫ/ҫ - ҫэ/ҫэ
ҫэ - ҫэ/ҫэ - ҫ/ҫ - ҫ/ҫ

4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ve olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilme.

5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarı. Basit cümle ve kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımı.

6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken, ses-harf eşleşmesini fark etme.

İlkeler Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine, bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (örneğin eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar hayvanlar, işaret zamirleri, sevmeme ve sevmeme ifadeleri

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran/ grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Alfabe

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları Kiril temelli Abaza alfabesinin 4. grup ses ve işaretlerini kullanacakları kelimeler bularak yazabilirler. Bu kelimeleri sunum şeklinde sınıfta telaffuz edebilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Benim Çiftliği

Öğrencilerden bir çiftlik hayal etmeleri ve bu çiftliği basit çizimlerle görselleştirmeleri beklenebilir. Hazırladıkları bu görseli basit, kısa cümlelerle ("Bu bir inek.", "Şu bir eşek." vb.) tanıtmaları istenebilir. Öğrencilerin hazırladıkları çalışmalarda basit ve anlaşılır cümleler kurmaları, işaret zamirlerini doğru biçimde kullanmaları desteklenebilir. Çalışmanın sonunda öğrenciler hazırladıkları görsel veya yazılı ürünleri sınıf ortamında sözlü olarak sunar. Bu süreçte öğrencilerin kendilerini açık ve anlaşılır biçimde ifade etmeleri, doğru ve doğal konuşmaları, iletişim kurmaları ve arkadaşlarını dikkatle dinlemeleri beklenebilir.

Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; çiftlik hayvanları, işaret zamirleri, beğenilerini söyleme, başkalarına beğenileri ile ilgili sorular yöneltilme gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde hayvanları tanıma, işaret ederek onları gösterme, beğenilerini sorma, söyleme gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının, Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğretmen tarafından "Çiftlik Hayvanları" temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Bu nedir?", "Şu nedir?", "İnek nerede?", "Tavşanı sever misin?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Bu kedidir.", "Şu attır.", "İnek orada.", "Ben tavşanı severim." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Çiftlik Hayvanları" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı hayvanların isimlerini, onları işaret etme ifadelerini, bir hayvanı sevip sevmediğini söyleme ifadelerini Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda hayvanlar, işaret zamirleri ve beğeni ile ilgili ifadeleri kullanarak cümleler oluşturulabilir ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilir, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup pratik yapabilir ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ABZ.5.4.D.

"Çiftlik Hayvanları" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hayvanları, resme göre yakınlık ve uzaklıklarını ve renkleri yansıtan görseller üzerinden başlatılır (E1.1, OB4). Görseller incelenerek "Bu ne?", "Bu ne renk?", "Bu nerede?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (E1.5, E1.6, SDB1.2, SDB2.1). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (KB2.10, KB2.11, KB2.12).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunulurken içerikte yer alan hayvanlar, renkler, hayvanların konumları hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (OB2, KB2.2, KB2.11). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (SDB2.2, D4.1, D4.2, D14.1).

Ardından "Çiftlik Hayvanları" temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde hayvanlar ve işaret zamirleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**OB1, KB2.2, KB2.9, KB2.10**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen hayvanlar, işaret zamirleri ve renkler görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir. Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve gerekçelendirilir (**KB2.11, KB2.12, KB2.14**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.5, KB2.7, SDB2.1,**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, KB2.20, OB1**). Devamında hayvanlar, renkler, işaret zamirleri ve bu unsurlara yönelik beğeni ifadeleri kategorilere ayrılır; hayvan-renk, hayvan-konum ilişkileri üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi sınıf ortamlarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB1.2, SDB1.3, SDB3.1, OB1**). Bu süreçte dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E1.2, E1.4, E3.2, E2.5,**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gö-nüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; hayvanlar tanıtılır ve basit ifadeler kullanılır (**E3.7, KB2.2, KB2.3, KB2.15,**).

ABZ.5.4.SES.

"Çiftlik Hayvanları" temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa hayvanları ve işaret zamirlerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**OB4, OB1, E1.1**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfta tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.2, E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfta tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir. "inek", "eşek", "kedi", "burada" gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir (**E1.6, E3.2, E3.8, KB2.3**). Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Sınıfa getirilen oyuncaklar gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Öğrenciler gördükleri nesneleri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir. Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.5, D3.4, D4.1, D4.2**). Öğrenciler birbirlerine hayvanları ve hayvanlarla ilgili kullanabilecekleri ifadeleri (renk ve konum vb.) doğru sesletimle ifade eder. Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, ger-

çek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**). Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**D3.2, D6.1, D6.2, KB2.14**).

ABZ.5.4.0.

“Çiftlik Hayvanları” temasına yönelik okuma–anlamlandırma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hayvanlar, bu hayvanlara ait özellikleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**E1.1, OB1, OB4**). Görseller ve metin parçaları incelenerek “Bu metin ne hakkında olabilir?”, “Bu hayvanlar neler olabilir?”, “Bu hayvanlar nerede bulunur?”, “Ne renkler?” gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, hayvanların adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (**E1.5, SDB1.2, D14.1, KB2.2**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir (**E3.2, E3.8, SDB2.1, SDB2.3**). Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek hayvanlar, bu hayvanların özellikleri, bulundukları yerler ve beğeni ifadeleri hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**KB2.11, OB1, D4.1, D4.2**). Metin sessiz olarak okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen hayvanların, özelliklerinin ve konumlarının fark edilmesi beklenir (**E3.2, E2.2, SDB2.2**). Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**D3.1, D3.2, D3.4**).

Okuma sonrasında metinde yer alan hayvanlar ve özellikleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; “Hangi hayvan hangi renk?”, “Hangi hayvan nerede?” gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**E2.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Hayvanlar, özellikleri, beğeni bildiren ifadeler belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13, KB2.20**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik–farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, E3.7, KB2.7**). Devamında hayvanlar, özellikleri ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. “Hangi hayvan nerede?”, “Hangi ifade hangi durumda kullanılır?” gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2, OB4**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi sınıf ortamlarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir, böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir; hayvanlar tanımlanır, renkler, hayvanların bulundukları yerler ve yönergeler ifade edilir.

ABZ.5.4.SÖS.

“Çiftlik Hayvanları” temasına yönelik sözcük seçme–kullanma süreci; hayvanlar, işaret zamirleri, renkler ve beğeniye ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bü-

tünsel olarak duyar ve görür **(E1.1, OB4)**.

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "kedi", "köpek", "tavşan", "beyaz", "burada" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır **(E2.5, SDB2.1)**.

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Bu nedir?", "Hangi renk?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır **(E3.2, SDB2.1)**.

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Hayvanlar, işaret zamirleri ve ifadeler doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur **(KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1)**.

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; hayvanlar gösterilerek adlandırılır ve "kedi", "kuş" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır **(E1.6, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır **(E1.2, E1.3, E2.3, E2.5)** ekleyelim. Öğrenciler sırafta dolaşarak etrafa resimleri asılmış hayvanları adlandırır, renklerini söyler ve ifade içeren sözcükleri kullanır **(OB4)**. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır **(E1.6, D9.3, SDB2.2)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine sorular sorar, hayvanları tanımlar ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanır **(D14.1, D16.1, D16.3)**. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir **(E2.2, SDB2.1, SDB2.3, KB2.13)**.

ABZ.5.4.DBS.

"Çiftlik Hayvanları" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, hayvanları yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "Bu bir kedi.", "Köpek şurada." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır **(E1.1, E1.5, SDB1.2)**.

Hayvanları içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirir, ilgili hayvanları işaretler ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kuralları bilinmeden fark edilerek ayırt edilir **(E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7, OB1)**.

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte hangi hayvanın nerede olduğunu, ne renk olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Ben kediye severim.", "Tavşan şurada.") belirler ve bu ifadeleri tekrar eder. Sınıf içine getirilen gerçek nesnelerle ilişki kurularak anlam güçlendirilir **(SDB2.1, E3.2, OB4)**.

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyler, arkadaşlarının tekrarlarını dinler ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır **(E2.5, SDB2.2)**.

Farklı hayvanlar ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Ördek sarıdır.", "Tavşan beyazdır." gibi cümlelerin yanı sıra "Ben kediye severim.", "Ben balığı sevmem." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(E3.7, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrenciler dolaşarak gördükleri hayvanları gösterir ve özelliklerini ifade eden cümleler kurar. "Beyaz tavşan.", "Tavşan burada." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Beden diliyle canlandırma etkinliği uygulanır **(E2.3, E2.5, SDB2.2, SDB2.3)**. Öğrenciler hayvanları taklit eder ve onlarla ilgili düşüncelerini hareketlerle destekler. Böylece dil ya-

pıları, kurallarını bilmeden fiziksel olarak da içselleştirilir **(D5.2, D14.3)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda nesneleri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır. Öğrenciler birbirlerine hayvanları anlatır, renklerini, yerlerini ve beğenilerini ifade eder ve karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar **(E2.2, E2.3, E2.5, SDB2.1)**. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanılır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(D20.3, KB2.13, KB2.14)**.

ABZ.5.4.Y.

“Çiftlik Hayvanları” temasına yönelik yazma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hayvanlar, işaret zamirleri ve beğeni ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB1, OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, hayvanlara ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, hayvanları, işaret zamirlerini ve yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak ifade etmeleri sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılmaması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında hayvanlar, renkler, işaret zamirleri ve beğeni bildiren ifadeler içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. “Tavşan buradadır.”, “Tavşan beyazdır.” gibi ifadelerin yanı sıra “Mavi kuşu severim.”, “At şuradadır.” gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Hayvanları, işaret zamirlerini, renkleri ve ifadeleri içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, sınıf eşyaları ve ifadeler kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır **(SDB2.1, SDB2.2)**. Yazılan ifadeler değiştirilerek metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(E2.3, E3.5, E3.8, KB2.13)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır **(E2.5)**. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur. Bu süreçte iş birliği yapılması ve olumlu iletişim kurulması teşvik edilir **(SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir **(E1.4, E1.5, E1.6)**. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(E1.3, E3.5, D16.1, D16.3)**.

Öğrencilerden bir çiftlik hayal etmeleri ve bu çiftliği basit çizimlerle görselleştirmeleri beklenebilir. Hazırladıkları bu görseli basit, kısa cümlelerle tanıtmaları istenebilir (“Bu bir inek.”, “Şu bir eşek.” vb.). Öğrencilerin hazırladıkları çalışmalarda basit ve anlaşılır cümle-

ler kurmaları, işaret zamirini doğru biçimde kullanmaları desteklenebilir. Çalışmanın sonunda öğrenciler hazırladıkları görsel veya yazılı ürünleri sınıf ortamında sözlü olarak sunabilirler. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.5.4.K.

“Çiftlik Hayvanları” temasına yönelik konuşma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hayvanlar, işaret zamirleri, renkler ve beğeniye ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (E1.1, OB1, OB4). Öğrencilerin hayvanlara ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, nesneleri adlandırmaları, bulundukları yerleri ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir (E1.5, SDB1.2, KB2.2).

Devamında hayvanlar, işaret zamirleri, renkler ve beğeni ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri (“İnek burada.”, “Şu kedi siyah.”) sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemele-ri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir (E2.5, E3.2, SDB2.1).

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler “At şurada.”, “Bu köpek sarı.” gibi ifadeleri tekrar ederken “Ben kedi sevirim.”, “Ben ördek sevmem.” gibi yönergeleri de kullanır ve bu ifadeleri kendi sınıf ortamlarına göre değiştirerek yeniden kurar. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır (E2.3, KB2.11, SDB2.1).

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden hayvanların renklerini, bulundukları yerleri ve hayvanlara yönelik beğenilerini ifade eden cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir (E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8). Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır (E3.8, SDB2.2). Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir. Öğrencilerden biri çiftlik ortamını tanımlar ve basit cümleler kurar, diğeri dinler, sorular sorar ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapar. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır (SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1). Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir (E2.2, E2.3, E2.5, KB2.13).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır (SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1). Öğrenciler grup içinde hayvanları, renklerini, yerlerini ve ifadeleri birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar (D4.1, D4.2, D6.2, D14.1). Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır (KB2.5, KB2.13, D16.1, D16.3).

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (KB2.14, SDB1.2, SDB1.3).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşır ve arkadaşlarının görüşlerini dinler (D3.2, D3.4, D4.1, D4.2). İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin sorumluluk almaları, duyarlı davranmaları ve iletişim kurmaları desteklenir (D16.1,

D16.3 SDB2.1, SDB3.1).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Cümleden Resme

Öğretmen öğrencileri 2 kişilik gruplara ayırabilir. Her grupta öğrenciler sırayla bir hayvanı, nerede olabileceğini ve özelliklerini anlatabilirler. Dinleyiciler sorular sorarak anlamaya çalışabilirler ve hangi hayvan olduğunu tahmin etmeye çalışabilirler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Rehber

Öğrencilere hayvanların resimleri dağıtılabilir ve sınıf içerisinde sanki bir çiftlik ortamı oluşturmuşlar gibi konumlanmaları beklenebilir. Bir öğrenci ise rehber olur ve çiftliğe gezmeye gelen bir kişiye eşlik ederek çiftliği tanıtabilir. Karşılıklı kurulan diyaloglar dil kullanımını destekler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Eşleştirme

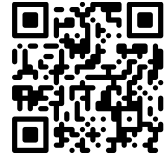
Öğretmen öğrencileri 2 kişilik gruplara ayırır. Her gruba üzerinde hayvanların resimlerinin bulunduğu kartlar ve hayvanların isimlerinin yazılı olduğu kartlar verir. Öğrencilerden görselleri doğru kelimelerle eşleştirmesini ister. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Nerede?

Öğretmen öğrencilere hayvanların bir nesneye yakın ve uzak olarak resmedildiği gördä-ğitabilir dağıtır. Öğrencilerin bu görsellere bakarak okuyacağı cümlelerde, hayvanların yakınlığını ve uzaklığını işaret edecek olan kelimeler yazılmamıştır. Öğrencilerden cümlelere bakarak, görselden yararlanarak boşluğu “burada” ya da “orada” olarak Abazaca doldurmaları beklenir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN
YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. SINIF (A1.1)**1. TEMA: AİLEM****Alt Temalar: Aile Üyeleri, Kişi Zamirleri, İşaret Zamirleri**

Bu tema, öğrencilerin aile üyelerini tanıtmaya, kişi ve işaret zamirlerini Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema, aile üyelerini tanıtmaya ve kişi-işaret zamirlerinin kullanımına ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ	YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
	YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
	YDAB3. Konuşma-Anlatma
	YDAB4. Yazma-Anlatma
	YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
	YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
	YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER	E1.1. Merak
	E1.3. Azim ve Kararlılık
	E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
	E1.6. Seçicilik
	E2.2. Sorumluluk
	E2.3. Girişkenlik
	E2.5. Oyunseverlik
	E3.2. Odaklanma
	E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri	SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
	SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
	SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)
	SDB2.1. İletişim
	SDB2.2. İş Birliği
	SDB2.3. Sosyal Farkındalık
	SDB3.1. Uyum

- Değerler**
- D2. Aile Bütünlüğü
 - D3. Çalışkanlık
 - D4. Dostluk
 - D5. Duyarlılık
 - D6. Dürüstlük
 - D8. Mahremiyet
 - D14. Saygı
 - D15. Sevgi

- Okuryazarlık Becerileri**
- OB1. Bilgi Okuryazarlığı
 - OB2. Dijital Okuryazarlık
 - OB4. Görsel Okuryazarlık
 - OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

6. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.6.1.D. Ailem temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme/izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.1.SES. Ailem temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.1.O. Ailem temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.1.SÖS. Ailem temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.1.DBS. Ailem temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.1.Y. Ailem temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.1.K. Ailem temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Стаацәа

Alt Temalar: Ахьызцынхәрақәа, Атаацәа, Арбагатә Хьызцынхәрақәа

İşlevsel Cümle Yapıları

Ари Сара сан лоуп.

Ани бара бахәша лоуп.

Ари дызустада?

Ани дызустада?

Уан дызустада?

Hedeflenen Kelimeler: Анду, Абду, Ан, Аб, Азғаб, Аңа, Аиахәшьа, Аиашьа

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Сара, бара, Үара, Иара, Лара, Иара, Хара, Шәара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шә-

Sesletim

1. Hedeflenen Sesler: т, хь, хә, хә, з, ц, цә,
2. Hedeflenen İşaretler: б, ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: т, хь, хә, хә, з, ц, цә,
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlü örneklerin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

İlkeler

Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine, bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla birlikte verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar aile üyeleri, kişi ve işaret zamirleri, tanışma/tanıtma

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Soyağacı

Öğrencilerden temada öğrendiği aile bireyleri ile ilgili hedeflenen kelimeleri kullanarak aile soyağacı hazırlanması istenebilir. Soyağacı ile ilgili kısa bir sunum yapması istenebilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba , süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

Öğrencilerden öğrenmiş oldukları kelime ve cümle kalıplarını kullanarak bir canlandırma yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden beklenen oynadığı role uygun olarak kelime ve ifadeleri doğru kullanabilmeleri, kullandıkları sözcük ve ifadeleri doğru bir şekilde seslendirebilmeleridir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; aile üyelerini tanıtmak, başkalarına aileleriyle ilgili sorular yöneltilme, kişi ve işaret zamirlerini doğru kullanma gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde aile üyelerini tanıtmak, başkalarına aileleriyle ilgili sorular yöneltilme, kişi ve işaret zamirlerini doğru kullanma gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğretmen tarafından Ailem temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Bu kimdir?", "Şu kimdir?", "O kimdir?", "Senin annen kim?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Bu annedir.", "Şu kız evlattır.", "O teyzedir.", "Benim annem Nurhan'dır." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

Ailem temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı aile isimlerini, işaret ve kişi zamirlerini Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda aile üyeleri, kişi ve işaret zamirlerini kullanarak cümleler oluşturabilir ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilir, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilir ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.6.1.D.

Ailem temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla aile ortamını yansıtan görseller üzerinden başlatılır (E1.1, OB4). Görseller incelenerek "Bu kim?", "Şu kim?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi aile yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (D2.1, D2.3, D3.4, D4.2).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (OB2). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (D4.1, D4.2, D14.1). Ardından Ailem temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde aile üyeleri ve kişi ve işaret zamirleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir (KB2.2, KB2.6, KB2.10, KB2.11). Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (E1.3, E2.2, E3.2, D3.1).

Dinleme sonrasında içerikte geçen aile üyeleri ile kişi ve işaret zamirleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir. Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve gerekçelendirilir (KB2.7). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır. (KB2.4, KB2.5, KB2.9, SDB2.1). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (KB2.13, OB1). Devamında aile üyeleri, kişi ve işaret zamirleri ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; kişi-zamir ilişkileri üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi aile ortamlarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (SDB3.1, OB1). Bu süreçte dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (E3.2, E2.5, SDB2.2).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır. Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**D5.1, D14.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; aile ortamı tanıtılır ve basit ifadeler kullanılır (**KB2.2, KB2.3**).

ABZ.6.1.SES.

Ailem temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa aile üyelerini, kişi ve işaret zamirlerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**OB1, OB4, E1.1**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir. "anne", "baba", "büyükanne", "büyükbaba" gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**E3.2, E3.8, KB2.3, KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Öğrenciler gördükleri kişileri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder, yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir (**E3.2, E3.8, KB2.3**). Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**D3.4, D4.2, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine ailelerini anlatır, kişileri doğru sesletimle ifade eder (**SDB2.1, SDB3.1**). Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır. Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E2.2, E2.5, E3.8, KB2.14**).

ABZ.6.1.0.

Ailem temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla aile üyelerini ve onları ifade eden kelimeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**E1.1, OB1, OB4**). Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişiler kimler olabilir?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, kişilerin adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir. Bu süreçte öğrencilerin merak duygularının desteklenmesi, kendilerini ifade etmeleri ve aile ortamına yönelik farkındalık geliştirmeleri beklenir (**E1.1, E1.5, SDB1.2, D14.1, OB5, KB2.2**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir (**OB1, OB4**). Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek kişiler, bu kişilerin özellikleri, bulundukları yerler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**SDB2.1, SDB2.3, KB2.11, D4.1, D4.2**). Metin sessiz olarak okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen kişilerin, özelliklerin fark edilmesi beklenir.

(E3.2, E3.8, SDB2.1, SDB2.3). Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır **(E3.2, E2.2, SDB2.2, D3.1, D3.2, D3.4).**

Okuma sonrasında metinde yer alan kişiler ve özellikleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; “Bu kimdir?”, “Amra kimin kız kardeşidir?” gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır **(E2.3, SDB2.1, OB4).** Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir **(E2.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14).** Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Kişiler ve özellikleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur **(E2.3, KB2.5, KB2.13, OB2).** Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır **(E3.2, KB2.7).** Devamında kişiler ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. “Bu kimdir” gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir **(KB2.7, SDB2.2).** Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi aile ortamlarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir **(E1.5, E1.6, KB2.11).**

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir. Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler **(D4.1, D4.2, D14.1).** Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir **(SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1).**

ABZ.6.1.SÖS.

Ailem temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci, aile üyeleri, kişi ve işaret zamirlerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür **(SDB1.1, E1.1, OB4).**

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; “anne”, “baba”, “büyükanne”, “kız kardeş”, “erkek kardeş” gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır **(E2.5, SDB2.1).**

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. “Bu kimdir?”, “Şu kimdir?” gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır **(E3.2, SDB2.1).**

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Aile üyeleri, kişi ve işaret zamirleri ve ifadeler doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur **(KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1).**

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; kişiler gösterilerek adlandırılır ve “dayı”, “teyze” gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır **(E1.6, KB2.11).**

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bularak bunları adlandırır, kişileri söyler ve ifade içeren (bu, şu vb.) sözcükleri kullanır **(OB4).** Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır **(E1.6, SDB2.2).**

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5).** Öğrenciler birbirlerine sorular sorar, kişileri tanımlar ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanır **(SDB1.2, SDB1.3, SDB2.1, SDB2.3).** Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir **(E2.2, E2.3, D14.1, KB2.13).**

ABZ.6.1.DBS.

Ailem temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, aile üyelerini yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**OB1, OB4, E1.1**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "O, annedir.", "Bu, Fatima'nın babasıdır." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.5, SDB1.2**).

Aile üyelerini içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirir, ilgili kişileri işaretler ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kuralları bilinmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte hangi kişinin kim olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Bu onun kız kardeşidir.", "Şu benim babamdır.") belirler ve bu ifadeleri tekrar eder (**SDB2.1, E3.2, OB4**). Sınıf içine getirilen gerçek görsellerle ilişki kurularak anlam güçlendirilir (**SDB2.1, E3.2, OB4**).

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyler, arkadaşlarının tekrarlarını dinler ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır (**E2.5, SDB2.2**).

Farklı nesneler ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "O büyükannedir.", "Bu benim dayımdır." gibi cümlelerin yanı sıra "Benim annem Macide'dir.", "Amra benim kız kardeşimdir." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir (**KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer aile üyesini gösteren görsel verilir ve sınıfta üçer kişilik gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır. Öğrenciler bu çalışmada ellerindeki görsellere uygun olarak kişi tanıtımı yapar. "Benim adım Ritsa.", "Bu benim annem Salima." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir (**E1.6, SDB2.1**).

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır (**D15.1, D15.4**). Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda kişileri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır (**E2.5, SDB3.1**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (**E2.5, D3.4, D4.2, D6.2**). Öğrenciler birbirlerine ailelerini anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar (**SDB2.1, KB2.13, KB2.14**).

ABZ.6.1.Y.

Ailem temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla aile üyeleri ile kişi ve işaret zamirlerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, aile üyelerine ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit şekilde yazılı olarak ifade etmeleri sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağının genel olarak anlaşılması desteklenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında aile üyeleri, kişi ve işaret zamirleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir (**E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1**).

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Bu benim annemdir.", "Benim annem Macide'dir." gibi ifadelerin yanı sıra "Azamat'ın babası Astamur'dur." gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun

biçimde düzenlenir **(D8.3)**. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Aile üyelerini, kişi ve işaret zamirlerini içeren kısa metinler yazılması beklenir **(OB1)**. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, aile üyeleri ve zamirler kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı aileler tanımlanır ve metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(E2.2, E2.3, E3.8, KB2.13, SDB2.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur. Bu süreçte iş birliği yapılması ve olumlu iletişim kurulması teşvik edilir **(E2.5, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(SDB1.2, SDB3.1)**.

ABZ.6.1.K.

Ailem temasına yönelik konuşma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla aile üyeleri ile kişi ve işaret zamirlerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin aile ortamına ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, kişileri adlandırmaları, bulundukları yerleri ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir **(E1.5, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında kişiler, aile üyelerine ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri (“Bu Saida.”, “Aslan benim erkek kardeşimdir.”) sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir **(E2.5, E3.2)**.

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler “Bu benim annemdir.”, “Benim büyükannem Salima’dır.” gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi aile ortamlarına göre değiştirerek yeniden kurar. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11, SDB2.1)**.

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır **(OB1)**. Öğrencilerden ailelerini tanıtan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan cümlelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir **(E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8)**. Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır **(E3.8, SDB2.2)**. Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir **(E2.2, E2.3, E2.5)**. Öğrencilerden biri ailesini ta-

nımlar ve basit cümleler kurar, diğeri dinler, sorular sorar ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapar. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır. Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir **(SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1, KB2.13)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde aile kelimelerini, kişi ve işaret zamirlerini birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır **(KB2.5, KB2.13)**.

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir **(KB2.14, SDB1.2, SDB1.3)**.

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşır ve arkadaşlarının görüşlerini dinler. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin sorumluluk almaları, duyarlı davranmaları ve iletişim kurmaları desteklenir **(SDB2.1, SDB3.1)**.

Öğrencilerden öğrenmiş oldukları kelime ve cümle kalıplarını kullanarak bir canlandırma yapmaları istenebilir. Bu süreçte öğrencilerden beklenen oynadığı role uygun olarak kelime ve ifadeleri doğru kullanabilmeleri, kullandıkları sözcük ve ifadeleri doğru bir şekilde seslendirebilmeleridir. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Hadi Anlat

Öğretmen öğrencilerden seçmiş oldukları bir ünlünün ailesini tanıtmasını isteyebilir. Öğrenciler bu çalışmada seçtikleri kişiyi ve ailesini doğru zamirler ve kelimeler kullanarak tanıtabilirler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Bana Arkadaşını Anlat

Bu etkinlikte öğrenciler arkadaşlarının hazırlamış olduğu aile görsel ve cümlelerini içeren sunumları kullanarak arkadaşlarının ailelerini tanıtabilirler. Öğrenciler farklı bir kişi üzerinden farklı kişi zamirlerini de doğru şekilde kullanarak tabii bir şekilde doğru yapıda cümleler kurabilirler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Pano Hazırlama

Öğretmen öğrencilere üzerinde soyağacı bulunan çalışma kâğıtları dağıtabilir. Bu kâğıtlarda bazı aile üyelerinin Abazaca adı verilmemiş olabilir. Öğrencilerden eksik bırakılan bu isimleri yazmaları beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Hadi Grupla

Öğretmen öğrencilerden kendilerine verilen aile üyelerini kadınlar ve erkekler olarak iki grupta toplamalarını isteyebilir. Grup isimleri Abazaca erkekler ve kadınlar için farklı kullanılan “o” kelimesi olarak verilebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: SAYALIM**Alt Temalar: Sayma Sayıları (1-100), Saatler, Sınıf Eşyaları**

Bu tema, öğrencilerin sayıları, saatleri ve sınıf eşyalarını Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; sayılar, saatler ve sınıf eşyalarına ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 16

- ALAN BECERİLERİ**
- YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
 - YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
 - YDAB3. Konuşma-Anlatma
 - YDAB4. Yazma-Anlatma
 - YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
 - YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
 - YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER

- EĞİLİMLER**
- E1.1. Merak
 - E1.2. Bağımsızlık
 - E1.3. Azim ve Kararlılık
 - E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
 - E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
 - E1.6. Seçicilik
 - E2.1. Empati
 - E2.2. Sorumluluk
 - E2.3. Girişkenlik
 - E2.5. Oyunseverlik
 - E3.1. Muhakeme
 - E3.2. Odaklanma
 - E3.5. Açık Fikirlilik
 - E3.7. Sistematiçlik
 - E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER**Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri**

- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliğı
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler _ D3. Çalışkanlık

D4. Dostluk

D5. Duyarlılık

D6. Dürüstlük

D14. Saygı

D15. Sevgi

D16. Sorumluluk

D17. Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı

OB2. Dijital Okuryazarlık

OB4. Görsel Okuryazarlık

OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI**İLİŞKİLER**

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yayıncılık, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI**İLİŞKİLER**

KB2.2. Gözlemlleme

KB2.3. Özetleme

KB2.4. Çözümleme

KB2.5. Sınıflandırma

KB2.6. Bilgi Toplama

KB2.7. Karşılaştırma

KB2.8. Sorgulama

KB2.9. Genelleme

KB2.10. Çıkarım Yapma

KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme

KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme

KB2.13. Yapılandırma

KB2.14. Yorumlama

KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

**ÖĞRENME ÇIKTILARI VE
SÜREÇ BİLEŞENLERİ**

ABZ.6.2.D. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.2.SES. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme – kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.2.O. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.2.D. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri di

ABZ.6.2.SÖS. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme – kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır..

ABZ.6.2.DBS. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme – kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.2.Y. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.2.K. Sayalım temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- a) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- c) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Ахыпхъазарақәа

Alt Temalar: Ахыпхъазара пхъазара хъызқәа, Асаатқәа, Аккласс Аमतәарқәа

İşlevsel Cümle Yapıları

Ари шаҕа?

Шаҕа карандаш ыҕоузеи?

Хә-карандашк смоуп.

Асаат шаҕа ыҕоузеи?

Асаат хҕа ыҕоуп.

Hedeflenen Kelimeler: Карандаш, Аныга, Атетрад, Ашәкәы, Амаркатыл, Ашәыра, Аҕәы

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Сара, бара, Үара, Иара, Лара, Иара, Хара, Шәара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: шаҕа ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шә-

Sesletim

1. Hedeflenen İşaretler: б, ә
2. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: з, 3, ҕ, к, Ш
3. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
4. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
5. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

İlkeler

Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar

sayma sayıları, saat ifadeleri, sınıf eşyaları

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

Performans Görevi 1: Sınıfım

Öğrencilerden sınıflarını maket ya da kuş bakışı çizim olarak oluşturmaları ve sınıflarındaki her nesneyi gerçek ortamdaki gibi konumlandırmaları beklenir. Maket / görsel üzerinde her nesneye bir sayı verilir ve bir kâğıda bu numaraların yanlarına açıklama yazılır ("1. 15 tane sıra", "2. 50 tane kitap" gibi). Sunumlar sınıf içerisinde sözel olarak da yapılır. Performans görevi; doğruluk, göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme ve düzen ölçütlerine göre değerlendirilir. Değerlendirme aracı olarak analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu kullanılabilir. Performans görevleri incelendikten sonra öğrencilere geri bildirim verilir ve öğrencilerden duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenir.

Performans Görevi 2: Saat Kaç?

Öğrencilerin bir saat maketi hazırlamaları istenir. Maket üzerinde çeyrek, buçuk, tam gibi ifadeleri yazmaları ve saatler için farklı en az 10 örnek vermeleri istenir. Bu ödev hem görsel olarak panoya asılır ve sürekli tekrar için kullanılır hem de sınıfta saat söylenerek sözel-görsel oyunlar oynanabilir. Performans görevi; doğruluk, göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme ve düzen ölçütlerine göre değerlendirilir. Değerlendirme aracı olarak analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu kullanılabilir. Performans görevleri incelendikten sonra öğrencilere geri bildirim verilir ve öğrencilerden duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; sayılar, saatler ve sınıf eşyalarına ilişkin ana dillerinde ön bilgiye sahip oldukları kabul edilmektedir. Öğrencilerin ana dillerinde nesnelerin sayısını söyleme, saati söyleme, sınıf eşyalarının adını söyleme gibi temel ifadeleri kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel sayı kavramlarına sahip oldukları ve 1'den 100'e kadar olan sayıların anlam alanını kavrayabilecek hazır bulunuşluk düzeyinde oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrenme-öğretme uygulamalarının başında öğrencilerin sayılar, saatler ve sınıf eşyalarına yönelik kavramları tanıma, bu kavramları kullanma konularındaki hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemek amacıyla öğrencilere çeşitli görseller gösterilerek "Bu kaç?", "Saat kaç?", "Bu nedir?" gibi sorular yöneltilir ve öğrencilerin sözlü cevap vermeleri beklenir. Bu süreçte öğrencilerin ana dillerinde sahip oldukları iletişim deneyimleri dikkate alınarak, hedef dilde basit ifadeleri anlama ve kullanma becerileri gözlemlenir.

Ön değerlendirme süreci; gözlem, sözlü etkileşimler ve kısa uygulamalar yoluyla gerçekleştirilir. Elde edilen veriler doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamaları planlanır ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları oluşturulur.

Köprü Kurma Sayalım” temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı sayma sayılarını, saatleri ve sınıf eşyalarını Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanır. Öğrenciler tema içinde ve sonunda sayma sayılarını, saatleri ve sınıf eşyalarını kullanarak cümleler oluşturabilir ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilir. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilir, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilir ve böylece dil becerilerini güçlendirebilir.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.6.2.D.

Sayalım temasına yönelik Dinleme / İzleme-Anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerinin harekete geçirilmesi amacıyla sayılar, saatler ve sınıf eşyalarına yönelik görseller üzerinden başlatılır (**OB2**). Görseller incelenerek “Bu kaç?”, “Bu nedir?” gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (**SDB2.1, E3.1, E3.2**). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**KB2.10, KB2.11, KB2.12**).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**KB2.2, KB2.6, KB2.10, KB2.11**). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (**E2.3, E3.2, SDB2.1, D4.1, D14.1**). Ardından Sayalım temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde sayılar, saatler ve sınıf eşyaları yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir (**E1.3, E2.2, E3.2, D3.1**). Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**OB1, KB2.2, KB2.6, KB2.9, KB2.14**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen sayılar, saatler ve sınıf eşyaları görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.3, KB2.4, KB2.5**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır; tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve gerekçelendirilir (**KB2.7, KB2.9**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.10, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında sayılar, saatler ve sınıf eşyaları ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; sayı-saat, sayı-eşya ilişkileri üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi aile ortamlarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB3.1, OB1**). Bu süreçte dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E3.2, E2.5, SDB2.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır. Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**E1.4, E2.2, E2.3, E3.5**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; aile ortamı tanıtılır ve basit ifadeler kullanılır (**D5.1, D6.2, D14.1, D15.5**).

ABZ.6.2.SES.

Sayalım temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa sayıları, saatleri ve sınıf eşyalarını yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**E1.1, OB4**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir (**OB1**). Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir. "kalem", "kitap", "elli", "yirmi" gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir **(E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1)**.

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir **(E3.2, E3.8, KB2.3)**. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur **(KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16)**.

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır **(OB4)**. Öğrenciler gördükleri nesneleri, sayıları, saatleri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder; yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir. Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir **(E1.6, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**.

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir **(E3.2, KB2.5, KB2.13)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır **(E2.5, D3.4, D4.1, D6.2)**. Öğrenciler birbirlerine sayılarını, sınıf eşyalarını, saatleri anlatır, doğru sesletimle ifade eder. Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır **(E2.2, E3.5, E3.8)**. Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir **(SDB2.1, SDB3.1, KB2.14)**.

ABZ.6.2.0.

Sayalım temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sayılar, saatler, sınıf eşyaları ve onları ifade eden kelimeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır **(OB1, OB4, E1.1)**. Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu eşyalar ne olabilir?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, eşyaların adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir. Bu süreçte öğrencilerin merak duygularının desteklenmesi, kendilerini ifade etmeleri ve sınıf ortamına yönelik farkındalık geliştirmeleri beklenir **(E1.5, SDB1.2, D14.1, OB5)**. Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur **(E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2)**.

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir **(OB4)**. Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek nesneler, sayılar, saat ifadeleri hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır **(OB1, E3.2, E3.8, KB2.11)**. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir **(SDB2.1, SDB2.3, D4.1, D4.2)**. Metin sessiz okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması; metinde geçen nesnelerin, sayıların, ifadelerin fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır **(D3.1, D3.2, D3.4)**.

Okuma sonrasında metinde yer alan nesneler, sayılar ve saat ifadeleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Bu nedir?", "Saat kaç?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır **(E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2)**. Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir **(SDB1.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14)**. Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Kişiler ve özellikleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur **(E2.3, KB2.5, KB2.13, OB2, OB4)**. Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edil-

mesi sağlanır (**E3.2, KB2.7**). Devamında nesneler, sayılar ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. "Bu nedir?", "Kaç tane?" gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi sınıf ortamlarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla paylaşımlar gerçekleştirilir. Bu süreçte iletişim kurulması, iş birliği yapılması ve karşılıklı etkileşim içinde bulunulması beklenir (**E2.3, E2.5, D4.2, D14.1**).

ABZ.6.2.SÖS.

Sayalım temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci, sayılar, saatler ve nesnelere ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**E1.1, OB4**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "elli", "kırk beş", "saat on", "defter", "sıra" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır (**E2.5, SDB2.1**).

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Bu kaç?", "Saat kaç?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır (**E3.2, SDB2.1**).

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Sayılar ve nesneler doğru görsellerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur (**KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1**).

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır, nesneler gösterilerek sayıları söylenir ve "üç", "dokuz" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır (**E1.6, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfta dolaşarak gördükleri nesnelerin sayılarını söyler ve sözcükleri kullanır. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (**E1.6, SDB2.2, OB4**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine sorular sorar, nesnelerin miktarını tanımlar ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanır (**E2.2, E2.3, SDB2.1, SDB2.3**). Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (**D14.1, D16.1, D16.3, KB2.13**).

ABZ.6.2.DBS.

Sayalım temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, sayıları ve nesneleri yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**E1.1, OB4, OB1**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "kalem", "sekiz defter" gibi ifadeler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.5, SDB1.2**).

Sayıları, nesneleri içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirir, ilgili nesneleri işaretler ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kuralları bilinmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte hangi eşyanın ne olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Saat beş.", "10 tane kalem.") belirler ve bu ifadeleri tekrar eder (**SDB2.1, E3.2, OB4**).

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli ola-

rak söyler, arkadaşlarının tekrarlarını dinler ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır **(E2.5, SDB2.2)**.

Farklı nesneler ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "50 tane kitap", "Saat 12.30." gibi cümlelerin yanı sıra "Burada 50 kitap var." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(E3.7, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrenciler sınıf içerisinde gezinerek gördükleri nesnelerin miktarlarını söyler, nesnelerin ne olduğunu söyler. Bu ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda nesneleri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine eşyalarını anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar **(E1.2, E1.4, E1.5, E2.1)**. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(E2.2, E2.3, KB2.13, KB2.14)**.

ABZ.6.2.Y.

Sayalım temasına yönelik yazma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sayılar, saatler ve nesnelere ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak ifade etmeleri sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında sayılar, saatler ve nesneleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Bu benim kalemim.", "10 tane defter." gibi ifadelerin yanı sıra "Saat bir." gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Sayılar, saatler ve nesneler içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, sayılar, saatler ve nesneler kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı sınıflar tanımlanır ve metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(E2.2, E2.3, E3.8, KB2.13)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur **(E2.5)**. Bu süreçte iş birliği yapılması ve olumlu iletişim kurulması teşvik edilir **(D4.1, D4.2, D14.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metin-

ler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir (**E1.3, E1.4, E1.5, E3.5**). Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur (**D3.1, D3.4, D15.4, D15.5**).

ABZ.6.2.K.

Sayalım temasına yönelik konuşma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla sayılar, saatler ve nesnelere ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrencilerin sınıf ortamına ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, nesneleri adlandırmaları, saatleri ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir (**E1.5, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında kişiler, sayı ve nesnelere ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri (“Bu kalem.”, “Benim 3 kitabım var.”) sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir (**E2.5, E3.2, SDB2.1**).

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler “Bu benim defterim.”, “Saat sekiz.” gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi ortamlarına göre değiştirerek yeniden kurar. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır (**E2.3, KB2.11, SDB2.1**).

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanabilir. Öğrencilerden sınıflarını/şeyalarını tanıtan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir (**E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8**). Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır (**E3.8, SDB2.2**). Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir (**E2.5**). Öğrencilerden biri nesneleri ve sayılarını tanımlar, saat söyler ve basit cümleler kurar, diğeri dinler, sorular sorar ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapar. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır (**D17.1, D17.2**). Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1, KB2.13**). Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde saatleri, sayıları ve eşyaları birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır (**KB2.5, KB2.13**). Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (**KB2.14, SDB1.2, SDB1.3**). Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşır ve arkadaşlarının görüşlerini dinler. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır (**D3.2, D3.4, D4.1, D4.2**). Bu süreçte öğrencilerin sorumluluk almaları, duyarlı davranmaları ve iletişim kurmaları desteklenir (**SDB2.1, SDB3.1**).

Sınıfım Öğrencilerden sınıflarını maket ya da kuş bakışı çizim olarak oluşturmaları ve sınıflarındaki her nesneyi gerçek ortamdaki gibi konumlandırmaları beklenebilir. Maket / görsel üzerinde her nesneye bir sayı verilebilir ve bir kâğıda bu numaraların yanlarına açıklama yazılabilir (“1. 15 tane sıra”, “2. 50 tane kitap” vb.). Sunumlar sınıf içerisinde sözel olarak da yapılabilir. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri,

dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Oyun Tasarla

Öğrencilerden karton bardaklar ve bir fon karton kullanarak bir oyun alanı tasarlama istenebilir. Oyunda karton bardaklar üzerine sayıları rakamla yazabilirler, fon karton üzerine ise sayıları yazı ile yazabilirler, sonrasında bardakları kartondaki doğru alana yerleştirme oyunu oynayabilirler. Bu sayede sayılar tekrar edilmiş ve pekiştirilmiş olabilir. Hızlı hareket ederken gözden kaçırdıkları ifadeler oyun kaybetmemek için daha iyi akıllarında kalabilir. Oyunu farklı şekilde de oynayabilirler, sayılardan birini açıkta bırakacak şekilde bardak elemeleri, oyunu biraz daha zorlayıcı yapabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Saati Kaçırma

Sırayla iki öğrenci tahtaya çıkarılabilir ve ellerine birer tane gerçek ya da maket saat verilebilir. Sonrasında öğretmen öğrencilere bir saat söyleyebilir ve öğrencilerden bu saati doğru göstermeleri beklenebilir. Tüm öğrencilerin daha aktif katılımını sağlamak için saati öğretmen yerine öğrencilerin söylemesi sağlanır. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Saati Tamamla

Öğrencilere üzerinde görsellerle desteklenen saat ifadelerinin bulunduğu çalışma kâğıtları dağıtılabilir. Cümlelerde eksik kelimeler bırakılabilir. Bazı cümlede saati bildiren sayı bazı cümlelerde ise dakikayı bildiren sayı ya da ifade verilmeyebilir. Öğrencilerden sadece bu boşluğun doldurulması beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Eşleştir

Sayıların ve nesnelerin yazılı olduğu ve görselle desteklenmiş çalışma kâğıtları dağıtılabilir. Öğrencilerden bu yazıları görselleri ile eşleştirmeleri beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: MEVSİMLER

Alt Temalar: Mevsimler, Aylar, Hava Durumu, Kıyafetler

Bu tema, öğrencilerin mevsimler, aylar, hava durumu ve kıyafetlerle ilgili ifadeleri Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; mevsimler, aylar, hava durumu ve kıyafete ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.1. Empati
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.4. Güven
E2.5. Oyunseverlik
E3.1. Muhakeme
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D3. Çalışkanlık
- D4. Dostluk
- D5. Duyarlılık
- D6. Dürüstlük
- D7. Estetik
- D9. Merhamet
- D14. Saygı
- D16. Sorumluluk
- D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı
- OB2. Dijital Okuryazarlık
- OB4. Görsel Okuryazarlık
- OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

6. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.6.3.D. "Mevsimler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.3.SES. "Mevsimler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.3.O. "Mevsimler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.3.SÖS. "Mevsimler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.3.DBS. "Mevsimler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.3.Y. "Mevsimler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.3.K. "Mevsimler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Ашықәс Аамтақәа

Alt Temalar: Амш зеиңшроу?, Амзақәа, Амаңақәа

İşlevsel Cümle Yapıları

Ари иарбан аамтоу?

Ари ааңынроуп.

Иарбан аамтоу ҳаҙтағылоу?

Ақәа леиуеит

Асы леиуеит

Амра ғхоит

Иахьа амш зеиңшроузеи?

Иахьа ақәа леиуеит.

Ари иарбан мзоу?

Ари рашәарамзоуп.

Hedeflenen Kelimeler: Ааңын, Ағхын, тагалан, Азын, Ақәа, Асы, Амра, ихьтоуп, ишоуроуп, ажьырныхәа, жәабран, хәажәкыра, мшаңы, латцара, рашәара, ғхынғәы, нанхәа, цәыббра, жыңаара, абцара, ғхычкәын, ахылға, апалта, Аиқәа, Атқы, Ачхьарғ, Аимаа, Ақылғада, Ахарғы

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Сапа, бара, Үара, Иара, Лара, Иара, Ҳара, Шәара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- ҳ- шә-

Sesletim

1. Hedeflenen İşaretler: б, ә
2. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: ж, жь, жә, ч, г, гь, гә, ц
3. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
4. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
5. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

- İlkeler** Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine, bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.
- İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.
- Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.
- Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.
- Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar mevsimler, kıyafetler, hava durumları

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Hava Durumu Sunumu

Bu çalışma kapsamında öğrencilerden basit bir harita üzerinde 5 farklı şehre ait farklı hava durumlarını görsel olarak sunmaları istenebilir. Hazırladıkları görsel üzerinden bir hava durumu sunucusu olarak hava olaylarını sunabilirler. Hem sözel hem yazılı olarak hazırlanmış olabilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Mevsim Şeridi

Öğrenciler bu çalışma kapsamında sınıf panoları için bir mevsim şeridi hazırlayabilirler. Mevsim şeridi üzerinde mevsimlere özgü görselleri resmedebilirler ve yazılı olarak mevsimleri yazabilirler. O mevsime özgü baskın hava durumlarını da yanına yazabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; mevsimler, aylar, hava durumları ve kıyafetler hakkında konuşabildikleri kabul edilmektedir. Öğrencilerin mevsimler hakkında sorular sorabilme, hangi ayda olduğunu sorabilme, kıyafetlerin adını sorup söyleyebilme gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde mevsimi sorma söyleme, ayları adlandırma ve sorma, kıyafet ve hava durumu kelimelerinin doğru kullanma gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrenme-öğretme uygulamalarının başında öğrencilerin mevsimler, aylar, hava durumları ve kıyafetlere yönelik kavramları tanıma, bu kavramları kullanma konularındaki hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemek amacıyla öğrencilere çeşitli görseller gösterilerek "Bu hangi mevsim?", "Bugün hava nasıl?", "Bu hangi ay?" gibi sorular yöneltilebilir ve sözlü cevap vermeleri beklenebilir. Böylece öğrencilerin hedef dildeki becerileri gözlemlenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Mevsimler" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı mevsimleri, ayları, hava durumu ifadelerini ve kıyafetleri Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Öğrenciler tema içinde ve sonunda mevsimleri, ayları, hava durumu ifadelerini ve kıyafetleri kullanarak cümleler oluşturabilirler ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ABZ.6.3.D.

"Mevsimler" temasına yönelik Dinleme / İzleme-Anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetlere yönelik görseller üzerinden başlatılır (E1.1, OB4). Görseller incelenerek "Bu hangi mevsim?", "Bugün hava nasıl?", "Hangi aydayız?", "Bu hangi kıyafet?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (SDB2.1, E3.1, E3.2). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (KB2.10, KB2.11, KB2.12).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (KB2.10, KB2.11, OB2). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (D4.2,

D14.1, D16.1). Ardından “Mevsimler” temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur (**E1.3, E2.2, E3.2**). Bu metinde mevsimler, aylar, hava durumları ve kıyafetler yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması; temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**D3.1, KB2.6, KB2.9, KB2.14**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen mevsimler, aylar, hava durumları ve kıyafetler görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir. Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve gerekçelendirilir (**KB2.4, KB2.5, KB2.7, KB2.9**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır. (**KB2.10, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında mevsimler, aylar, hava durumları, kıyafetler ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; mevsim-ay, mevsim-hava durumu, hava durumu-kıyafet ilişkileri üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB3.1, OB1**). Bu süreçte dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E2.4, E3.2, E2.5, SDB2.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfta paylaşılır (**D18.2, D18.3, KB2.2, KB2.3**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; aile ortamı tanıtılır ve basit ifadeler kullanılır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1,**).

ABZ.6.3.SES.

“Mevsimler” temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci; sınıfa mevsimler, aylar, hava durumları ve kıyafetleri yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**E1.1, OB4, OB1**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir. “sonbahar”, “haziran”, “yağmur”, “şapka” gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir (**E3.2, E3.8**). Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Öğrenciler gördükleri kişileri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir. Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.4, E2.5**). Öğrenciler birbirlerine ailelerini anlatır, kişileri doğru sesletimle ifade eder (**SDB2.1, SDB3.1**). Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır. Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E3.5, E3.8, D6.1, D6.2**).

ABZ.6.3.0.

"Mevsimler" temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla mevsimler, hava durumları, aylar, kıyafetler ve onları ifade eden kelimeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**OB4, E1.1**). Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu eşyalar ne olabilir?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır (**OB1, E1.5, SDB1.2**). Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, eşyaların, mevsimlerin, ayların adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (**D7.1, D7.2, D7.3, D9.3**). Bu süreçte öğrencilerin merak duygularının desteklenmesi, kendilerini ifade etmeleri ve çevreye yönelik farkındalık geliştirmeleri beklenir (**D14.1, D18.2, D18.3, OB5**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir. Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek nesneler, mevsimler, aylar ve hava durumu ifadeleri hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**OB1**). Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**E3.2, E3.8, D5.1, D14.1**). Metin sessiz okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen nesnelerin, mevsimlerin, ayların ve hava durumu ifadelerinin fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**E3.2, E2.2, SDB2.2**).

Okuma sonrasında metinde yer alan mevsim, ay, hava durumu, kıyafet ifadeleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Bu nedir?", "Hava nasıl?", "Hangi mevsim?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**SDB1.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14**).

Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır (**OB2, OB4**). Kişiler ve özellikleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, KB2.7**). Devamında hava durumu, mevsim, ay ve kıyafetler arasındaki bağlantılar ele alınır. "Bu nedir?", "Hava nasıl?" gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2, OB4**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi çevreleriyle ilişkilendirilerek ifade edilir, böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**E2.3, E2.5**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla paylaşımlar gerçekleştirilir (**D5.1, D5.2, D5.3, D14.1**).

ABZ.6.3.SÖS.

"Mevsimler" temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci, mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetlere ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**E1.1, OB4**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "şapka", "sonba-

har", "haziran", "yağmur", "soğuk" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır **(E2.5, SDB2.1)**.

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Bu ne?", "Hava nasıl?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır **(E3.2, SDB2.1)**.

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Mevsimler, kıyafetler, hava durumları ve aylar doğru görsellerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur **(KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1)**.

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; nesneler gösterilerek sayıları söylenir ve "mart", "güneş" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır **(E1.6, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfta dolaşarak duvarlara asılan resimlerde gördüklerine uygun kelime ya da ifadeleri söyler. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır **(E1.6, SDB2.2, OB4)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine sorular sorar, nesnelerin ne olduğunu tanımlar ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanır. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir **(D14.1, D16.1, D16.3, KB2.13)**.

ABZ.6.3.DBS.

"Mevsimler" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci; mevsimleri, ayları, hava durumlarını ve kıyafetleri yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır **(OB4, E1.1)**. Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "sıcak", "soğuk" gibi ifadeler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır **(E1.5, SDB1.2)**.

Mevsimleri, hava durumlarını, ayları ve kıyafetleri içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır **(OB1)**. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirir, ilgili nesneleri işaretler ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları kurallarını bilmeden fark edilerek ayırt edilir **(E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7)**.

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte hangi eşyanın ne olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Hava soğuk.", "Bu bir şapka.") belirtirler ve bu ifadeleri tekrar eder **(SDB2.1, E3.2, OB4)**.

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyler, arkadaşlarının tekrarlarını dinler ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır **(E2.5, SDB2.2)**.

Farklı nesneler ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Mevsim ilkbahardır.", "Hava sıcaktır." gibi cümlelerin yanı sıra "Bu benim elbisem." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(E3.7, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrenciler sınıf içerisinde gezinerek duvarlara asılmış resimlerden gördükleri nesneleri, hava durumlarını, mevsimleri ve ayları söyler, nesnelerin ne olduğunu söyler. Bu ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda görselleri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş

zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5, E2.2, E2.3)**. Öğrenciler birbirlerine eşyalarını anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir **(E1.2, E1.4, E1.5, E2.1)**. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(SDB2.1, KB2.13, KB2.14)**.

ABZ.6.3.Y.

"Mevsimler" temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetlere ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak ifade etmeleri sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Bu benim gömleğim.", "Rüzgâr esiyor." gibi ifadelerin yanı sıra "Haziran ayı." gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetleri içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetler kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı çevreler tanımlanır ve metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(E2.2, E3.8, KB2.13, SDB2.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur **(SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**. Bu süreçte iş birliği yapılması ve olumlu iletişim kurulması teşvik edilir **(D4.1, D4.2, D14.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(E1.3, E1.4, E1.5, E3.5)**.

ABZ.6.3.K.

"Mevsimler" temasına yönelik konuşma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetlere ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin çevreye ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, hava durumlarını, mevsimleri adlandırmaları, ayları ifade etme-

leri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir **(E1.5, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında kişiler, mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetlere ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri ("Bu bir şapka.", "Bu sonbahar mevsimi.") sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1)**.

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler "Sonbahar mevsimi.", "Mayıs ayı." gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi çevrelerine göre değiştirerek yeniden kurar. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11, SDB2.1)**.

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden çevrelerini tanıtan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir **(E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8)**. Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır **(E3.8, SDB2.2)**. Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir **(E2.5)**. Öğrencilerden biri mevsimleri ve hava durumlarını tanımlar, ayı söyler ve basit cümleler kurar, diğeri dinler, sorular sorar ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapar **(KB2.7, KB2.8)**. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır **(SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1)**. Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir **(E2.2, E2.3, KB2.13)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde mevsimleri, hava durumlarını, ayları ve kıyafetleri birlikte belirler; bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar **(KB2.5, KB2.13)**. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır **(SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1)**. Öğrencilerin grup içinde iş birliği yapmaları, birbirlerine saygı göstermeleri ve olumlu iletişim kurmaları beklenir **(D6.2, D14.1)**.

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir **(KB2.14, SDB1.2, SDB1.3)**.

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşır ve arkadaşlarının görüşlerini dinler. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin sorumluluk almaları, duyarlı davranmaları ve iletişim kurmaları desteklenir **(D3.2, D3.4, SDB2.1, SDB3.1)**.

Bu çalışma kapsamında öğrencilerden basit bir harita üzerinde 5 farklı şehre ait farklı hava durumlarını görsel olarak sunmaları istenebilir. Hazırladıkları görsel üzerinden bir hava durumu sunucusu olarak hava olaylarını sunabilirler. Hem sözel hem yazılı olarak hazırlanmış olabilir. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Anlat Bakalım Hangi Mevsim?

Öğrencilerden biri kendisine verilen kıyafetlerden istediklerini seçerek hazırlanabilir (burada sınıfın fiziki durumuna göre gerçek kıyafetler ya da resimleri kullanılabilir). Seçtiği bir başka arkadaşı ise arkadaşının kıyafetlerini tanımlayabilir, buna göre havayı tanımlayabilir ve hangi ay hangi mevsim olduğunu sözel olarak ifade edebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Hazırla Bavulunu

Öğrencilerden biri gideceği bir tatil için havayı tanımlamaya başlayabilir, en az 3 gün sürecektir tatil için farklı hava durumları tanımlayabilir. Bir diğer arkadaşı ise duyduklarına göre gün gün bavul içeriği hazırlayabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Bil Bakalım

Öğrenciler karışık bir şekilde dağıtılmış mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetlere ilişkin kelimelerin yazılı olduğu kartları doğru kategori altında gruplayabilirler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Eşleştir

Mevsimler, hava durumları, aylar ve kıyafetlerin yazılı olduğu ve görselle desteklenmiş çalışma kâğıtları dağıtılabilir. Öğrencilerden bu yazıları görselleri ile eşleştirmeleri beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: YABANİ HAYVANLAR

Alt Temalar: Hayvanlar, Yaşam Alanları, Doğa, İşaret Zamirleri

Bu tema, öğrencilerin yabancı hayvanlar, yaşam alanları ve doğayla ilgili ifadeleri Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; yabancı hayvanlar, yaşam alanları ve doğaya ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.1. Empati
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)
SDB2.1. İletişim
SDB2.2. İş Birliği
SDB2.3. Sosyal Farkındalık
SDB3.1. Uyum

- Değerler**
- D3. Çalışkanlık
 - D4. Dostluk
 - D6. Dürüstlük
 - D9. Merhamet
 - D14. Saygı
 - D16. Sorumluluk
 - D20. Yardımseverlik

- Okuryazarlık Becerileri**
- OB1. Bilgi Okuryazarlığı
 - OB2. Dijital Okuryazarlık
 - OB4. Görsel Okuryazarlık

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.15. Yansıtma
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)
- KB2.20. Sentezleme

6. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.6.4.D. "Yabani Hayvanlar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.4.SES. "Yabani Hayvanlar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.4.O. "Yabani Hayvanlar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.4.SÖS. "Yabani Hayvanlar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.4.DBS. "Yabani Hayvanlar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.6.4.Y. "Yabani Hayvanlar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.6.4.K. "Yabani Hayvanlar" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Абнатә цстәкәа

Alt Temalar: Аңсабара, Анхарта тыңкәа

İşlevsel Cümle Yapıları

Ари иарбан?
Ари крокодилуп.
Иабанхо аслан?
Аслан асаваннаафы инхоит.
Ари арбан?
Ари азиа Ритца ауап.

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: сапа, бара, уара
İşaret Zamirleri: Ари/абри - Уи/убри, Ара/абра - Уа/убра
Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м
İyelik Biçimleri: с- б- у-
Hedeflenen Kelimeler: Абна, Ацәхәыра, Аполиард, Асаванна, Азиас, Азиа, Амшын, Ашъха, Алым, Амшә, Абга, Абгахәыцы, Амаџ, Аслан, Амаамын, Акрокодил

Sesletim

1. Hedeflenen İşaretler: Ь, ә
2. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: Ё - Ёь - Ёә - Ёь - Ёә
3. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
4. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
5. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

İlkeler

Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar

hayvanlar, işaret zamirleri, doğa kelimeleri, yaşam alanları

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Doğa Panosu

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları doğa kelimeleri ve yaşam alanlarını pekiştirmek adına birer görsel hazırlayabilirler. Bu görselde öğrenmiş oldukları kelimelere dair çizimleri yapar ve çizimlerin üzerinde o görsele ait kelimeyi yazabilirler. Oluşturulan görseller sınıf panosunda sergilenebilir. Öğrencilerin hem hazırlık süreci hem de panoda görsel hafızayı destekleme süreci kelimeleri pekiştirmelerine destek olabilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Hayalî Ormanım

Öğrencilerden bir orman hayal etmeleri ve bunu bir hikâye olarak tasvir etmeleri istenebilir. Hayallerindeki ormanı, ormanda yaşayan hayvanları, orman içerisinde hayal ettikleri doğal alanları tanıtmaları istenebilir. (Ormanın içinde bir nehir var, nehirde bir ayı su içiyor.) Bu şekilde basit bir anlatımla bir hikâye yazabilirler. Öğrencilerin hazırladıkları çalışmalarda basit ve anlaşılır cümleler kurmaları, işaret zamirini doğru biçimde kullanmaları desteklenebilir.

Çalışmanın sonunda öğrenciler hazırladıkları görsel veya yazılı ürünleri sınıf ortamında sözlü olarak sunabilirler. Bu süreçte öğrencilerin kendilerini açık ve anlaşılır biçimde ifade etmeleri, doğru ve doğal konuşmaları, iletişim kurmaları ve arkadaşlarını dikkatle dinlemeleri beklenebilir.

Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; hayvanlar, yaşam alanları, doğa ve işaret zamirleri ile ilgili ifadeleri kullanarak iletişim kurma durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde hayvanları adlandırma, yaşam alanlarını bilme, doğa ile ilgili temel kavramları doğru kullanma ve işaret zamirlerini doğru ifade etme gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğretmen tarafından "Yabani Hayvanlar" temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Bu nedir?", "Şu nedir?", "O nedir?", "Burası neresi?", "Aslan nerede yaşar?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Bu aslandır.", "Şu timsahtır.", "Oa kurttur.", "Aslan savanada yaşar." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenilebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Yabani Hayvanlar" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı hayvan isimlerini, işaret zamirlerini, doğa kavramlarını ve yaşam alanlarını Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda hayvanları, yaşam alanlarını, doğa kavramlarını ve işaret zamirlerini kullanarak cümleler oluşturabilirler ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.6.4.D.

"Yabani Hayvanlar" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hayvanları, resme göre yakınlık ve uzaklıklarını ve renkleri yansıtan görseller üzerinden başlatılır (E1.1, OB1, OB4). Görseller incelenerek "Bu ne?", "Bu nerede?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (KB2.2, KB2.10, KB2.11).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan hayvanlar, zamirler, hayvanların konumları, doğa kelimeleri hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (E1.6, E2.1, E3.2, E3.5). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (SDB2.1, SDB2.2). Ardından "Yabani Hayvanlar" temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde hayvanlar ve işaret

zamirleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir (**E2.2, E2.3, E3.2, SDB1.2**). Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**KB2.2, KB2.9, KB2.10**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen hayvanlar, işaret zamirleri ve doğa kelimeleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.5, KB2.7**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve gerekçelendirilir (**KB2.11, KB2.12, KB2.14**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**SDB2.1, E1.6, E3.2**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**).

Devamında hayvanlar, yaşam alanları, doğa kelimeleri ve işaret zamirleri kategorilere ayrılır; hayvan-yaşam alanı, hayvan-konum ilişkileri üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**). Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB1.2, SDB1.3, SDB3.1, OB1**). Bu süreçte dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E1.2, E1.4, E3.2, E2.5**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gönüüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**D3.1, D4.2, D6.2, D14.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; hayvanlar tanıtılır ve basit ifadeler kullanılır (**KB2.2, KB2.3, KB2.15, KB2.20**).

ABZ.6.4.SES.

“Yabani Hayvanlar” temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa hayvanları, yeryüzü şekillerini, yaşam alanlarını ve işaret zamirlerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**E1.1, OB4, OB1**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.2, E1.5, E3.2, SDB1.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir. “ay”, “maymun”, “fil”, “onlar” gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir (**E1.6, E1.6**). Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir (**E3.2, E3.8, KB2.3**). Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Sınıfa getirilen oyuncaklar gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır (**E1.6**). Öğrenciler gördükleri nesneleri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder, yanlış sesletimleri fark ederek doğru biçimi tekrar ederler. Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine hayvanları ve hayvanlarla ilgili kullanabilecekleri ifadeleri (yaşam alanları, konum vb.) doğru sesletimle ifade eder. Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir

biçimde kullanmaları sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**). Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E2.2, E3.5, E3.8, KB2.14**).

ABZ.6.4.0.

"Yabani Hayvanlar" temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hayvanları, bu hayvanlara ait özellikleri, yaşam alanlarını, doğa kelimelerini içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4, OB1**). Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu hayvanlar neler olabilir?", "Bu hayvanlar nerede bulunur?", "Bu nedir?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, hayvanların adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir. Bu süreçte öğrencilerin merak duygularının desteklenmesi, kendilerini ifade etmeleri ve yönelik farkındalık geliştirmeleri beklenir (**E1.5, SDB1.2, D14.1, KB2.2**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir (**OB1, OB4**). Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek hayvanlar, bu hayvanların yaşam alanları, bulundukları yerler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**E3.2, E3.8, SDB2.1, SDB2.3**). Tahminlerin paylaşılması sürecinde birbirlerini dikkatle dinlemeleri, farklı görüşlere açık olmaları ve iletişim kurmaları beklenir (**E3.2, E3.8, SDB2.1, SDB2.3, KB2.11, OB1, D4.1, D4.2**). Metin sessiz olarak okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen hayvanların yaşam alanlarının ve konumlarının fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**E3.2, E2.2, SDB2.2**).

Okuma sonrasında metinde yer alan hayvanları, yaşam alanlarını, doğal unsurları görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır (**OB1, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Hangi hayvan nerede yaşar?", "Hangi hayvan nerede?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir; doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**SDB1.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Hayvanlar, yaşam alanları, işaret zamirleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, E3.7, KB2.7**). Devamında hayvanlar, yaşam alanları ve doğal unsurlar arasındaki bağlantılar ele alınır. "Hangi hayvan nerede yaşar?", "Hangi ifade hangi durumda kullanılır?" gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2, OB4**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi sınıf ortamlarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir, böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir; hayvanlar tanımlanır, yaşam alanları, hayvanların bulundukları yerler ve yönergeler ifade edilir (**E2.3, E2.5**).

ABZ.6.4.SÖS.

“Yabani Hayvanlar” temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci, hayvanlar, işaret zamirleri, yaşam alanları ve doğa ifadelerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür.

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; “ay”, “aslan”, “nehir”, “orman”, “burada” gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır (**E2.5, SDB2.1**).

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. “Bu nedir?”, “Hangi hayvan?” gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır (**E3.2, SDB2.1**).

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Hayvanlar, işaret zamirleri, yaşam alanları ve doğa kelimelerine ilişkin ifadeler doğru sözcüklerle eşleştirilir; benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur (**KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1**).

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; hayvanlar gösterilerek adlandırılır ve “aslan”, “tilki” gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır (**E1.6, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfta dolaşarak etrafa resimleri asılmış hayvanları adlandırır, yaşam alanlarını söyler ve doğa kelimelerini içeren sözcükleri kullanır (**E1.6, OB4**). Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (**E1.2, E1.3, E2.3, D9.3**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine sorular sorar, hayvanları tanımlar ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanır (**SDB2.1, SDB2.3**). Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (**E2.2, E2.3, KB2.13**).

Öğrenciler bu temada öğrenmiş oldukları doğa kelimeleri ve yaşam alanlarını pekiştirmek adına birer görsel hazırlayabilirler. Bu görselde öğrenmiş oldukları kelimelere dair çizimleri yapabilirler ve çizimlerin üzerinde o görsele ait kelimeyi yazabilirler. Oluşturulan görseller sınıf panosunda sergilenenebilir. Öğrencilerin hem hazırlık süreci hem de panoda görsel hafızayı destekleme süreci kelimeleri pekiştirmelerine destek olabilir. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.6.4.DBS.

“Yabani Hayvanlar” temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, hayvanları yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**E1.1, OB4, OB1**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. “Bu bir aslan.”, “Timsah şurada.” gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapısının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.5, SDB1.2**).

Hayvanları içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirir, ilgili hayvanları işaretler ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kurallarını bilmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte hangi hayvanın nerede olduğunu, yaşam alanının ne olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri (“Timsah nehirde yaşar.”, “Aslan şurada.”) belirler ve bu ifadeleri tekrar eder. Sınıf içine

getirilen nesnelerle ilişki kurularak anlam güçlendirilir **(SDB2.1, E3.2, OB4)**.

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyler, arkadaşlarının tekrarlarını dinler ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır **(E2.5, SDB2.2)**.

Farklı hayvanlar ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Timsah nehirde yaşar.", "Bu bir ormandır." gibi cümlelerin yanı sıra "Şunlar fillerdir.", "Bunlar maymundur." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(E3.7, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrenciler dolaşarak gördükleri hayvanları gösterir ve yaşam alanlarını ifade eden cümleler kurar. "Maymun ormanda yaşar.", "Bunlar kurt." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda görselleri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5, E2.2, E2.3)**. Öğrenciler birbirlerine hayvanları anlatır, yaşam alanlarını, yerlerini ifade eder ve karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(SDB2.1, D20.3, KB2.13, KB2.14)**.

ABZ.6.4.Y.

"Yabani Hayvanlar" temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hayvanları, işaret zamirleri, yaşam alanlarını ve doğa kelimelerinin ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(OB4, E1.1)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, hayvanlara ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, hayvanları, işaret zamirlerini ve yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak ifade etmeleri sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında hayvanlar, yaşam alanları, işaret zamirleri ve doğa ifadeleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Aslan buradadır.", "Kurt ormanda yaşar." gibi ifadelerin yanı sıra "Şu bir ormandır.", "Tilki şuradadır." gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Hayvanları, işaret zamirlerini, yaşam alanlarını ve ifadeleri içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kağıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, hayvanlar, yaşam alanları ve doğa kelimeleri kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılma-

si ve paylaşılması desteklenir (**KB2.13, SDB2.1, SDB2.2**). Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır (**E2.2, E2.3, E3.5, E3.8**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur (**E1.4, E1.5**). Bu süreçte iş birliği yapılması ve olumlu iletişim kurulması teşvik edilir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**).

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur. Bu süreçte öğrencilerin sorumluluk almaları, duyarlı davranmaları ve öğrenme sürecine aktif katılım göstermeleri desteklenir (**E1.3, E1.6, E3.5**).

ABZ.6.4.K.

"Yabani Hayvanlar" temasına yönelik konuşma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hayvanlar, işaret zamirleri, yaşam alanları ve doğaya ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır. Öğrencilerin hayvanlara ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, hayvanları adlandırmaları, bulundukları yerleri ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir (**E1.5, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında hayvanlar, işaret zamirleri, yaşam alanları ve doğa ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri ("Bu bir ormandır.", "Şu bir aslandır.") sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir (**E2.5, E3.2, SDB2.1**).

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler "Aslan şurada.", "Timsah nehirde yaşar." gibi ifadeleri tekrar ederken "Bu bir tilkidir.", "Şu bir ayıdır." gibi yönergeleri de kullanır ve bu ifadeleri kendi yaşantılarına göre değiştirerek yeniden kurar. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır (**E2.3, KB2.11, SDB2.1**).

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır (**E1.6**). Öğrencilerden hayvanların yaşam alanlarını, bulundukları yerleri ve hayvanlara yönelik beğenilerini ifade eden cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir (**E3.2, KB2.7, KB2.8, OB1**). Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır (**E3.8, SDB2.2**). Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir (**E2.5**). Öğrencilerden biri çiftlik ortamını tanımlar ve basit cümleler kurar, diğeri dinler, sorular sorar ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapar. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**). Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir (**E2.2, E2.3, KB2.13**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır (**D4.1, D4.2, D6.2, D14.1**). Öğrenciler grup içinde hayvanları, yaşam alanlarını, yerlerini ve ifadeleri birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar (**SDB2.2, SDB3.1, D16.1, D16.3**). Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır (**KB2.5, KB2.13**).

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır (**SDB1.2, SDB1.3**). Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (**KB2.14**).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşır ve arkadaşlarının görüşlerini dinler (**D4.1, D4.2**). İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin sorumluluk almaları, duyarlı davranmaları ve iletişim kurmaları desteklenir (**SDB2.1, SDB3.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Cümleden Resme

Öğrenciler 2'li çalışma yaparlar. Her grup için bir öğrenci anlatıcı bir öğrenci çizer olur. Bir öğrenciden 5 cümle kurması istenir. Cümleler derste öğrenilen cümle kalıplarıyla aynı olacaktır. Öğrenci, "Bu bir aslan.", "Timsah nehirde yaşar." gibi cümleler kuracak, arkadaşı ise bu cümleleri doğru şekilde resmedecek ve cümleleri yanlarına yazacaktır. Süreç sonunda cümlelerin doğruluğu, resimle uygunluğu ve duyulan cümle ile yazılan cümlelerin aynı olup olmadığı kontrol edilecektir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Hadi Anlat

Bir öğrenci seçilir ve tahtanın önüne gelmesi istenir. Daha sonra öğrenciden üstünde hayvanların yazılı olduğu kartlardan rasgele bir tane seçmesi istenir. Seçtiği hayvanın yaşam alanı, rengi vb. özellikleri hakkında 1 dakikalık bir konuşma yapması istenir. Burada hazırlıksız bir konuşma için öğrencinin öğrendiği tüm bilgileri, bir düzen içinde, anlamlı ve doğal olarak kullanması beklenmektedir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Pano Hazırlama

Öğrenciler hayallerindeki bir doğayı resmeder. Resimde bir noktaya kendilerini de yerleştirir ve sonrasında bulundukları konumdan hayvanların yerlerini, ne olduklarını, yaşam alanlarını basit şekilde ifade edecek şekilde cümleler yazar. En az 5 hayvan hakkında yazmaları beklenir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Nerede?

Hayvanların bir nesneye göre konumunu açıkça belli edecek şekilde resmedildiği çalışma kâğıdı hazırlanır. Hayvanların yerlerini gösteren cümleler işaret zamiri kullanılmadan yazılır. Bırakılan boşluğa öğrencinin resme göre doğru ifadeyi yazması beklenir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. SINIF (A1.2)**1. TEMA: ŞEHRİM****Alt Temalar: Yer-Yön İfadeleri, Şehirdeki Binalar, Yol Tarifi**

Bu tema, öğrencilerin yer-yön ve yol tarifi ile bina adlarına ilişkin ifadeleri Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema, yer-yön ve yol tarifi ve bina isimlerine ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
 YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
 YDAB3. Konuşma-Anlatma
 YDAB4. Yazma-Anlatma
 YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
 YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
 YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
 E1.2. Bağımsızlık
 E1.3. Azim ve Kararlılık
 E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
 E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
 E1.6. Seçicilik
 E2.1. Empati
 E2.2. Sorumluluk
 E2.3. Girişkenlik
 E2.4. Güven
 E2.5. Oyunseverlik
 E3.2. Odaklanma
 E3.5. Açık Fikirlilik
 E3.7. Sistematiçlik
 E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerileri

- SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D3. Çalışkanlık
- D4. Dostluk
- D5. Duyarlılık
- D8. Mahremiyet
- D9. Merhamet
- D12. Sabır
- D14. Saygı
- D15. Sevgi
- D17. Tasarruf
- D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı
- OB2. Dijital Okuryazarlık
- OB4. Görsel Okuryazarlık
- OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

7. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.7.1.D. Şehrim temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.1.SES. Şehrim temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.1.O. Şehrim temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.1.SÖS. Şehrim temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.1.DBS. Şehrim temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.1.Y. Şehrim temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.1.K. Şehrim temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Сықалақь

Alt Temalar

Ааигәара,

Атыңи ахырхартәи раарцшра,

Ақалақь аҕы иҕоу аҕнеихагылақәа

İşlevsel Cümle Yapıları:

Шәышиашоу шәца.

Арғарахь шәнахәы

Армарахь шәнахәы

Абиблиотека абаҕоу?

Амҕа ааихышәцәа.

Абиблиотека ашкол ааигәара игылоуп

Арығарахь ала

Ашкол ахь сызлацои?

Шәышиашоу шәца, амҕа ааихышәцәа, армарахь шәнахәы (Армарахь шәыбжәл)

Hedeflenen Kelimeler: Аганаҕы, Авараҕы, Ақхәа, Аҕақхәа, Ашәтахь, Амҕақәцара, Абжәараҕны, Ашкол, Арғарахь, Ахәшәтәырҕа, Армарахь, Апарк, Аҕада, Абиблиотека, Алада, Ақәафурҕа, Уахь, Акино, Амузеи, Арахь, Агәарбжәара, Ақалақь, Аҳабла, Ақыҕа

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Саpa, бapа, Уapа, Иapа, Лapа, Иapа, Хapа, Шәapа, Дapа

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шә-

Sesletim

1. Hedeflenen Sesler: к, қь, қә
2. Hedeflenen İşaretler: б, ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: к, қь, қә
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

- İlkeler** Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine, bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.
- İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.
- Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar vb.) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.
- Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.
- Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar yer-yön tarifi, yol tarifi, bina isimleri

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Şehrim

Öğrencilerden yaşadıkları şehri tasvir eden bir görsel oluşturmaları, görselde şehirdeki binaları resmetmeleri ve farklı bölgelere insanlar yerleştirerek onların yerlerini ifade eden cümleler yazmaları istenebilir. Öğrenciler görevlerini sınıf önünde sunabilirler. Bu esnada öğretmen öğrenciye bir konumdan diğerine nasıl gideceğini sorarak sunumu çeşitlendirebilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarının işlevsel biçimde kullanımı, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Turist

Sınıf ortamında farklı alanlara farklı bina, yer isimleri verilebilir. Öğrenciler gruplandırılarak şehre gelen bir turist grubu ve şehirde yaşayan insanları canlandırabilir. Yollarını bulmak isteyen, bir yere ulaşmaya çalışan öğrenci grubu gitmek istediği yeri sorabilir ve cevap alabilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanımı, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

- Temel Kabuller** Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; şehirlerini, yer-yön tarifini ve şehirdeki binaların isimlerini doğru kullanma gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin ana dillerinde şehirlerini tanıtmaya, yer-yön sorma ve tarif etme, şehirdeki bina isimlerini doğru kullanma gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğretmen tarafından Şehrim temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Burası neresi?", "Buraya nasıl giderim?", "Sen neredesin?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Burası kütüphanedir.", "Düz git, yolu geç, sağa dön.", "Ben okuldayım." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

Şehrim temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı bina isimlerini, Yer-yön tariflerini, yol tarifini Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda bina isimlerini, yer-yön tarifini ve yol tarifini kullanarak cümleler oluşturabilirler ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.7.1.D.

Şehrim temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla şehri yansıtan görseller üzerinden başlatılır (E1.1, OB4). Görseller incelenerek "Burası neresi?", "O nerede?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi şehir yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (D3.4, D4.2, D14.1.).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (OB2, KB2.10, KB2.11). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (E2.3, D12.2, D12.3, D14.1,). Ardından Şehrim temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde binalar, yer-yön ifadeleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması; temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (E2.2, D3.1, KB2.2, KB2.6).

Dinleme sonrasında içerikte geçen binalar, yer-yön ifadeleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (OB2, KB2.10, KB2.11). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir. Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve tahminler gerekçelendirilir (E1.2, KB2.7). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (KB2.3, KB2.4, KB2.5, KB2.9). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar

üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında binalar, yer-yön ifadeleri, yol tarifi ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; sınıflandırma üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi şehirleriyle ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB3.1, OB1, E3.2, SDB2.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gö-nüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**D5.1, D9.1, D9.2, D14.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; şehir tanıtılır ve basit ifadeler kullanılır (**E1.4, E2.1, E2.4 KB2.3**).

ABZ.7.1.SES.

Şehrim temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci; sınıfa şehri, yer-yön ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır. Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu olarak ardından bireysel olarak tekrar edilir; "hastane", "park", "okul" gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir (**E3.2**). Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**E1.2, E3.8, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Görülen binalar kendiliğinden seçilerek doğru ve doğal biçimde ifade edilir, yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanması desteklenir (**E1.6, D3.4, D4.1, D4.2, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E1.2, E2.5**). Öğrenciler birbirlerine şehirlerini anlatır, binalar doğru sesletimle ifade edilir (**E1.6, SDB2.1, SDB3.1**). Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır. Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E2.2, E3.5, E3.8, KB2.14**).

ABZ.7.1.O.

Şehrim temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla şehirdeki binaları ve yönleri ifade eden kelimeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4, OB1**) Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu binalar nereler olabilir?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, kişilerin adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (**E1.5, SDB1.2, D14.1, OB5,**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir (**E3.2, E3.8**). Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek yerler ve konuları hakkında tah-

minlerde bulunulması sağlanır (**KB2.11**). Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**SDB2.1, SDB2.3, D4.1, D4.2**). Metin sessiz okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen kişilerin, özelliklerin fark edilmesi beklenir (**E3.2, OB1**). Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**SDB2.2, D3.1, D3.2, D3.4**).

Okuma sonrasında metinde yer alan kişiler ve özellikleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır (**OB1, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Burası neresi?", "Sen neredesin?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**E2.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Kişiler ve özellikleri belirli bir düzen içine yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, KB2.7**). Devamında binalar ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. "Burası neresi?" vb. sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi şehirleriyle ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir (**E2.3, D4.1, D4.2, D14.1**).

ABZ.7.1.SÖS.

Şehrim temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci; şehirdeki binalar, yer-yön tarifi, yol tarifine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**SDB1.1**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "hastane", "park", "okul", "ev" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır (**E2.5, SDB2.1**).

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Burası neresi?", "Şurası neresi?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır (**E3.2, SDB2.1**).

Sözcüklerin anlamını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır (**KB2.7**). Bina isimleri, yer-yön ifadeleri doğru sözcüklerle eşleştirilir; benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur (**KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1**).

Hedef sözcüklerin anlamını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; kişiler gösterilerek adlandırılır ve "okul", "kafe" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır (**E1.6, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bulabilir, bunları adlandırabilir, binaların isimlerini söyleyebilir ve ifade içeren (bu, şu vb.) sözcükleri kullanabilir (**OB4**). Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (**E1.6, SDB2.2**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine so-

ricular sorabilir, kişileri tanımlayabilir ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanabilir (**SDB1.2, SDB1.3, SDB2.1, SDB2.3**). Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (**KB2.13**).

ABZ.7.1.DBS.

Şehrim temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, şehirdeki binaları yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "Burası hastanedir.", "Şurası okuldur." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.5, SDB1.2**).

Binaları içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır (**KB2.2, KB2.7**). Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirebilir, ilgili kişileri işaretleyebilir ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtebilir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kurallarını bilmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, OB1**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte hangi bina- nın neresi olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Ben hastanenin önündeyim.", "Okul parkın karşısında.") belirler ve bu ifadeler tekrar edilir (**SDB2.1, E3.2, OB4**).

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri ses- li olarak söyleyebilir, arkadaşlarının tekrarlarını dinleyebilir ve birlikte tekrar ederek işit- sel farkındalık geliştirebilir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır (**E2.5, SDB2.2**).

Farklı nesneler ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Orası kütüphanedir.", "Ben parktayım." gibi cümlelerin yanı sıra "Okul nerededir?" gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşü- nülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir (**E3.7, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer bina gösteren görsel verilir ve sınıfta üçer kişilik gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır. Öğrenciler bu çalışmada el- lerindeki görsellere uygun olarak bir yere gitmeyi, oranın neresi olduğu, birinin nerede olduğu gibi sorular sorabilir. "Burası okul.", "Düz git." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir (**E1.6, SDB2.1**).

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda binaları/konumları gösterir. Bu süreçte hedef dil par- çaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır (**E2.5, SDB3.1**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (**E2.5, E1.4, E1.5, E2.1**). Öğrenciler birbirlerine şehirlerini anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir (**E2.2, E2.3, SDB2.1**). Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapı- larını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar (**D8.1, D8.3, KB2.13, KB2.14**).

ABZ.7.1.Y.

Şehrim temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimleri- ni harekete geçirmek amacıyla şehirdeki binalar/mekânlar ve bu mekânların tarifine iliş- kin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**OB4, E1.1**). Öğrencilerin bu görselleri in- celemeleri, şehirlerine ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak anlatmaları sağlanır. Ayrıca verilen yazma göre- vinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağının genel olarak anlaşılması desteklenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında şehirdeki binalar, yer-yön tarifleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak ben- zer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime

geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Burası okuldur.", "Sağa dön." gibi ifadelerin yanı sıra "Kütüphane nerededir?" gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır **(OB1)**. Şehirdeki binaları, yer-yön tarifini içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, yerler ve yön tarifleri kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır **(E2.2, E2.3, E3.8)**. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı şehirler tanımlanır ve metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(KB2.13, SDB2.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır **(E2.5)**. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur **(D4.1, D4.2, D14.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir **(SDB1.2, SDB3.1)**. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(D15.4, D15.5)**.

ABZ.7.1.K.

Şehrim temasına yönelik konuşma-anlatma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla şehirdeki yapılar, yer-yön tarifine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin şehre ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, binaları adlandırmaları, bulundukları yerleri ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir **(E1.5, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında kişiler, şehre ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri ("Burası kütüphane.", "Okul sağımda.") sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelerle aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1)**.

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler "Burası parktır.", "Okul parkın karşısındadır." gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi şehirlerine göre değiştirerek yeniden kurabilirler. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11, SDB2.1)**.

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır **(E1.6)**. Öğrencilerden şehirlerini tanıtan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir **(E3.2, KB2.7, KB2.8)**. Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır **(E3.8, SDB2.2)**. Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde

seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir **(E2.5)**. Öğrencilerden biri şehri tanımlayabilir ve basit cümleler kurabilir; diğeri dinleyebilir, sorular sorabilir ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapabilir **(SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1)**. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır. Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir **(E2.2, E2.3, KB2.13)**. Bu aşamada öğrencilerin çevre bilincine değinilir; çevreyi korumak, temiz tutmak gibi düşünce paylaşımları yapılır **(D17.2, D17.3, D18.2, D18.3)**

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde bina isimlerini, yön tariflerini birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar **(KB2.5, KB2.13)**. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır **(SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1)**.

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir **(KB2.14, SDB1.2, SDB1.3)**.

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşabilir ve arkadaşlarının görüşlerini dinleyebilir **(D3.1, D3.2, D3.4)**. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır **(D4.1, D4.2, SDB2.1, SDB3.1)**.

Şehrim Öğrencilerden yaşadıkları şehri tasvir eden bir görsel oluşturmaları, görselde şehirdeki binaları resmetmeleri ve farklı bölgelere insanlar yerleştirerek onların yerlerini ifade eden cümleler yazmaları istenebilir. Öğrenciler görevlerini sınıf önünde sunabilirler. Bu esnada öğretmen öğrenciye bir konumdan diğerine nasıl gideceğini sorarak sunumu çeşitlendirebilir. Bu performans görevi: çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Hadi Anlat

Öğrencilere verilen bir kroki üzerinden bir konumdan yola çıkarak farklı 5 konuma gitmeleri ve bu yol sürecini aşama aşama yazmaları istenebilir. Hazırlanan çalışmalar sınıf ortamında sunulabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Bana Şehrini Anlat

Tahtaya üzerinde aynı binaların bulunduğu birkaç farklı kroki yansıtılabilir. Kroki üzerinde farklı konumlarda kişilere başlangıç noktası verilebilir. Bir öğrenci seçtiği bir krokiye uygun olarak bir konum tarif edebilir. Diğer öğrenci ise bunun hangi kroki olduğunu ve kişinin hangi rotada nereye ilerlediğini anlayabilir ve anlatabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Pano Hazırlama

Öğrencilerden sınıf panosu için çalışma hazırlaması istenebilir. Bu süreçte öğrencilere üzerinde binalara ait görsellerin olduğu çalışma kâğıtları dağıtılabilir. Aynı zamanda binaların başlangıca göre yerlerini tarif eden cümleler çalışma kâğıdının yanında bina ismi verilmeden listelenebilir. Öğrenciler öncelikle görsellerin altına bina adlarını yazabilirler, sonrasında ise liste hâlinde verilen tariflere göre hangi binanın tarif edildiğini bulabilirler ve yazabilirler. Çalışma sonunda görseller renklendirilebilir ve sınıf panosunda sergilenir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Cümle Tamamlama

Öğrencilere üzerinde cümle oluşturabilecekleri kelimeler bulunan kartlar dağıtılabilir. Bu aşamada grup çalışması daha uygun olabilir. Tahtaya bir kroki yansıtılabilir ve gruplardan ellerindeki kartları kullanarak doğru yön tariflerini oluşturmaları beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: BİR GÜNÜM

Alt Temalar: Günlük Etkinlikler, Günlük Düzenler, Zaman İfadeleri

Bu tema, öğrencilerin günlük yaşam etkinliklerini, günlük düzenlerini ve zaman ifadelerini Abazaca olarak ifade edebilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; günlük yaşam etkinliklerine, günlük düzene ve zaman ifadelerine ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.1. Empati
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.4. Güven
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

- SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D1. Adalet, D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D8. Mahremiyet D11. Özgürlük, D14. Saygı, D17 Tasarruf

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık
- OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

- Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

7. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.7.2.D. "Bir Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.*
- b) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.*
- c) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.*
- ç) *Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ABZ.7.2.SES. "Bir Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.2.O. "Bir Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.*
- b) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.*
- c) *Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.*
- ç) *Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ABZ.7.2.SÖS. "Bir Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.2.DBS. "Bir Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.2.Y. "Bir Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.*
- b) *Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.*
- c) *Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.*
- ç) *Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.*
- d) *Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.*
- e) *Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.*

ABZ.7.2.K. "Bir Günüm" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) *Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.*

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Ёнак сызёу

Alt Temalar

Есыёнытёи активрақёа,
Есыёнытёи анагзатё,
Аамта арбагақёа

İşlevsel Cümle Yapıları

сара ашкол ахь сцоит
сёи-снапи сзёзёоит

Hedeflenen kelimeler

Аёыхара, Аёи-анапи азёзёара, Аееилахёара, Ахцёхёара, Ахацыц арыцқыара, Шыыжьхёафара, Ашкол ахь ацара, Шыыбжьхёафара, Апарк ахь ацара, Афызцёа рыла ахёмарра, Аёныёа ахынхёара, Аёыкёабара, Уаххёафара, Ашёёёыпқыара (ашёёёы ақыара), Адта анагзара, Ателевизор ахёацшра, Ацёара, Ашыапылампыл асра, Анапылампыл асра, Аныёёара, Азсара, Ашыыжь-Ашыыжьымтан, Шыыбжьон, Хёымехан, Цхабжьон, Лассы-лассы, Зны-зынла, Шамахамзар, Иеснагы-исқынагы, Зынзаскгы

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Сара, бара, Үара, Иара, Лара, Иара, Ҳара, Шёара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шё-

Sesletim

1. Hedeflenen Sesler: ё, цё, Ы
2. Hedeflenen İşaretler: Ъ, ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: ё, цё, Ы
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

- İlkeler** Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.
- İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.
- Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.
- Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.
- Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar Günlük etkinlikler, günlük düzenler

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Göster Gününü

Öğrencilerden gün içinde yaptıkları etkinliklerin video kaydını almaları istenebilir. Bu süreçte öğrenciler etkinliklerini gerçekleştirirken bunu seslendirebilirler ve bu şekilde videolarını oluşturabilirler. Bu videolar sınıfta izlenebilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Hayalimdeki Günüm

Öğrenciler kendi günlük düzenlerinden farklı olarak yapmak istedikleri etkinlikleri yapıyormuş gibi yazıp anlatabilirler. Hem yazılı metin hem de görsel olarak hazırlık yapmaları istenebilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; günlük düzenlerini, etkinliklerini anlatma; zaman ifadelerini doğru kullanma gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde günlük düzenlerini, etkinliklerini anlatma, zaman ifadeleri gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları, bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci Öğretmen tarafından "Bir Günüm" temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Bu, günün hangi zamanı?", "Burada çocuk ne yapıyor?", "Sen her gün ne yaparsın?" gibi basit sorular sorulur. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenir. "Bu, sabah vakti.", "Çocuk burada kitap okuyor.", "Ben her gün okula giderim." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilir. Elde edilen bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamaları şekillendirilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlanır.

Köprü Kurma "Bir Günüm" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı günlük düzenlerini, etkinliklerini, zaman ifadelerini Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanır. Öğrenciler, tema içinde ve sonunda günlük etkinlikleri, günlük düzenlerini ve zaman ifadelerini kullanarak cümleler oluşturabilir ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilir. Öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilir, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup pratik yapabilir ve böylece dil becerilerini güçlendirebilir.

Öğrenme-Öğretme **ABZ.7.2.D.**

Uygulamaları "Bir Günüm" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla günlük etkinlikleri, zaman ifadelerini yansıtan görseller üzerinden başlatılır. Görseller incelenerek "Bu çocuk ne yapıyor?", "Bunlar neler yapıyor?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (**E1.1, OB1, OB4**). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**D14.1, KB2.2, KB2.10, KB2.11**).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (**KB2.6, KB2.10, KB2.11**). Ardından "Bir Günüm" temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur (**E1.3, E2.2, E3.2, D3.1**). Bu metinde günlük etkinliklere ait ifadeler yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması; temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir (**OB1**).

Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**E1.3, E2.2, E3.2, D3.1, KB2.2, KB2.6, KB2.9, KB2.14**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen günlük düzen ve etkinlik ifadeleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.7, KB2.9**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve tahminler gerekçelendirilir (**KB2.5, KB2.10, KB2.11, KB2.12**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.3, KB2.4, KB2.14, SDB2.1**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında günlük düzenler, etkinlikler ve bu unsurlara yönelik ifadeler kategorilere ayrılır; sınıflandırma üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB3.1, OB1**). Bu süreçte dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E3.2, E2.5, SDB2.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**E1.4, E2.1, E2.3, E2.4**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**E3.5, E3.8**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; günlük yaşantılardan günlük düzenler ve basit ifadeler kullanılır (**D1.1, D1.3**).

ABZ.7.2.SES.

“Bir Günüm” temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa günlük etkinlikleri ve günlük düzenleri, zaman ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**E1.1, OB1, OB4**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfta tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, OB1, KB2.2**).

Sınıfta tekrar etkinliği yapılır. İfadeler önce toplu olarak, ardından bireysel olarak tekrar edilir; “uyanmak”, “kitap okumak”, “kahvaltı yapmak” gibi ifadeler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir (**E3.2, E3.8, KB2.3**). Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Görülen etkinlikler kendiliğinden seçilerek doğru ve doğal biçimde ifade edilir, yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir (**E1.6, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**D3.4, D4.1, D4.2, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine günlerini anlatıp etkinlikleri doğru sesletimle ifade eder. Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**). Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E2.2, E3.5, D3.1, D3.4**).

ABZ.7.2.0.

"Bir Günüm" temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla günlük etkinlikleri, zaman ifadelerini ve günlük düzenleri ifade eden kelime/kelime kalıplarını içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**OB4, E1.1**). Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Ne yapıyor olabilirler?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır (**KB2.10, KB2.11, D17.3**). Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, günlük düzenlerin adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir. Bu süreçte öğrencilerin merak duygularının desteklenmesi, kendilerini ifade etmeleri ve farklı yaşantılara/günlük düzenlere yönelik farkındalık geliştirmeleri beklenir (**SDB1.2, D11.1, D11.3, OB5**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir (**D17.1**). Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek etkinlikler ve farklı günlük düzenler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir. Tahminlerin paylaşılması sürecinde birbirlerini dikkatle dinlemeleri, farklı görüşlere açık olmaları ve iletişim kurmaları beklenir (**KB2.11, OB1, D4.1, D4.2**). Metin sessiz olarak okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen kişilerin, özelliklerin fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**E3.2, E2.2, SDB2.2,**).

Okuma sonrasında metinde yer alan etkinlikler ve günlük düzenler görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "O ne yapar?", "Bu ne yapar?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**E2.2, SDB1.2, KB2.12, KB2.14**). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Etkinlikler ve günlük düzenler belirli bir düzen içine yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13, OB2**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, KB2.7**). Devamında günlük düzenler ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. "Bunlar ne yapıyor?" vb. sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2, OB4**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir (**E2.3, D4.1, D4.2, D14.1**).

ABZ.7.2.SÖS.

"Bir Günüm" temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci; günlük etkinlikler, zaman ifadeleri ve günlük düzenlere ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**SDB1.1, E1.1, OB4**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef ifadeler sesli olarak tekrar edilir; "kitap okumak", "dış fırçalamak", "saç taramak" gibi ifadeler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır **(E2.5, SDB2.1)**.

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Sen ne yapıyorsun?", "O ne yapıyor?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır **(E3.2, SDB2.1)**.

Sözcüklerin anlamını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Günlük etkinlikler ve günlük düzen ifadeleri doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur **(KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1)**.

Hedef sözcüklerin anlamını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; etkinlik resimleri gösterilerek adlandırılır ve "kahvaltı yapıyorum", "kitap okuyorum" gibi ifadeler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır **(E1.6, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bulabilir, bunları adlandırabilir, etkinliklerin isimlerini söyleyebilir. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır **(E1.6, SDB2.2, OB4)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine sorular sorar, günlük yaşantılarını tanımlar ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanır **(SDB1.2, SDB1.3, SDB2.1, SDB2.3)**. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir **(E2.2, E2.3, D14.1, KB2.13)**.

ABZ.7.2.DBS.

"Bir Günüm" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, günlük etkinlikleri yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "Ben kitap okurum.", "Sen kitap okursun." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır **(E1.5, SDB1.2)**.

Etkinlikleri içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır **(OB1, KB2.7)**. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirir, ilgili etkinlikleri işaretler ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kurallarını bilmeden fark edilerek ayırt edilir **(E3.2, E3.8, KB2.2)**.

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte kimin ne yaptığını ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Ben sabah uyanırım.", "Sen kahvaltı yaparsın.") belirler ve bu ifadeleri tekrar eder **(SDB2.1, E3.2, OB4)**.

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyler, arkadaşlarının tekrarlarını dinler ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır **(E2.5, SDB2.2)**.

Farklı görseller ve ifadeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Ben giyiniyorum.", "Sen okula gidiyorsun." gibi cümlelerin yanı sıra "Ne yapıyorsun?" gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(E3.7, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer etkinlik gösteren görsel verilir ve sınıfta ikili çalışmalar gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır. Öğrenciler bu çalışmada ellerindeki görsellere uygun olarak "Ne yaparsın?", "Ne yapar?", "Ben kitap okurum." gibi farklı ifadelerle mini diyaloglar oluşturur. "Görev yaparım.", "Parka gidersin." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurabilir hem de aynı anda etkinlik / düzen görsellerini gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine günlük düzenlerini anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar **(SDB2.1, D3.1, D3.4, D4.1)**. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(E1.2, KB2.13, KB2.14)**.

ABZ.7.2.Y.

"Bir Günüm" temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla günlük etkinlikler ve günlük düzenlerin görselleri ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, yaşantılarına ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak anlatmaları sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağının genel olarak anlaşılması desteklenir **(SDB1.2, KB2.2, D8.2, D8.3)**.

Devamında günlük etkinlikler ve günlük düzenler içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Sabah uyanırım.", "Elimi, yüzümü yıkarım." gibi ifadelerin yanı sıra "Sen ne yaparsın?" gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Günlük düzenleri, etkinlikleri içeren kısa metinler yazılması beklenir **(OB1)**. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, günlük düzenler ve zaman ifadeleri kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır **(SDB2.1, E2.2, E2.3)**. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı günlük düzenler tanımlanır ve metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(E3.8, KB2.13)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır **(E2.5)**. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur **(SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**. Bu süreçte iş birliği yapılması ve olumlu iletişim kurulması teşvik edilir **(D4.1, D4.2, D14.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir **(SDB1.2, SDB3.1)**. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(E1.3, E1.4, E1.5, E3.5)**.

Öğrenciler kendi günlük düzenlerinden farklı olarak yapmak istedikleri etkinlikleri yapıyor-muş gibi yazıp anlatabilirler. Hem yazılı metin hem de görsel olarak hazırlık yapmaları is-

tenebilir. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.7.2.K.

“Bir Günüm” temasına yönelik konuşma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla günlük düzenler ve zaman ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin günlük yaşantılarını hatırlamaları, zaman ifadelerini belirtmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir **(E1.5, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında kişiler günlük düzenlerine ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri (“Ben sabah uyanırım.”, “Sıklıkla parka giderim.”) sunar. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelerle aşinalık kazanılması ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1)**.

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler “Her gün okula giderim.”, “Bazen kütüphaneye giderim.” gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi yaşantılarına göre değiştirerek yeniden kurar. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11, SDB2.1)**.

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden günlerini anlatan cümleler kurmaları beklenir **(OB1)**. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir **(E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8,)**. Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır **(E3.8, SDB2.2)**. Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir **(E2.5)**. Öğrencilerden biri günlük düzenlerini anlatır ve basit cümleler kurar, diğeri dinler, sorular sorar ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapar **(KB2.13)**. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır. Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir **(E2.3, SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde günlük düzenlerini, zamanlarını birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar **(KB2.5, KB2.13)**. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır **(SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1, D14.1)**.

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir **(KB2.14, SDB1.2, SDB1.3)**.

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşır ve arkadaşlarının görüşlerini dinler **(D3.2, D3.4, D4.1, D4.2)**. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır. Bu süreçte öğrencilerin sorumluluk almaları, duyarlı davranışları ve iletişim kurmaları desteklenir **(SDB2.1, SDB3.1)**.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Hadi Anlat

İki farklı kutu içine birinde etkinlikler birinde zaman ifadeleri olacak şekilde kartlar konulabilir. Öğrenciler sırayla tahtaya gelebilirler ve rasgele her iki kutudan da beşer kart çekebilirler. Çektikleri kartlarda yer alan ifadeleri kullanarak kısa bir hikâye anlatabilirler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Yanlış Nerede?

Bir öğrenci günlük düzenleri bir düzen içinde anlatmaya başlayabilir diğer öğrenciler ise sessizce dinleyebilirler. Konuşma bittiğinde öğrencilerden nerede hata yapıldığını (akış bozan cümle olabilir, yanlış anlamda kullanılmış kelime ya da ifade olabilir) söylemeleri istenebilir. Öğrencilerden gönüllülük esasına göre cevaplar alınabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Pano Hazırlama

Öğrencilerden sınıf panosu için görsel hikâyeler oluşturması istenebilir. Öğrenciler günlük düzenleri bir düzen içinde resimlendirebilirler ve görsellerin altına ifadeleri yazabilirler. Sayfanın en altına ise bir hikâye biçiminde yazabilirler. Etkinlikler sınıf panosunda sergilenir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Cümle Tamamlama

Öğrencilere görsellerle desteklenmiş cümleler içeren çalışma kâğıtları dağıtılabilir. Cümlelerde farklı bölümler boş bırakılabilir (zaman ifadesi, etkinlik ifadesi, kişi vb.). Öğrencilerden eksik bölümü bulup tamamlamaları istenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: KIYAFETLERİM

Alt Temalar: Kıyafetler, Hava Durumları, Duygular

Bu tema, öğrencilerin kıyafetleri, hava durumunu ve duyguları Abazaca olarak ifade edebilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; kıyafetlere, hava durumuna ve duygulara ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.1. Empati
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.4. Güven
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

- SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık,
- D12. Sabır, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D18. Temizlik

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık
- OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

7. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.7.3.D. "Kıyafetlerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.3.SES. "Kıyafetlerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.3.O. "Kıyafetlerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.3.SÖS. "Kıyafetlerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.3.DBS. "Kıyafetlerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.3.Y. "Kıyafetlerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.3.K. "Kıyafetlerim" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ **Tema:** Сымаѳақаа

Alt Temalar

Сымаѳақаа,
Ашықас ахѳақаа,
Амш зеипшрахо

İşlevsel Cümle Yapıları

Амаикѳан ашѳцара
Аипқа ашѳцара
Аикѳа кѳаѳ ашьацара
Акаба ашѳцара
Ахѳдакѳырша акѳыршара
Ахылқа ахатцара
Акѳаѳ ашѳцара
Аикѳа ашьацара
Амаѳѳа ашѳцара
Ачхѳарқ ашьацара
Аимаа ашьацара
Ақалқад ашьацара

Ихѳтоуп, шѳысвитер шѳшѳышѳѳа. Шѳхылқа ахатцара шѳхашѳмыршѳтын.
Амш зеипшрей?, Ақѳа леиуеит., Ақѳа маѳѳа ашѳцара., Амагѳ ашьацара.,
Арезин магѳ., Арезин магѳ ашьацара., Арезин урысшѳоуп, (Резин).,
Сеимаакѳа сышьаѳтоит., Схылқа схѳѳтоит.

Hedeflenen Kelimeler: Амаикѳан, Аипқа, Аикѳа кѳаѳ, Ахѳдакѳырша, Ахылқа,
Акѳаѳ, Аикѳа, Амаѳѳа, Ачхѳарқ, Аимаа, Ақалқад, Тагалан, Азынра,
Аапынра, Ақхынра

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişi Zamirleri: Сапа, бара, Үара, Иара, Лара, Иара, Хара, Шѳара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шѳ-

Sesletim

1. Hedeflenen Sesler: ч, з, шѳ, ш
2. Hedeflenen İşaretler: б, ѳ
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: ч, з, шѳ, ш
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.

5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

İlkeler Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar kıyafetler, duygular, hava durumları

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Hava ve Duygu Günlüğüm

Öğretmen öğrencilerden bir hafta boyunca her akşam o gün havanın nasıl olduğunu ve bunun onları nasıl hissettirdiğini ifade eden birkaç cümle yazmalarını isteyebilir. Öğrenciler tuttukları günlükleri sınıfta okuyabilirler, birlikte üstüne konuşabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Karton Bebeğim

Öğretmen öğrencilerden bir karton bebek hazırlamalarını ve bebeklerine uygun kâğıt kıyafetler hazırlayıp boyamalarını isteyebilir. Öğrenciler hazırladıkları bebekleri ve kıyafetlerini sınıfa getirebilirler ve kıyafetleri farklı birkaç kombin ile bebeğe giydirerek "Şapkamı takıyorum.", "Montumu giyiyorum." vb. cümleler kurabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; hava durumu söyleme, kıyafetleri kullanmayı doğru kelimelerle söyleme, duygularını söyleme gibi ifadeleri doğru kullanma gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde hava durumunu söyleme, kıyafetlere ilişkin kelimeleri doğru kullanma, duygularını ifade etme gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip olduğu bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrenme-öğretme uygulamalarının başında öğrencilerin hava durumlarını ifade etme, kıyafetleri doğru kelimelerle kullanma, duygularını ifade etme konularındaki hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemek amacıyla öğrencilere çeşitli görseller gösterilerek "Görselde ne görüyorsunuz?", "Bu nedir?", "Bugün nasılsın?", "Bugün hava nasıl?", "Yağmurlu havada ne giyersin?" gibi sorular yöneltilir ve sözlü cevap vermeleri beklenilebilir. Böylece öğrencilerin hedef dildeki becerileri gözlemlenebilir.

Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Kıyafetlerim" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı duyguları, hava durumlarını, kıyafetleri ve kıyafetlerle ilgili kelimeleri Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Öğrenciler tema içinde ve sonunda hava durumlarını sorabilirler ve söyleyebilirler, kıyafet giyme ile ilgili Abazacada kullanılan farklı kelimeleri ifade edebilirler ve duygu durumlarını ifade eden cümleler kurarak kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

ABZ.7.3.D.

"Kıyafetlerim" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla kıyafetleri, duyguları, hava durumlarını yansıtan görseller üzerinden başlatılır (OB4, E1.1). Görseller incelenerek "Hava nasıl?", "Bu nedir?", "Bugün nasılsın?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (D3.4, D4.2, D14.1, D18.1).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (KB2.10, KB2.11). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (E1.2, D12.2, D12.3, KB2.6). Ardından "Kıyafetlerim" temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz

olarak sunulur. Bu metinde kıyafetler, hava durumu ve duygu ifadeleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**KB2.2, KB2.6, KB2.9, KB2.14**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen hava durumu, kıyafet ve duygu ifadeleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir. Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve tahminler gerekçelendirilir (**KB2.9, KB2.10, KB2.11, KB2.12**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.3, KB2.4, KB2.5, KB2.7**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında hava durumu, duygular ve kıyafetler ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; sınıflandırma üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB3.1, OB1**). Bu süreçte dikkatlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E3.2, E2.5, SDB2.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**E1.4, E2.1, E2.2, E2.4**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; mevsimler anlatılır ve basit ifadeler kullanılır (**D5.1, D14.1, KB2.2, KB2.3**).

ABZ.7.3.SES.

“Kıyafetlerim” temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa kıyafetleri, duyguları, hava durumu ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**E1.1, OB4**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, OB1, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir; “mutluyum”, “şapka”, “yağmur” gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır (**E3.2, E3.8**). Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.3, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Öğrenciler gördükleri ifadeleri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder, yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir (**E1.6, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**D3.4, D4.1, D4.2, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**). İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine duygularını anlatır, hava durumu ve kıyafetler doğru sesletimle ifade edilir. Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**). Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E2.2, E3.5, E3.8**).

ABZ.7.3.0.

"Kıyafetlerim" temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla kıyafetleri, duyguları ve hava durumunu ifade eden kelimeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (E1.1, OB1, OB4). Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kıyafetler nelerdir?", "Bugün hava nasıl?", "Bugün nasılsın?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, ifadelerin adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (E1.5, SDB1.2, D14.1, OB5). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (E2.3, SDB2.1, KB2.2).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir (OB1). Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek duygular, hava durumları ve kıyafetler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (KB2.11). Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (SDB2.1, SDB2.3, D4.1, D4.2). Metin sessiz olarak okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen, özelliklerin fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (SDB2.2, D3.1, D3.2, D3.4).

Okuma sonrasında metinde yer alan duygular, hava durumları ve kıyafetler; görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Bugün nasılsın?", "Montunu giyiyor musun?", "Hava nasıl?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (E2.2, SDB1.2, KB2.11, KB2.12). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Kıyafetler, duygular ve hava durumları belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (E2.3, KB2.5, KB2.13). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (E3.2, KB2.7). Devamında duygular, hava durumu ve kıyafetler arasındaki bağlantılar ele alınır. "Hava yağmurlu, ne giyiyorsun?", "Güneşli havada nasıl hissedersin?" gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (KB2.7, SDB2.2, OB4). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir, böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (E1.5, E1.6, KB2.11).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir (D4.1, D4.2, D14.1).

ABZ.7.3.SÖS.

"Kıyafetlerim" temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci; kıyafetler, hava durumları ve duygulara ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (E1.1, OB4). Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (SDB1.1).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "güneş", "etek", "mutlu" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır (E2.5, SDB2.1).

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Bugün hava nasıl?",

"Bugün nasılsın?", "Yağmurluğunu giyiyor musun?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır (**E3.2, SDB2.1**).

Sözcüklerin anlamını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Duygular, hava durumları ve kıyafetler doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur (**KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1**).

Hedef sözcüklerin anlamını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; duygular, kıyafetler ve hava durumları gösterilerek adlandırılır ve "mutlu", "elbise", "güneşli" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır (**E1.6, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bulabilir, bunları adlandırabilir; kıyafetlerin, duyguların ve hava durumlarının isimlerini söyleyebilir. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (**E1.6, SDB2.2, OB4**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (**E2.5, SDB1.2, SDB1.3, SDB2.1, SDB2.3**). Öğrenciler birbirlerine sorular sorabilir, kişileri tanımlayabilir ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanabilir. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (**E2.2, D14.1, D16.1, D16.3**).

ABZ.7.3.DBS.

"Kıyafetlerim" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, mevsimleri yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**OB1, OB4, E1.1**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "Bugün hava güneşli.", "Bugün üzgünüm.", "Şapkamı takıyorum." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.5, SDB1.2**).

Hava durumları, kıyafetler ve duyguları içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirebilir, ilgili kişileri işaretleyebilir ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtebilir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kurallarını bilmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte havanın nasıl olduğunu, kıyafetlerle ilgili ifadeleri ve duyguların neler olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Ben bugün mutluyum.", "Çorabımı giyiyorum.", "Bugün hava karlı." vb.) belirler ve bu ifadeleri tekrar eder (**SDB2.1, E3.2, OB4**).

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyleyebilir, arkadaşlarının tekrarlarını dinleyebilir ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirebilir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır (**E2.5, SDB2.2**).

Farklı nesneler ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Hırkamı giyiyorum.", "Bugün hava güneşli.", "Bugün yorgun hissediyorum." gibi cümlelerin yanı sıra "Atkını tak-tın mı?" gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir (**E3.7, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer duygu, hava durumu ya da kıyafet gösteren görsel verilir ve sınıfta ikiye kişilik gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır. Öğrenciler bu çalışmada ellerindeki görsellere uygun olarak "Hava nasıl?", "Nasıl hissediyorsun?", "Hangi kıyafetler var?" gibi sorular sorabilir. "Hava sıcak.", "Mutluyum.", "Bir atkı takıyor ve mont giyiyor." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir (**E1.6, SDB2.1**).

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda ilgili görselleri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirine duygularını, hava durumunu, kıyafetlerini anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir **(E2.1, E2.2, E2.3, SDB2.1)**. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(E1.2, E1.4, E1.5, D14.1)**.

ABZ.7.3.Y.

"Kıyafetlerim" temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla duygular, hava durumları, kıyafetler ve bunları ifade biçimlerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, bu temalara ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönerge-leri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak anlatmaları sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağının genel olarak anlaşılması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında duyguları, hava durumunu ve kıyafetleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Bugün hava soğuk.", "Ayakkabımı giyiyorum.", "Bugün sinirliyim." gibi ifadelerin yanı sıra "Nasıl hissediyorsun?", "Ne giyiyorsun?", "Hava nasıl?" gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler yaşantılara uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Hava durumu, duygu ve kıyafet içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapılarının kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır; duygular, hava durumları ve kıyafetler kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı duygular, hava durumları ve kıyafetler tanımlanır ve metinler genişletilir **(SDB2.1)**. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(E2.2, E2.3, E3.8, KB2.13)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır **(E2.5)**. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur **(D4.1, D4.2, D14.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(D3.1, D3.4)**.

Günlüğüm Öğretmen öğrencilerden bir hafta boyunca her akşam o gün havanın nasıl olduğunu ve bunun onları nasıl hissettirdiğini ifade eden birkaç cümle yazmalarını isteyebilir. Öğrenciler tuttıkları günlükleri sınıfta okuyabilirler, birlikte üstüne konuşabilirler. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol liste-

leri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.7.3.K.

"Kıyafetlerim" temasına yönelik konuşma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hava durumları, duygular ve kıyafetlere ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrencilerin hava durumlarına ilişkin yaşantılarını hatırlamaları, duygularını adlandırmaları, kıyafetlerini söylemeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir (**E1.5, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında kişiler, hava durumu, kıyafet ve duygulara ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri ("Hava soğuk.", "Bugün mutluyum.", "Etek giyiyorum. vb.") sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir (**E2.5, E3.2, SDB2.1**).

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler "Hava soğuk.", "Montumu giyiyorum.", "Bugün mutluyum." gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi yaşantılarına göre değiştirerek yeniden kurabilir. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır (**E2.3, KB2.11, SDB2.1**).

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden duygularını ifade eden, kıyafetlerini anlatan ve hava durumlarını açıklayan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir (**E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8**). Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır (**E3.8, SDB2.2**). Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir (**E2.5**). Öğrencilerden biri duygularını ifade edebilir, kıyafetlerini anlatabilir ve hava durumlarını açıklayabilir; diğeri dinleyebilir, sorular sorabilir ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapabilir. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**). Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir (**E2.2, E2.3, KB2.13**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde kıyafetleri, hava durumlarını ve duyguları birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır (**D4.1, D4.2, D14.1**).

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir (**KB2.5, KB2.13**). Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (**KB2.14, SDB1.2, SDB1.3**).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşabilir ve arkadaşlarının görüşlerini dinleyebilir. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Çarkı Çevir

Öğretmen öğrencilere üstünde mevsimler olan bir çark getirebilir. Öğrenciler sırayla çarkı çevirebilirler ve denk gelen mevsime göre bir günü anlatabilirler. Bu anlatımda öğrencilerden hava durumundan, nasıl hissettiklerinden ve neler giydiklerinden bahsetmeleri beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlik ile ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Duygular Geçidi

Öğretmen öğrencilerden kendilerine bir duygu maskesi yapmalarını isteyebilir. Öğrenciler maskelerini hazırlayabilirler. Sonrasında öğrencilerden biri konuşmacı olarak seçilebilir. Diğer öğrenciler sırayla maskelerini takıp bir geçit düzenleyebilirler ve konuşmacı herkesin duygusunu tanıtan konuşma yapabilir. Aynı zamanda gelenleri kıyafetleriyle de tanıtabilir. Konuşmacı öğrenci değiştirilerek süreç devam ettirilebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlik ile ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Pano Hazırlama

Öğrencilerden sınıf panosu için görsel sözlükler oluşturması istenebilir. Öğrenciler tema kapsamında öğrendikleri kelimeleri bir karton üzerindesimlendirebilirler ve altlarına isimlerini yazabilirler. Kartonun boş kısımlarına ise liste hâlinde kelimeleri kullanarak basit cümleler kurabilirler. Hazırlanan görseller sınıf panosunda sergilenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlik ile ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Hangi Kutucuk?

Öğretmen öğrencilere 12 kutucuktan oluşan ve kutucukların içinde karışık şekilde hava durumu ve duyguları yansıtan kelimeler bulunan bir çalışma kâğıdı dağıtabilir. Sonrasında çeşitli sorular sorabilir. (“Gök gürültüsü varsa hangi kutularla ilişki kurabilirim?” vb.) öğrencilerin bunun için uygun duygularını ve hava durumu yansıtan kutucukları seçmesi ve söylemesi beklenebilir. Mesela korkmak ve yağmurlu kutucuklar seçilebilir. Sorular değiştirilerek süreç devam ettirilebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlik ile ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: YİYECEKLER

Alt Temalar: Sebzeler, Meyveler, Yiyecekler, İçecekler

Bu tema, öğrencilerin sebze, meyve, yiyecek ve içecekleri Abazaca olarak ifade edebilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; sebze, meyve, yiyecek ve içeceklere ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.1. Empati
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.4. Güven
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri** SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
SDB1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma)
SDB2.1. İletişim
SDB2.2. İş Birliği
SDB2.3. Sosyal Farkındalık
SDB3.1. Uyum

Değerler D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D5. Duyarlılık, D6. Dürüstlük, D13. Sağlıklı Yaşam, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık,

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER KB2.2. Gözlemlleme
KB2.3. Özetleme
KB2.4. Çözümleme
KB2.5. Sınıflandırma
KB2.6. Bilgi Toplama
KB2.7. Karşılaştırma
KB2.8. Sorgulama
KB2.9. Genelleme
KB2.10. Çıkarım Yapma
KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
KB2.13. Yapılandırma
KB2.14. Yorumlama
KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

7. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.7.4.D. "Yiyecekler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.4.SES. "Yiyecekler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.4.O. "Yiyecekler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.4.SÖS. "Yiyecekler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.4.DBS. "Yiyecekler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.7.4.Y. "Yiyecekler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.7.4.K. "Yiyecekler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Афатэкәа

Alt Temalar

Аутратыхкәа,
Ашәыркәа,
Арыжәтәкәа

İşlevsel Cümle Yapıları

Амла уакуама?
Азы уакуама?
Акрыфара утахума?
Акыр ужәыр утахума?
Ибфару ибтахузеи?
Иарбан еиха иутаху? Ауахуау, ачаи акәу?
Сара акахуа еиғысшьоит.
Ари иарбан? Ари азеитынуп
Шәала акыр иахжәып.

Hedeflenen Kelimeler: Аутратыхкәа, Ашәыркәа, Арыжәтәкәа, Апомидор, Аиаша, Апырпыл, Арых, Акртош, Ацъымшы, Ашпинат, Апатырцъан, Ацъыкәреи, Ацъыш, Ахәыл, Ацәа, Абанан, Аха, Аца, Апатырқал, Амандарина, Ацытындра, Ажъ, Ацарам, Атама, Ача, Ашә, Акәтагъ, Ацсыз, Акәац, Ақәтәы, Ачәаа, Ахш, Азеитын, Асуп, Аршәы, Амакаран, Азы, Ачаи, Акахуа, Ашәырз, Алимонад

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Сара, бара, Yара, Иара, Лара, Иара, Хара, Шәара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шә-

Sesletim

1. Hedeflenen Sesler: цә, ч, ч
2. Hedeflenen İşaretler: б, ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: цә, ч, ч
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir..

İlkeler Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı; doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar yiyecek, içecek, sebze, meyve, öneri

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Yemek Listem

Öğretmen öğrencilerden bir hafta boyunca yediklerini ve içtiklerini bir özet hâlinde yazmalarını isteyebilir. Bu günlüklerde kendilerine teklif edilen, kabul ettikleri ya da reddettikleri yiyecek ve içeceklerin de olması beklenebilir. Öğrenciler hazırladıkları günlüklerden örnekleri sınıfta okuyabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba, süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Tiyatro Oyunum

Öğretmen öğrencilerden sınıfça bir tiyatro sergilemelerini isteyebilir. Bunun için öğrenciler metinlerini hazırlayabilirler. Tiyatro sahnesi bir festivalde geçebilir. Öğrencilerden bazıları bu festivalde satıcı olabilirler, bazıları ise müşteri olabilirler. Karşılıklı diyaloglar üzerinden öğrenilen tüm ifadelerin kullanılması beklenebilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanabilme, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve süreç içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; yiyecek ve içeceklerden bahsetme, meyve ve sebzeleri isteme ya da istememe, öneride bulunma, önerileri ret ya da kabul etme gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin önceki temalarda da fikirlerini söyleme, beğenilerini ifade etme, temel günlük dili hedef dilde kullanma konularında bilgi sahibi olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğrenme-öğretme uygulamalarının başında öğrencilerin yiyecek, içecekleri doğru adlandırma; onlarla ilgili fikirlerini ifade edebilme konularındaki hazır bulunuşluk düzeylerini belirlemek amacıyla öğrencilere çeşitli görseller gösterilerek "Görselde ne görüyorsunuz?", "Bu nedir?", "Bunu sever misin?", "Bundan ister misin?", "Bunu mu diğerini mi tercih edersin?" gibi sorular yöneltilebilir ve sözlü cevap vermeleri beklenebilir. Böylece öğrencilerin hedef dildeki becerileri gözlemlenebilir.

Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Yiyecekler" temasında öğrencilerin ana dillerinde bildiği ve kullandığı yiyecek, içecek, meyve ve sebze adlarını; bunlarla ilgili fikirlerini, kabul ya da ret ve karşılaştırma ifadelerini Abazacada da duymaları böylece yeni öğrendikleri kelimeler ile önceden bildikleri kelimeler arasında ilişki kurmaları amaçlanabilir. Tema içinde ve sonunda yiyecek, içecek, meyve, sebze isimlerini; kabul-ret ifadelerini, tercih etme ifadelerini kullanarak cümleler oluşturabilirler ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler; öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.7.4.D.

"Yiyecekler" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla yiyecek, içecek, meyve ve sebze görseller üzerinden başlatılır (E1.1, OB4). Görseller incelenerek "Bu nedir?", "Hangisini tercih edersin?", "Bunu sever misin?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1).

Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (E3.2, KB2.2, KB2.10, KB2.11).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (OB2, KB2.6, KB2.10, KB2.11). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (E1.2, D4.1, D4.2). Ardından "Yiyecekler" temasına uygun dinleme / izleme metni keşintisiz olarak sunulur. Bu metinde yiyecekler, içecekler, meyveler, sebzeler ve öneri, ret, onay ifadeleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması; temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir (E1.3, E2.2, E3.2, D3.1). Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (KB2.2, KB2.6, KB2.9, KB2.14).

Dinleme sonrasında içerikte geçen yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri; görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (OB2, OB4). Bu

unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir, benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.3, KB2.4, KB2.5, KB2.7**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve tahminler gerekçelendirilir (**KB2.10, KB2.11, KB2.12**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.9, KB2.14, SDB2.1, E1.6**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; sınıflandırma üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB3.1, OB1**). Bu süreçte dik-katlerini içerik üzerinde yoğunlaştırmaları, öğrenmeye istekli katılım göstermeleri ve yeni duruma uyum sağlamaları desteklenir (**E2.4, E2.5, E3.2, SDB2.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**D6.1, D6.2**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır; yiyeceklerden bahsedilir ve basit ifadeler kullanılır (**E1.4, E.2.4, E3.8, D5.1**).

ABZ.7.4.SES.

“Yiyecekler” temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci; yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**OB1, E1.1, OB4**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir; “elma”, “domates”, “çorba”, “su” gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Öğrenciler gördükleri ifadeleri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder, yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**D3.4, D4.1, D4.2, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.4, E2.5**). Öğrenciler birbirlerine yiyecek, içecek, meyve, sebze hakkındaki fikirlerini söyler ve öneri, ret, onay ifadeleri doğru sesletimle ifade edilir (**E2.2, E3.5, E3.8**). Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır. Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**D3.1, D3.4, D4.1, D4.2**).

ABZ.7.4.O.

“Yiyecekler” temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret,

onay kavramlarını ifade eden kelimeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**OB1, OB4, E1.1**). Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu yiyecekler nelerdir?", "Aç mısın?", "Çay ya da kahve içer misin?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, ifadelerin adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (**D13.1, D13.4, SDB1.2, KB2.2**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir. Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu; metinde yer alabilecek yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**KB2.11**). Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**E3.2, E3.8, SDB2.1, SDB2.3**). Metin sessiz okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen, özelliklerin fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**SDB2.2, D3.1, D3.2, D3.4**).

Okuma sonrasında metinde yer alan yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Su içer misin?", "Elma ister misin?", "Karpuz mu kavun mu tercih edersin?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**KB2.11, KB2.12, KB2.14**). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13, OB2**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, KB2.7**). Devamında yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri arasındaki bağlantılar ele alınır. "Acıktım, ne yiyelim?", "Serinlemek için ne içersin?" gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2, OB4**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**E2.3, E2.5**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir (**D4.1, D4.2**).

ABZ.7.4.SÖS.

"Yiyecekler" temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci; yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**SDB1.1, E1.1, OB4**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "elma", "çorba", "severim", "acıktım" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır (**E2.5, SDB2.1**).

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Ne yemek istersin?", "Limonata içer misin?", "Elma mı armut mu tercih edersin?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır (**E3.2, SDB2.1**).

Sözcüklerin anlamını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri doğru sözcüklerle eşleştirilir; benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur (**KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1**).

Hedef sözcüklerin anlamını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri gösterilerek adlandırılır ve "erik", "sandviç", "su" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamı bağlam içinde algılanır (**E1.6, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bulabilir, adlandırabilir; yiyecek, içecek, meyve ve sebzelerin isimlerini söyleyebilir. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (**E1.6, SDB2.2, OB4**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (**E2.5, E2.2, E2.3**). Öğrenciler birbirlerine sorular sorabilir, nesneleri tanımlayabilir ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanabilir (**SDB1.2, SDB1.3, SDB2.1, SDB2.3**). Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (**D16.1, D16.3, KB2.13**).

ABZ.7.4.DB5.

"Yiyecekler" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci; yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerini yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**OB4, E1.1**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder "Ben elma severim.", "Suyu limonataya tercih ederim.", "Acıktım, hadi bir şeyler yiyelim." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.5, SDB1.2**).

Yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirebilir, ilgili görselleri işaretleyebilir ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kurallar bilinmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte yiyecek, içecek, meyve, sebze isimlerini ve öneri, ret, onay kavramlarını ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Limonata içmek istiyorum.", "Çayı kahveye tercih ederim.", "Hadi bir şeyler içelim." vb.) belirler ve bu ifadeleri tekrar eder (**SDB2.1, E3.2, OB4**).

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyleyebilir, arkadaşlarının tekrarlarını dinleyebilir ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirebilir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır (**E2.5, SDB2.2**).

Farklı nesneler ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Portakal suyu içiyorum.", "Hamburger yemek istiyorum.", "Limonata ister misin?" gibi cümlelerin yanı sıra "Çay mı kahve mi tercih edersin?" gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir (**KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer yiyecek, içecek, meyve ve sebze gösteren görsel verilir ve sınıfta ikiye kişilik gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır. Öğrenciler bu çalışmada ellerindeki görsellere uygun olarak "Portakal sever misin?", "Limonata içer misin?", "Tost yer misin?" gibi sorular sorabilir. "Portakalı severim.", "Limonata içmem.", "Tost yerim." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir (**E1.6, SDB2.1**).

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda ilgili görselleri gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirine yiyecek, içecek, meyve ve sebzeleri, öneri, ret, onay ifadelerini anlatır; karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar **(E1.2, E1.4, E1.5, E2.1)**. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(SDB2.1, KB2.13, KB2.14)**.

ABZ.7.4.Y.

“Yiyecekler” temasına yönelik yazma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.2, E1.4, E1.5, E2.1)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, bu temalara ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak anlatmaları sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağının genel olarak anlaşılması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerini içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. “Ne yemek istersin?”, “Portakal mı mandalina mı tercih edersin?”, “Ne içmek istersin?” gibi ifadelerin yanı sıra “Hadi yemek yiyelim.”, “Tost mu sandviç mi tercih edersin?” gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler yaşantılara uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerini içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapılarının kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadeleri tanımlanır ve metinler genişletilir **(SDB2.1)**. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(E2.2, E2.3, E3.8, KB2.13)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır **(E2.5, E2.2, E2.3)**. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur **(D4.1, D4.2)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır **(E1.3, E1.4, E1.5)**. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir **(E1.6, E3.5)**. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(D3.1, D3.4, SDB1.2, SDB3.1)**.

Öğretmen öğrencilerden bir hafta boyunca yediklerini ve içtiklerini bir özet hâlinde yazmalarını isteyebilir. Bu günlüklerde kendilerine teklif edilen, kabul ettikleri ya da reddettikleri yiyecek ve içeceklerin de olması beklenebilir. Öğrenciler hazırladıkları günlüklerden

örnekleri sınıfta okuyabilirler. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.7.4.K.

“Yiyecekler” temasına yönelik konuşma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**OB4, E1.1**). Öğrencilerin kendi yaşantılarını hatırlamaları, nesneleri adlandırmaları, fikirlerini söylemeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir (**E1.5, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerine ilişkin cümleler içeren kısa konuşma örnekleri (“Ben acıktım.”, “Su içmek isterim.”, “Teşekkürler, tokum. vb.”) sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelerle aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir (**E2.5, E3.2, SDB2.1**).

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler “Karnım acıktı.”, “Çorba içmek istiyorum.”, “Mandalina sevmem.” gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi yaşantılarına göre değiştirerek yeniden kurabilir. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır (**E2.3, KB2.11, SDB2.1**).

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden yiyecek, içecek, meyve ve sebze adlarını içeren öneri, ret, onay ifadelerini barındıran cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir (**E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8**). Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır (**E3.8, SDB2.2**). Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir (**E2.5**). Öğrencilerden biri yiyecek, içecek, meyve, sebze isimlerini söyler ve bunlarla ilgili fikirlerini paylaşır, öneride bulunur diğeri dinleyebilir, sorular sorabilir ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapabilir. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**). Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir (**E2.2, E2.3, KB2.13**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde yiyecek, içecek, meyve, sebze ve öneri, ret, onay ifadelerini birlikte belirler bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**).

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (**KB2.14, SDB1.2, SDB1.3**).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşabilir ve arkadaşlarının görüşlerini dinleyebilir (**D3.2, D3.4, D4.1, D4.2**). İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Ne Alırdınız?

Öğretmen öğrencileri gruplandırabilir. Gruptan biri müşteri diğeri ise garson olabilir. Bir kafe ortamı canlandırılabilir. Kafeye gelen müşteri ile garson arasında sipariş verme ve alma üzerinden diyaloglar canlandırılabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Benim Tabağım

Öğretmen öğrencilerden sevdikleri yiyecek, içecek, sebze ve meyvelerden oluşan bir tabak görseli hazırlamalarını isteyebilir. Tüm öğrenciler tabaklarını hazırladıktan sonra ayağa kalkabilirler ve rastgele bir kişi ile eşleşebilirler. Çift olan öğrenciler birbirine tabakları hakkında yorum yapabilirler, öneride bulunabilirler. “Bence şunu da yemelisin.”, “Ben onu sevmem.”, “Sen şunu sever misin.”, “Bunu ona tercih ederim.” gibi ifadeler kullanılabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Pano Hazırlama

Öğrencilerden sınıf panosu için görsel sözlükler oluşturması istenebilir. Öğrenciler tema kapsamında öğrendikleri kelimeleri bir karton üzerine resimlendirebilirler ve altlarına isimlerini yazabilirler. Kartonun yanına ise liste hâlinde kelimeleri kullanarak basit cümleler kurabilirler. Hazırlanan görseller sınıf panosunda sergilenabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Tombala

Öğretmen öğrencilere üzerinde yiyecek, içecek, meyve ve sebze resimleri olan kartlar verebilir. Sonrasında bir kese içinden sırayla üzerinde yiyecek, içecek, meyve ve sebze isimleri yazılı kâğıtları seçebilirler ve seçtikleri kâğıtta yazan kelimeyi okuyabilirler. Okunan kelimeye ait resim hangi öğrencinin kartındaysa o öğrenci “Bende” diye bağırabilir. Karttaki tüm resimlerin yazısını ilk tamamlayan öğrenci oyunu kazanabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. SINIF (A1.2)**1. TEMA: ÜLKEM****Alt Temalar: Ülkeler, Milletler, Millî Bayramlar, Yönler**

Bu tema, öğrencilerin ülke ve millet adlarını, yönleri ve millî bayramları Abazaca olarak ifade edebilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; ülke, millet isimleri, yönler ve millî bayramlara ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
 YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
 YDAB3. Konuşma-Anlatma
 YDAB4. Yazma-Anlatma
 YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
 YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
 YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
 E1.2. Bağımsızlık
 E1.3. Azim ve Kararlılık
 E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
 E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
 E1.6. Seçicilik
 E2.1. Empati
 E2.2. Sorumluluk
 E2.3. Girişkenlik
 E2.5. Oyunseverlik
 E3.2. Odaklanma
 E3.5. Açık Fikirlilik
 E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

- SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D1.Adalet, D5. Duyarlılık, D11. Özgürlük, D16. Sorumluluk,
- D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık,
- OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama

8. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.8.1.D. "Ülkem" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.1.SES. "Ülkem" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.1.O. "Ülkem" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.1.SÖS. "Ülkem" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.1.DBS. "Ülkem" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.1.Y. "Ülkem" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.1.K. "Ülkem" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ Tema: Стэыла

Alt Temalar

Атэылақәа,
Ажэларқәа,
Амилаттэ ныхәақәа,
Ахырхартақәа

İşlevsel Cümle Yapıları

Уара уабатәи?
Сара Саґсынтәуп.
Узмилатда?
Сара саґырқәоуп.
Уи Анґлызума?
Ааи, уи Анґлызуп.
Агәра сызгом, иґкалап.
Мап, уи Анґлызым.
Иґкалап.
Агәра сызгом.
Уара уабанхо?
Сара Ңырқәтэыла сынхоит.
Абра абаґоу?
Абра Аґсны оуп.
Мшаґымза 23 рзы иарбан ныхәоу иазгәарто?
Мшаґымза 23 рзы Амилаттэ Ахақәитреи Ахәыцқәа Рныхәаеи Азгартоит.
Стампыл абаґоу?
Стампыл Ңырқәтэыла амраґагиәарахь иґоуп.

Hedeflenen Kelimeler: Атэылақәа, Ажэларқәа, Амилаттэ ныхәақәа, Ахырхартақәа, Аґада, Алада, Амрагылара, Амраґашәара, Аґырқәа, Аґсуа, Аурыс, Анґлыз, Афранцыз, Аиспантәи, Италиатәи, Азербайґантәи, Агермантә, Иапониятәи, Китаитәи, Абырзентә, Ңырқәтэыла, Аґсны, Урыстэыла, Анґлиа, Франция, Испания, Италия, Азербайґан, Германия, Иапония, Китаи, Абырзентэыла

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Сара, бара, Уара, Иара, Лара, Иара, Хара, Шәара, Дара
Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м
İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шә-

Sesletim

1. Hedeflenen 3. Grup Sesler: л и т в
2. Hedeflenen İşaretler: Ъ, Ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: л и т в
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
5. Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
6. Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

İlkeler Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar yönler, ülkeler, milletler, millî bayramlar

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Dünya Turu

Öğrencilerden 5 ülkeyi kapsayacak hayali bir dünya turuna çıkmaları istenebilir. Gittikleri her ülke için nereye gittiği, tanıştığı kişilerin adı ve milleti, ülkedeki önemli bir şehir ve bu şehrin ülkenin hangi yönünde kaldığını yazması istenebilir. Hazırlanan içerikler görsellerle desteklenen bir postere dönüştürülebilir ve sınıfta sunulabilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarının işlevsel biçimde kullanılması, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifadelerin kullanılması ile öğrencinin göreve katılımı, gösterdiği çaba ve süreç içindeki ilerlemesi ölçüt olarak alınabilir. Çalışma, bu ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu aracılığıyla değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Muhabir Sensin

Öğrencilerden 2-3 dakikalık bir video kaydı istenebilir. Bu kayıta öğrenci bir muhabir gibi farklı ülkelerden gelmiş kişilerle röportaj yapabilir. Bu kişilerin nasıl seçileceği öğrencinin isteğine bağlı olabilir, öğrenci ailesi ya da sınıf arkadaşları ile çalışabilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarının işlevsel biçimde kullanılması, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifadelerin kullanılması ile öğrencinin göreve katılımı, gösterdiği çaba ve süreç içindeki ilerlemesi ölçüt olarak alınabilir. Çalışma, bu ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu aracılığıyla değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; ülkeleri, milletleri, yönleri, millî bayramların ismini ve neden kutlandığını doğru kullanma gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde ülkeleri ve milletleri tanıtmaya, yönleri doğru söyleme, millî bayramları ve anlamlarını bilme, doğru kullanma gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin daha önceki temalarda kendini tanıtmaya, ailesini tanıtmaya, başkalarından bahsetmeye gibi kavramları öğrenmiş oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğretmen tarafından "Ülkem" temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Burası neresi?", "Bu çocuk hangi milletten?", "Bu şehir nerede?", "23 Nisan'da ne kutlanır?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Burası Türkiye.", "Bu çocuk Abaza.", "Bu şehir Türkiye'nin batısında.", "23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı kutlanır." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Ülkem" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı ülke ve millet isimlerini, yönleri, millî bayramları Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Öğrenciler tema içinde ve sonunda ülke ve millet isimlerini, yönleri, millî bayramları kullanarak cümleler oluşturabilirler ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.8.1.D.

"Ülkem" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla ülkeleri, milletleri, millî bayramları ve şehirleri yansıtan görseller üzerinden başlatılır (**OB4, E1.1**). Görseller incelenerek "Burası neresi?", "Rize nerede?", "Bu çocuk Türk mü?", "Bu hangi bayram?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (**SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**E1.5, E3.2, D1.2, D19.2**).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**OB2**). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (**KB2.2, KB2.10, KB2.11**). Ardından "Ülkem" temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde ülkeler, milletler, millî bayramlar ve şehir ifadeleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**E1.3, E2.2, KB2.6, KB2.9**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen ülke, millet, millî bayram ve yön ifadeleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.5, KB2.7, KB2.9**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve tahminler gerekçelendirilir. İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.3, SDB2.1, E1.6**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında ülke, millet, millî bayram ve yön ifadeleri ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; sınıflandırma üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**SDB3.1, E3.2, E2.5, SDB2.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**E1.4, E2.1, E2.3**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**E3.5, D1.2, D5.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**).

ABZ.8.1.SES.

"Ülkem" temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci; sınıfa ülke, millet, millî bayram ve yön ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**E1.1, E1.5**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir (**OB4**). Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E3.2, SDB1.2, OB1, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir. "Türkiye", "Abaza", "kuzey", "19 Mayıs" gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**E3.2, E3.8, KB2.7**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır. Öğrenciler gördükleri ülkeleri, milletleri, millî bayramları ve yönleri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder (**D11.1, D19.2, D19.3**); yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir. Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine ülkeleri ve milletlerini anlatıp, kavramları doğru sesletimle ifade eder (**E3.5**). Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır.

Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E2.2, E3.8, KB2.14**).

ABZ.8.1.0.

“Ülkem” temasına yönelik okuma–anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla ülke, millet, millî bayram ve yön ifade eden kelimeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4, OB1**). Görseller ve metin parçaları incelenerek “Bu metin ne hakkında olabilir?”, “Bu ülke neresi olabilir?”, “Bu hangi bayram olabilir?” gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, kavramların adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (**E1.5, SDB1.2, OB5, KB2.2**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir. Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek yerler ve konuları hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**E3.8, SDB2.1, SDB2.3, KB2.11**). Metin sessiz olarak okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen hedef kavramların fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**E3.2, E2.2, SDB2.2,**).

Okuma sonrasında metinde yer alan ülke, millet, millî bayram ve yön ifadeleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır (**OB4**). Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; “Burası neresi?”, “Bu çocuk Abaza mı?”, “Ekim ayında hangi bayram kutlanacak?” gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**E2.2, , KB2.11, KB2.12, KB2.14**). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Kişiler ve özellikleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13, OB2,**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik–farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, KB2.7**). Devamında binalar ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. “Burası neresi?”, “Bunlar hangi milletten?” gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2, OB4**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir. Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**).

ABZ.8.1.SÖS.

“Ülkem” temasına yönelik sözcük seçme–kullanma süreci; ülke, millet, millî bayram ve yön ifadelerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**SDB1.1, E1.1, OB4**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; “Abhazya”, “Türk”, “kuzey”, “29 Ekim” gibi sözcükler doğru sesletimle birlikte söylenir. Bu süreçte sözcüklerin

doğal kullanımına aşinalık kazandırılır **(E2.5, SDB2.1)**.

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Burası neresi?", "Sen hangi millettensin?", "Abhazya, Türkiye'nin neresinde yer alır?", "Cumhuriyet Bayramı ne zaman kutlanır?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır **(E3.2, SDB2.1)**.

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Ülke, millet, millî bayram ve yön ifadeleri doğru sözcüklerle eşleştirilir; benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur **(KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1)**.

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; kavramlar gösterilerek adlandırılır ve "Almanya", "güney", "Türk", "Zafer Bayramı" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır **(E1.6, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bulabilir, bunları adlandırabilir, ülkelerin ve milletlerin isimlerini söyleyebilir. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır **(E1.6, SDB2.2, OB4)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5, D16.1, D16.3)**. Öğrenciler birbirlerine sorular sorabilir, kişileri tanımlayabilir ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanabilir. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir **(SDB1.2, SDB1.3, SDB2.3, KB2.13)**.

ABZ.8.1.DBS.

"Ülkem" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, ülkeleri, milletleri, millî bayramları ve yönleri yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "Burası Türkiye'dir.", "Şu İngilizdir.", "Antalya güneydedir.", "Bugün 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapıları, kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır **(E1.5, SDB1.2)**.

Ülke, millet, millî bayram ve yön içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirebilir, ilgili kişileri işaretleyebilir ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtebilir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kuralları bilinmeden fark edilerek ayırt edilir **(E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7)**. Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir. Öğrenciler izledikleri içerikte hangi ülkenin neresi, hangi çocuğun nereli, hangi şehrin nerede, hangi bayramın ne bayramı olduğunu ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("Ben Abazayım.", "Burası Türkiye.", "Bugün 23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı.", "Kars doğudadır." vb.) belirler ve bu ifadeleri tekrar eder **(SDB2.1, E3.2, OB4)**.

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyleyebilir, arkadaşlarının tekrarlarını dinleyebilir ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirebilir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır **(E2.5, SDB2.2)**.

Farklı kavramlar ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Orası Rusya'dır.", "Ben Türk'üm.", "30 Ağustos'ta ne kutlanır?" gibi cümlelerin yanı sıra "İzmir nerededir?" gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer ülke gösteren görsel verilir ve sınıfta ikişer kişilik gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır. Öğrenciler bu çalışmada ellerindeki görsellere uygun olarak birine nereli olduğu, oranın nerede olduğu, hangi ülke

olduğu gibi sorular sorabilir. "Burası Türkiye.", "O, Rus." gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda kavramları gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine kendilerini anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar **(E2.3)**. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(E1.2, E1.4, E1.5, D5.1)**.

ABZ.8.1.Y.

"Ülkem" temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla ülke, millet, millî bayram ve yön ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, yaşantılarına ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak anlatmaları sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında ülke, millet, millî bayram ve yön içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Burası Abhazya.", "Türkiye Abhazya'nın güneyindedir.", "Ben Türk'üm." gibi ifadelerin yanı sıra "Rusya nerededir?" gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Ülke, millet, millî bayram ve yön içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, kavramlar kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır **(E2.2, E2.3)**. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı yaşantılar tanımlanır ve metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir **(KB2.13)**. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(E3.8, SDB2.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur **(E2.5, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir **(E1.3, E1.4, E1.5)**. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(E1.6, E3.5, SDB1.2, SDB3.1)**.

ABZ.8.1.K.

“Ülkem” temasına yönelik konuşma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla ülke, millet, millî bayram ve yön ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrencilerin kendi yaşantılarını hatırlamaları, kavramları adlandırmaları, bulundukları yerleri ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir (**E1.5, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında kişiler, yaşantılarına ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri (“Burası Abazya.”, “Ben Fransızım.”, “Rusya, Türkiye’nin kuzeyindedir.” vb.) sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir (**E2.5, E3.2, D1.1, SDB2.1**).

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler “Burası Almanya.”, “Rize, Türkiye’nin kuzeyindedir.” gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi yaşantılarına göre değiştirerek yeniden kurabilir. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır (**E2.3, KB2.11, SDB2.1**).

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden yaşantılarını tanıtan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir (**E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8**). Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır (**E3.8, SDB2.2**). Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir (**E2.5**). Öğrencilerden biri yaşantısını aktarabilir ve basit cümleler kurabilir; diğeri dinleyebilir, sorular sorabilir ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapabilir. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır. Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1, KB2.13**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde ülke, millet, millî bayram ve yön ifadelerini birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır (**KB2.5, KB2.13, SDB2.2, SDB3.1**).

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmesi sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (**KB2.14, SDB1.2, SDB1.3**).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşabilir ve arkadaşlarının görüşlerini dinleyebilir. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**).

Öğrencilerden 5 ülkeyi kapsayacak hayali bir dünya turuna çıkmaları istenebilir. Gittikleri her ülke için nereye gittiği, tanıştığı kişilerin adı ve milleti, ülkedeki önemli bir şehir ve bu şehrin ülkenin hangi yönünde kaldığını yazması istenebilir. Hazırlanan içerikler görsellerle desteklenen bir postere dönüştürülebilir ve sınıfta sunulabilir. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA**Zenginleştirme****1. Etkinlik: Sesli İçerik**

Öğrencilerden farklı ülkelerde yaşayan en az 5 kişi hakkında bir sesli içerik yayını yapması istenebilir. Öğrencilerin kişilerin kişisel bilgileri, ülkeleri, milliyetleri, nerede yaşadıkları ve orada bulunma nedenleri hakkında bilgi vermeleri beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Kültür Elçileri

Her öğrenciye farklı bir ülke verilir ve öğrenci o ülkedenmiş gibi davranabilir. Sınıfta hareketli bir etkinlik yapılabilir. Öğrenciler sınıfta dolaşarak farklı arkadaşlarıyla eşleşebilirler. Eşleştikleri arkadaşlarının ülkeleri ile ortak yönler bulmaya çalışırlar. “Bizde de çok ünlü bir yapı var.”, “Biz de Türkiye’nin kuzeyindeyiz.”, “Benim ülkemde de saygı çok önemlidir.” vb. ifadeler ile benzerlik bulmaya çalışabilirler. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme**1. Etkinlik: Eşleştirme**

Öğrencilere üzerinde elinde bayrak tutan çocukların olduğu bir kart grubu, milletlerin yazılı olduğu başka bir kart grubu ve son olarak ülkelerin yazılı olduğu bir kart grubu verilebilir. Öğrencilerden bu kartları birbiriyle eşleştirmesi beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Kelime Avı

Öğrencilere üzerinde hedef kavramlara ait kelimelerin birer harfinin eksik yazıldığı bulmaca kâğıtları dağıtılabilir. Öğrencilerden önce kelimelerde eksik bırakılmış harfleri tamamlamaları ardından bulmacada verilen kelimeleri bulmaları beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: GÖRÜNÜŞ VE KİŞİLİK

Alt Temalar: Fiziksel Görünüş, Karakter, Karşılaştırma

Bu tema, öğrencilerin fiziksel görünüşü ve karakteri tanımlayan sıfatları ve karşılaştırma ifadelerini Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; fiziksel görünüş ve karakteri tanımlama, sıfatlar ve karşılaştırma ifadelerini kullanmaya ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

KAVRAMSAL BECERİLER -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.1. Empati
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.4. Güven
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

- SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D8. Mahremiyet, D10. Mütevazılık, D14. Saygı, D15. Sevgi

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık,

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

- Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

8. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.8.2.D. "Görünüş ve Kişilik" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.2.SES. "Görünüş ve Kişilik" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.2.O. "Görünüş ve Kişilik" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.2.SÖS. "Görünüş ve Kişilik" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.2.DBS. "Görünüş ve Kişilik" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.2.Y. "Görünüş ve Kişilik" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.2.K. "Görünüş ve Kişilik" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ **Tema:** Аҕеитыҕши, Аҕазшыеи

Alt Temalar

Амаха-шыаха,
Аҕазшыа (ацэаа),
Аиҕырҕшра,
Аҕазшыарбақаа

İşlevsel Cümle Yapıları

Иара дауп
Иара иаура кьаҕума?
Аиеи иара иаура кьаҕуп
Мап иара иаура кьаҕзам.
Иара, уара уааста иаха дкьаҕуп
Уара, иааста уоура дуума?
Иара дзеипшроузеи?
Иара дышҕааҕшуеи?
Иара дуаҕы ҕэымшэышэуп. (Дейнаалоуп)
Иара дауп, даҕшыуп.

Hedeflenen Kelimeler: Ашыыц, Ауаҕ иаша, Хыиҕси, Ауаҕеинаала, Иеилҕьам, Аашыаҕ, Аҕхашыаҕ, Ғыкала, Аҕэыҕа, Аҕэыш, Аҕэымшэа, Аҕақҕыкэра змоу, Азхэыцшыа змоу, Зҕэы аарту, Зҕэы аарты, Зҕэы еицхауа, Акацбеи, Ауаҕы халал, Аирыш, Акапан, Ажакьа, Аҕатца, Ажакьа зҕоу, Аҕатца зҕоу, Апаш, Аҕшқа, Ахэцы, Аҕкэын, Абжыаратэи ақэра, Ахцэы еиқэатцэа, Ахцэ ҕажь, Ахцэы акаҳуаҕштэы, Ахцэы ҕаҕшь, Акасы, Зхы ҕахэҕэоу, Абла (ала), Абла иатцэа, Абла ҕра, Абла еиқэа, Абла акаҳуаҕштэы, Аура, Аура ду, Аура кьаҕ, Абжыаратэи аура, Ажыы зку, Ажыы зкым, Ахцэы , Ахцэы қамфафыл, Ахцэы шықьыры, Ахцэы иаша, Ахцэы ау, Ахцэ кьаҕ, Ахпаш

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişi Zamirleri: Саpa, баpa, Уара, Иара, Лара, Иара, Хара, Шэара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шэ-

Sesletim:

1. Hedeflenen Sesler: p п ж
2. Hedeflenen İşaretler: б, ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: p п ж

4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
5. Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

İlkeler Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar görünüş, kişilik, karşılaştırma, sıfat

ÖĞRENME KANITLARI (Ölçme ve Değerlendirme)

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Bana Aileni Anlat

Öğrencilerden ailesindeki kişileri fiziksel özellikleri ve karakter özelliklerini anlatarak tanıtmaları, sonrasında ise kişileri özelliklerine göre kıyaslamaları istenebilir. Öğrenciler görevi yazılı olarak hazırlayabilirler ve sınıfta sunumu yapıldıktan sonra portfolyolarında saklayabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarının işlevsel biçimde kullanılması, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifadelerin kullanılması ile öğrencinin göreve katılımı, gösterdiği çaba ve süreç içindeki ilerlemesi ölçüt olarak alınabilir. Çalışma, bu ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu aracılığıyla değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Kim? Neden?

Öğrencilerden 2 ünlüyü kişisel bilgileri, fiziksel özellikleri ve karakterleri hakkında bilgi vererek tanıtmaları istenebilir. Sonrasında bu ünlüler arasında kıyaslamalar yapmaları ve bu kıyaslamaları bir sonuca bağlamaları istenebilir ("Ahmet, Mehmet'ten daha insan canlısıdır.", "O yüzden onu daha çok seviyorum." vb.). Bu performans görevinde; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarının işlevsel biçimde kullanılması, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifadelerin kullanılması ile öğrencinin göreve katılımı, gösterdiği çaba ve süreç içindeki ilerlemesi ölçüt olarak alınabilir. Çalışma, bu ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu aracılığıyla değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; farklı karakter, tip tanımlama ifadelerini doğru kullanma gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde farklı karakter, görünüş tanımlama ifadelerini doğru kullanma gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin daha önceki temalarda kendini tanıtmaya, başkalarından bahsetme gibi kavramları öğrenmiş oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin daha önceki temalardan sebep bildirme, çıkarımda bulunma gibi ifadeleri bildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğretmen tarafından "Görünüş ve Kişilik" temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Bu nasıl görünüyor?", "Bu nasıl biri?", "Hangisi daha zayıf?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Bu; sarı saçlara, mavi gözlere sahip.", "Bu cimri biri.", "İlki ikincisinden daha zayıf." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Görünüş ve Kişilik" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı kişileri fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerini Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda kişileri fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerini kullanarak cümleler oluşturabilirler ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.8.2.D.

"Görünüş ve Kişilik" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla kişileri fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerini yansıtan görseller üzerinden başlatılır (E1.1, OB4). Görseller incelenerek "Bu nasıl biri?", "Bu nasıl görünüyor?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1).

Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşıantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**E3.2, KB2.2, KB2.10, KB2.11**).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**OB2**). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (**E1.2, D15.1, KB2.6**). Ardından “Görünüş ve Kişilik” temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri yer alır (**KB2.2, KB2.6, KB2.9, KB2.14**). Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**E1.3, E2.2, E3.2, D3.4**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.3, KB2.4, KB2.5, KB2.7**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve tahminler gerekçelendirilir. İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.9, SDB2.1, E1.6**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında kişileri fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; sınıflandırma üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur (**E3.2, D8.4**). Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**D4.2, D6.1, D6.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**E1.4, E2.1, E2.4, E3.5**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır (**D7.1, D14.1, KB2.2, KB2.3**).

ABZ.8.2.SES.

“Görünüş ve Kişilik” temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**OB4, E1.1, OB1**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir; “güzel”, “zayıf”, “akıllı”, “cömert” gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır (**E3.2, E3.8, KB2.3**). Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır (**OB4, E1.6**). Öğrenciler gördükleri fiziksel ve karakteristik özellikleri kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder, yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**D3.4, D4.2, D8.2, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.2, E2.5**). Öğrenciler fiziksel ve karakter olarak birilerini tanıtır, kişiler arasında kıyaslama yapar ve kelimeleri doğru sesletimle ifade eder (**E3.5, E3.8, SDB2.1, SDB3.1**). Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır. Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**D10.1, D10.2, D14.1, KB2.14**).

ABZ.8.2.0.

“Görünüş ve Kişilik” temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**OB4**). Görseller ve metin parçaları incelenerek “Bu metin ne hakkında olabilir?”, “Bu kişi nasıl görünüyor?”, “Bu nasıl biri?” gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, kavramların adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (**E1.5, SDB1.2, KB2.2**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir. Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek yerler ve konumları hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**E3.2, E3.8, SDB2.1, SDB2.3,**). Metin sessiz okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen hedef kavramların fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**E3.2, E2.2, SDB2.2, OB1**).

Okuma sonrasında metinde yer alan fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır (**OB1, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; “Bu nasıl biri?”, “Bu çocuk nasıl görünüyor?” gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**SDB1.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Kişiler ve özellikleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, KB2.7**). Devamında kişiler ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. “Bu nasıl biri?”, “Bu uzun mu?” gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir (**E1.5, E1.6, KB2.11**).

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir (**E2.3, E2.5**).

ABZ.8.2.SÖS.

"Görünüş ve Kişilik" temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci; fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**OB4**). Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür (**SDB1.1**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "uzun", "genç", "ki-bar", "cömert" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır (**E2.5, SDB2.1**).

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Bu cömert mi?", "Sen nasıl görünüyorsun?", "O senden kısa mı?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır (**E3.2, SDB2.1**).

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Kişileri fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur (**KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1**).

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; kavramlar gösterilerek adlandırılır ve "ki-bar", "akıllı", "yaşlı", "kısa" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır (**E1.6, KB2.11**).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bulabilir, bunları adlandırabilir. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (**E1.6, SDB2.2, OB4**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine sorular sorabilir, kişileri tanımlayabilir ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanabilir (**SDB1.2, SDB1.3, SDB2.1, SDB2.3**). Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (**E2.2, E2.3, KB2.13**).

ABZ.8.2.DBS.

"Görünüş ve Kişilik" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci; fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerini yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (**OB4**). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "O, benden daha uzun.", "Elif, Amra'dan daha cömert.", "genç", "hızlı" gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (**E1.1, E1.5, SDB1.2**).

Fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirebilir, ilgili kişileri işaretleyebilir ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtebilir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kurallarını bilmeden fark edilerek ayırt edilir (**E3.2, E3.8, KB2.2, KB2.7**).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir (**OB2**). Öğrenciler izledikleri içerikte hangi kişiden bahsedildiğini, kimlerin karşılaştığını, hangi özellikler üzerinden karşılaştırma yapıldığını ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri ("O uzun boylu ve zayıf.", "Bu daha genç.") belirler ve bu ifadeleri tekrar eder (**SDB2.1, E3.2, OB4**).

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyleyebilir, arkadaşlarının tekrarlarını dinleyebilir ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirebilir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır (**E2.5, SDB2.2**).

Farklı kavramlar ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Emre daha güçlü-

dür.”, “Serap daha güzeldir.” gibi cümlelerin yanı sıra “Ritsa, Semra’dan daha uzundur.” gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(E3.7, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer öğrenci görseli verilir ve sınıfta ikiye kişilik gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır. Öğrenciler bu çalışmada ellerindeki görsellere uygun olarak birini fiziksel ve kişilik olarak tanıtmaya yönelik sorular sorabilir. “Bu nasıl biri?”, “Bu, uysal.” gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda kavramları gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(E2.5, SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine kendilerini anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar **(E1.2, E1.4, E2.1, E2.2)**. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(SDB2.1, D6.1, KB2.13, KB2.14)**.

ABZ.8.2.Y.

“Görünüş ve Kişilik” temasına yönelik yazma–anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, yaşantılarına ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak anlatmaları sağlanır **(E1.1, E1.5, E3.2)**. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılması desteklenir **(SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1, OB1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. “Sen mavi gözlüsün.”, “O uzun boylu.”, “Ben sarı saçlıyım.” gibi ifadelerin yanı sıra “Sen benden daha güçlüsün.” gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Kişileri fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadeleri içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, kavramlar kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı yaşantılar tanımlanır ve metinler genişletilir. Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir **(E2.2, E2.3, E3.8)**. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır **(KB2.13, SDB2.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur **(E2.5, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**.

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir **(SDB1.2, SDB3.1)**. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur **(E1.3, E1.4, E1.5, E3.5)**.

Öğrencilerden ailesindeki kişileri fiziksel özellikleri ve karakter özelliklerini anlatarak tanıtmaları, sonrasında ise kişileri özelliklerine göre kıyaslamaları istenebilir. Öğrenciler görevi yazılı olarak hazırlayabilirler ve sınıfta sunumu yaptıktan sonra portfolyolarında saklayabilirler. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.8.2.K.

"Görünüş ve Kişilik" temasına yönelik konuşma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrencilerin kendi yaşantılarını hatırlamaları, kavramları adlandırmaları, kişilerin özelliklerini ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir **(E1.5, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında kişiler, yaşantılarına ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri ("Bu daha uzun.", "Ben daha güçlüyüm.", "O benden daha kısa." vb.) sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelerle aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1)**.

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır **(E2.2, E2.3, E2.5)**. Öğrenciler "Sen daha gençsin.", "O, senden daha akıllı." gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi yaşantılarına göre değiştirerek yeniden kurabilir. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11, SDB2.1)**.

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden yaşantılarını tanıtan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir **(E1.6, E3.2, KB2.7, KB2.8.)**. Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır **(E3.8, SDB2.2)**. Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir. Öğrencilerden biri bir kişinin tanıtımını aktarabilir ve basit cümleler kurabilir; diğeri dinleyebilir, sorular sorabilir ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapabilir **(KB2.13)**. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır. Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir **(SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1)**.

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde fiziksel ve karakter olarak tanımlama, kişiler arasında kıyaslama yapma ifadelerini birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır **(KB2.5, KB2.13)**.

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve dene-

yimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (KB2.14, SDB1.2, SDB1.3).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşabilir ve arkadaşlarının görüşlerini dinleyebilir (D3.1, D3.2, D4.1, D4.2). İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır (SDB2.1, SDB3.1).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Anlat Bakalım

Öğrencilerden rastgele açılacak iki görsel üzerinden kişileri anlatmaları istenebilir. Görselleri yorumlayarak görseldeki kişileri hem fiziksel hem de kişilik olarak anlatmaları beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Tahmin Et Kim?

Öğrencilerden biri sınıftan çıkarılır ve sınıftan bir öğrenci seçilebilir. Dışarı çıkarılan öğrenci geri geldiğinde soru ve cevap şeklinde seçilen kişinin kim olduğunu tahmin etmeye çalışabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Gruplama

Öğrencilere üzerinde kişilik sıfatlarının ve görünüş sıfatlarının yazılı olduğu kartlar verilebilir. Tahtaya bir daire bir de dikdörtgen çizilebilir. Öğrencilerden ellerindeki kartlara bakarak görünüş ifade eden kartları daireye, karakter ifade eden kartları dikdörtgene yerleştirmesi istenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Eşleştirme

Öğrencilere çocuk görselleri ve üzerinde kelimelerin yazılı olduğu kartlar verilebilir. Elleriindeki görsellere göre çocukları tanımlayan kartları görsellerle eşleştirmeleri istenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki "iyi" ve "geliştirilebilir" ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: BİYOGRAFİLER

Alt Temalar: Hayat Hikâyeleri, Geçmiş Zaman İfadeleri, Tarihler, Meslekler

Bu tema, öğrencilerin günlük yaşamda karşılaşılan yaşamsal ifadelere, geçmiş zaman ifadelerine ve tarihlere yönelik Abazaca kullanımını desteklemek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; yaşamsal ifadelere, geçmiş zaman ifadelerine ve tarihlere ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 18

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
YDAB3. Konuşma-Anlatma
YDAB4. Yazma-Anlatma
YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
E1.2. Bağımsızlık
E1.3. Azim ve Kararlılık
E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
E1.6. Seçicilik
E2.1. Empati
E2.2. Sorumluluk
E2.3. Girişkenlik
E2.4. Güven
E2.5. Oyunseverlik
E3.2. Odaklanma
E3.5. Açık Fikirlilik
E3.7. Sistematiçlik
E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

- SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D10. Mütevazılık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

- Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

8. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.8.3.D. "Biyografiler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.3.SES. "Biyografiler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.3.O. "Biyografiler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.3.SÖS. "Biyografiler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.3.DBS. "Biyografiler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.3.Y. "Biyografiler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.3.K. "Biyografiler" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.

- b) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- c) Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ **Tema:** Анысмаққа

Alt Temalar

Ауаатәиса рыҕсҕазаара, Аҕоурыхқәа, Ииасхьоу аамҕатә хәоукәа

İşlevsel Cümle Yapıları

Данбаии?

Дабаии?

Стамбулҕа данбаиас?

Аҕара данбалгеи?

Едисон алампа анбаҕиҕеи?

Кристоф Коломб Америка анбааирти?

Ари ашәа аҕызҕада?

Занаатс имаз иара?

Данбаҕси?

Дабаҕси?

1990 рзы диит

Аҕәа диит

Уи дҕарауафын

Уи алампа аҕиҕеит

Hedeflenen Kelimeler: Аира

Аихьзара

Аеалархәра

Ахатыр

Аҕазаара

Алагара

Аҕсҕазааратә ҕоурых

Ахшараиура

Ахшыҕ цҕаа змоу

Аҕызтә

Ахы

Аразны

Амедал

Ахьзаҕша

Ахәыҕра

Аицлабра

Аџцара
 Аџцаѡы
 Аира арыцхѡ
 Ацѡыргара
 Азбара
 Ахшыѡ аџны ашыаѡыргылара
 Арѡиара
 Аџсра
 Аартра
 Аџшааѡ
 Ацарауаѡ
 Аазара
 Ацѡашыы (алампа)
 Аибыцара, ашыаѡыргылара
 Аџаацѡаратѡ џџџазаара
 Амацѡаз еимдара
 Аџаацѡара алалара
 Атѡанчарахь ацара
 Аиура
 Ахџтыр аиура
 Ацара алгара
 Аизхара, аѡиара
 Ахшара аиура
 Ашкол ахь ацара аџѡыцџра
 Аџџџазаара
 Аѡны еиџанакра
 Аибадырра
 Ацѡызџра
 Аѡеиџхар
 Дахьиз
 Аазара
 Аихзара
 Артџара
 Архара
 Аџаххара
 Иацы
 Жѡахаѡенаџ, иаѡсыз амза, Цыџџ.
 Шыѡѡсыџ аџхьа, мызџы аџхьа
 1976 рзы
 1980 рзы
 08.06.1992 рзы
 16.06 2021 рзы
 21.05.2025 рзы

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Сапа, бапа, Үпа, Иара, Лара, Иара, Ҳара, Шәара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- ҳ- шә-

Sesletim

1. Hedeflenen Sesler: ҳ ф с ч ҷ
2. Hedeflenen İşaretler: б, ә
3. Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: ҳ ф с ч ҷ
4. Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
5. Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
6. Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

İlkeler Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine, bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.

İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.

Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.

Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.

Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar biyografi, hayat hikâyeleri, tarih, geçmiş zaman ifadeleri, meslekler

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Bir Ünlüyü Anlat

Öğrencilerden ünlü bir kişinin hayatını yazmaları beklenebilir (doğumu, eğitim ve aile hayatı, mesleği, çalışmaları, varsa icatları, ödülleri vb.). Hazırladıkları metinleri sınıfta sunmaları beklenebilir. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dilbilgisi yapılarını işlevsel biçimde kullanımı, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifade kullanımı ile göreve katılım, çaba ve sürece içindeki ilerleme gibi ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Tahmin Et Kim?

Öğrenciler seçtikleri bir ünlünün hayatındaki dönüm noktalarını kronolojik olarak yazabilirler. Hazırladıkları çalışmayı sınıfta öyküleştirerek sunabilirler. Sunum sırasında isim kullanmayabilirler, arkadaşlarının kişiyi tahmin etmesini bekleyebilirler, tüm tahminler alındıktan sonra ismi de paylaşabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarının işlevsel biçimde kullanılması, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifadelerin kullanılması ile öğrencinin göreve katılımı, gösterdiği çaba ve süreç içindeki ilerlemesi ölçüt olarak alınabilir. Çalışma, bu ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu aracılığıyla değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları; hayat hikâyelerini doğru ifade etme gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin ana dillerinde farklı hayatları tanıtmaya gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin daha önceki temalarda kendini tanıtmaya, başkalarından bahsetmeye gibi kavramları öğrenmiş oldukları kabul edilmektedir.

Öğrencilerin daha önceki temalardan sayıları kullanma, çıkarımda bulunma gibi ifadeleri bildikleri kabul edilmektedir.

Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreci

Öğretmen tarafından "Biyografiler" temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Bu kim?", "Bu nasıl biri?", "Mesleği ne?", "Ne zaman doğdu?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir. "Bu Mustafa Kemal Atatürk.", "Bu güvenilir biri.", "O bir asker.", "1881'de doğdu." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Biyografiler" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerini Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerini kullanarak cümleler oluşturabilir ve öğrenciler kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları ABZ.8.3.D.

"Biyografiler" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerini yansıtan görseller üzerinden başlatılır (**OB4, E1.1**). Görseller incelenerek "O nerede doğdu?", "Onun mesleği ne?", "O ne zaman doğdu?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (**SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**E1.5, E1.6, E3.2, KB2.2**).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**OB2, KB2.10, KB2.11**). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (**E1.2, D14.1, KB2.2, KB2.6**). Ardından "Biyografiler" temasına uygun dinleme / izleme metni keşintisiz olarak sunulur. Bu metinde kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konusunun algılanması, temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**D3.4, KB2.6, KB2.9, KB2.14**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**KB2.10, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.5, KB2.7, KB2.9, E1.6**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve gerekçelendirilir (**KB2.10, KB2.11, KB2.12, KB2.14**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.3, KB2.4, SDB2.1**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.13, OB1**). Devamında kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; sınıflandırma üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur (**E2.1**). Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**D4.2, D6.1, D6.2, E3.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfta paylaşılır (**E2.1, E2.3, E2.4, E3.5**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır (**D14.1, KB2.2, KB2.3**).

ABZ.8.3.SES.

"Biyografiler" temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci; sınıfta kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**OB4, E1.1**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir (**OB1**). Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfça tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir; "doğmak", "başarı", "ödül", "bilim insanı" gibi sözcükler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler

belirlenir. Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**E3.8, KB2.3, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır (**E1.6**). Öğrenciler gördükleri kişilerin hayat hikâyelerini anlatan kelimeleri, tarihleri ve önemli olayları adlandırma kelimelerini kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder; yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**D3.4, D4.1, D4.2, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine kişilerin hayat hikâyelerini anlatır, tarihleri ve önemli olayları aktarır ve kelimeleri doğru sesletimle ifade eder. Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**). Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E2.2, D10.1, D10.2, D14.1**).

ABZ.8.3.0.

"Biyografiler" temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**OB4, E1.1**). Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Bu kişi kimdir?", "Kişinin mesleği nedir?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, kavramların adlandırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir (**E1.5, SDB1.2, OB5, KB2.2**). Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur (**E2.3, SDB2.1, KB2.2**).

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir (**OB1, OB4**). Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek yerler ve konumları hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir (**E3.8, SDB2.1, SDB2.3, KB2.11**). Metin sessiz okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen hedef kavramların fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır (**E3.2, E2.2, SDB2.2**).

Okuma sonrasında metinde yer alan kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri; görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır (**OB1, OB4**). Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Bu kim?", "Başarıları neler?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır (**E2.3, SDB2.1, KB2.2**). Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir (**E2.2, SDB1.2, KB2.11, KB2.12**). Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıylalandırılır. Kişiler ve özellikleri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur (**E2.3, KB2.5, KB2.13**). Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır (**E3.2, KB2.7**). Devamında kişiler ve ifadeler arasındaki bağlantılar ele alınır. "O nerede doğmuş?", "Onun mesleği ne?" gibi sorular üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir (**KB2.7, SDB2.2**). Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirir.

lererek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir **(E1.5, E1.6, KB2.11)**.

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir **(SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**. Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir **(E2.3, E2.5)**.

ABZ.8.3.SÖS.

"Biyografiler" temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci; kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır **(OB4, E1.1)**. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür **(SDB1.1)**.

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "bilim insanı", "keşfetmek", "bestelemek", "mezun olmak" gibi sözcükler doğru sesletimle birlikte söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır **(E2.5, SDB2.1)**.

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Bu besteci mi", "O ne zaman doğmuş?", "O ne zaman ölmüş?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır **(E3.2, SDB2.1)**.

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır **(KB2.7)**. Kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur **(KB2.2, KB2.5, OB1)**.

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır, kavramlar gösterilerek adlandırılır ve "doğmak", "ölmek", "mezun olmak", "evlenmek" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır **(E1.6, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır. Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bulabilir, bunları adlandırabilir **(OB4)**. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır **(E1.6, SDB2.2)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine sorular sorabilir, hikâyeler anlatabilir ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanabilir **(SDB1.2, SDB1.3, SDB2.1, SDB2.3)**. Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir **(E2.2, E2.3, KB2.13)**.

ABZ.8.3.DBS.

"Biyografiler" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci, kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerini yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır **(OB4, OB1)**. Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "O İstanbul Üniversitesi'nden mezun oldu.", "25 yaşında evlendi.", "1995 yılında vefat etti.", "Elektrik ampulünü icat etti." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır **(E1.5, SDB1.2)**.

Kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır **(OB1, KB2.7)**. Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirebilir, ilgili kişileri işaretleyebilir ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtebilir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kurallarını bilmeden fark edilerek ayırt edilir **(E3.2, E3.8, KB2.2)**.

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir **(OB2)**. Öğrenciler izledikleri içerikte hangi kişiden bahsedildiğini ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri belirler ve bu ifadeleri tekrar eder **(SDB2.1, E3.2, OB4)**.

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyleyebilir, arkadaşlarının tekrarlarını dinleyebilir ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirebilir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır **(E2.5, SDB2.2)**.

Farklı kavramlar ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "O birçok ödül kazandı.", "Altın madalya kazandı." gibi cümlelerin yanı sıra "Birçok keşfe imza attı." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir **(E3.7, KB2.11)**.

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer ünlü görseli verilir ve sınıfta ikişer kişilik gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır. Öğrenciler bu çalışmada ellerindeki görsellere uygun olarak birini tanımaya yönelik sorular sorabilir. "Bu kim?", "Mesleği ne?" gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir **(E1.6, SDB2.1)**.

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır **(E2.5)**. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda kavramları gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır **(SDB3.1)**.

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır **(E2.5)**. Öğrenciler birbirlerine ünlüleri anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar. Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir. Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar **(E2.2, E2.3, D6.1, KB2.13,)**.

ABZ.8.3.Y.

"Biyografiler" temasına yönelik yazma-anlatma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır **(E1.1, OB1, OB4)**. Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, yaşantılarına ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak anlatmaları sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılması desteklenir **(E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2)**.

Devamında kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri içeren kısa yazılı model metinler sunulur **(OB1)**. Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir **(E3.2, SDB2.1)**.

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "O bir asker.", "O Selanik'te doğdu.", "O 1881'de doğdu." gibi ifadelerin yanı sıra "Birçok başarı elde etti." gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11)**.

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır. Kişilerin hayat hikâyelerinin anlatılması, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadeleri içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır **(E3.2, KB2.8, OB1)**.

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, kavramlar kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır **(KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2)**.

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifa-

deler değiştirilerek farklı yaşantılar tanımlanır ve metinler genişletilir (**SDB2.1**). Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir (**KB2.13**). Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır (**E2.2, E2.3, E3.8**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**).

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir (**SDB1.2, SDB3.1**). Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur (**E1.3, E1.4, E1.5, E3.5**).

Öğrenciler seçtikleri bir ünlünün hayatındaki dönüm noktalarını kronolojik olarak yazabilirler. Hazırladıkları çalışmayı sınıfta öyküleştirerek sunabilirler. Sunum sırasında isim kullanmayabilirler, arkadaşlarının kişiyi tahmin etmesini bekleyebilirler, tüm tahminler alındıktan sonra ismi de paylaşabilirler. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.8.3.K.

“Biyografiler” temasına yönelik konuşma–anlatma süreci; öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**OB1, OB4, E1.1**). Öğrencilerin kendi yaşantılarını hatırlamaları, kavramları adlandırmaları, kişilerin yaşamlarını ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir (**E1.5, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında kişiler, yaşantılarına ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri (“Ben İstanbul’da doğdum.”, “Ben 2016’da doğdum.”, “Benim annem bir öğretmen.” vb.) sunulur. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir (**E3.2, SDB2.1**).

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler “O bir avukat.”, “O Sohum’da doğdu.” gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi yaşantılarına göre değiştirerek yeniden kurabilir. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır (**E2.3, KB2.11, SDB2.1**).

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır (**E1.6, OB1**). Öğrencilerden yaşantılarını tanıtan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir (**E3.2, KB2.7, KB2.8**). Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır (**E3.8, SDB2.2**). Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir (**E2.5**). Öğrencilerden biri bir kişinin hayatını aktarabilir ve basit cümleler kurabilir; diğeri dinleyebilir, sorular sorabilir ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapabilir. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**).

Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir (**E2.2, E2.3, KB2.13**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde kişilerin hayat hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerini birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar (**SDB2.1, SDB2.2, SDB3.1**). Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır (**KB2.5, KB2.13**).

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir (**KB2.14, SDB1.2, SDB1.3**).

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşabilir ve arkadaşlarının görüşlerini dinleyebilir (**D16.1, D16.3**). İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**).

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Anlat Bakalım

Öğrencilerden kendi ilgi duydukları bir ünlüyü anlatmaları beklenebilir. Arkadaşları ise anlatımı dinler ve bahsedilen kişinin kim olduğunu tahmin etmeye çalışabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Hadi Anlat

Bir ünlüye ait dönüm noktaları tarihleriyle verilebilir. Öğrencilerden bu bilgileri kullanarak anlamlı ve sıralı bir konuşma yapmaları istenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Eşleştirme

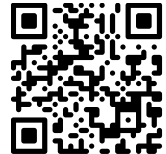
Öğrencilere görseller ve görselleri ifade eden kelimeler verilebilir. Doğru görseli doğru kelime ile eşleştirmeleri beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Sınıf Sözlüğüm

Öğrencilerden öğrenilen kavramlar için görsel bir sözlük oluşturmaları istenebilir. Oluşturulan sözlük sınıf panosunda sergilenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: SAĞLIĞIM**Alt Temalar: Hastalıklar, Öneri Cümleleri, Vücudumuz**

Bu tema, öğrencilerin hastalıklar, sağlık önerileri ve vücutla ilgili ifadeleri Abazaca olarak kullanabilme becerilerini geliştirmek amacıyla yapılandırılmıştır. Tema; hastalıklar, sağlık önerileri, vücudumuza ilişkin iletişim bağlamlarını kapsamaktadır. Öğrenme sürecinde öğrencilerin hedef dilde anlamlı ve iletişim odaklı etkileşimler kurmaları esas alınmaktadır. Temanın temel amacı, öğrencilerin günlük yaşamda temel iletişim becerilerini etkili ve işlevsel biçimde kullanmalarını sağlamaktır.

DERS SAATİ 16

ALAN BECERİLERİ YDAB1. Dinleme / İzleme-Anlamlandırma
 YDAB2. Okuma-Anlamlandırma
 YDAB3. Konuşma-Anlatma
 YDAB4. Yazma-Anlatma
 YDDB1. Dil Bilgisi Seçme-Kullanma
 YDDB2. Sözcük Seçme-Kullanma
 YDDB3. Sesletim Seçme-Kullanma

**KAVRAMSAL
BECERİLER** -

EĞİLİMLER E1.1. Merak
 E1.2. Bağımsızlık
 E1.3. Azim ve Kararlılık
 E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik)
 E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven)
 E1.6. Seçicilik
 E2.1. Empati
 E2.2. Sorumluluk
 E2.3. Girişkenlik
 E2.4. Güven
 E2.5. Oyunseverlik
 E3.2. Odaklanma
 E3.5. Açık Fikirlilik
 E3.7. Sistematiçlik
 E3.8. Soru Sorma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

- SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık)
- SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme)
- SDB1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma)
- SDB2.1. İletişim
- SDB2.2. İş Birliği
- SDB2.3. Sosyal Farkındalık
- SDB3.1. Uyum

Değerler

- D3. Çalışkanlık, D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D10. Mütevazılık, D13. Sağlıklı Yaşam, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

- OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

DİSİPLİNLER ARASI

İLİŞKİLER

- Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler, Bilişim Teknolojileri ve Yazılım, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi ve Spor

BECERİLER ARASI

İLİŞKİLER

- KB2.2. Gözlemlleme
- KB2.3. Özetleme
- KB2.4. Çözümleme
- KB2.5. Sınıflandırma
- KB2.6. Bilgi Toplama
- KB2.7. Karşılaştırma
- KB2.8. Sorgulama
- KB2.9. Genelleme
- KB2.10. Çıkarım Yapma
- KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme
- KB2.12. Mevcut Bilgiye / Veriye Dayalı Tahmin Etme
- KB2.13. Yapılandırma
- KB2.14. Yorumlama
- KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme)

8. sınıf bütüncül yaklaşıma göre yapılandırılmıştır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

ABZ.8.4.D. "Sağlığım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri dinleyebilme / izleyebilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek dinleme / izlemeye hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.4.SES. "Sağlığım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sesletimi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sesletimi seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.4.O. "Sağlığım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadeleri okuyabilme-anlamlandırabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek okumaya hazırlık yapar.
- b) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak bir araya getirir.
- c) Temaya ilişkin temel bilgileri, ipucunu ve ayrıntıları dikkate alarak anlamlandırır.
- ç) Temaya ilişkin anlayışını bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.4.SÖS. "Sağlığım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun sözcük seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun sözcükleri seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.4.DBS. "Sağlığım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelere uygun dil bilgisi seçebilme - kullanabilme

Temaya uygun dil bilgisi yapılarını seçerek doğal, otantik ve otomatik bir şekilde kullanır.

ABZ.8.4.Y. "Sağlığım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle yazabilme-anlatabilme

- a) Temaya ilişkin ön bilgilerini ve deneyimlerini harekete geçirerek yazmaya hazırlık yapar.
- b) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını inceleyerek modelden kopyalar.
- c) Yazma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak yazılı içerik oluşturur.
- ç) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- d) Temaya ilişkin yazma sürecini dikkate alarak yazma içeriğini yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- e) Temaya ilişkin yazma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

ABZ.8.4.K. "Sağlığım" temasındaki sosyal etkileşim durumlarında temel ifadelerle konuşabilme-anlatabilme

- Temaya ilişkin ön bilgi ve deneyimlerini harekete geçirerek konuşmaya hazırlık yapar.
- Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını gözlemleyerek taklit eder ve tekrarlar.
- Konuşma modelindeki temaya ilişkin sözcükleri, ifadeleri ve dil yapılarını kullanarak taklit yoluyla sözlü içerik oluşturur.
- Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak konuşmanın içeriğini yapılandırır ve uygulamaya geçirir.
- Temaya ilişkin iletişim sürecini dikkate alarak sözlü içeriği yeniden yapılandırır ve iletişim kurar.
- Temaya ilişkin konuşma sürecini bireysel ve etkileşimli şekilde yansıtır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Tema: Сгәабзиара

Alt Temalar

Ачымазарақәа, Агәаанагаратә хәоукәа, Сцәеижь

İşlevsel Cümle Yapıları

Азы рацәаны иужәыр ауп.

Ипҭханы уееилаххәатәуп.

Ухәшәкәа ианаамтоу иужәлароуп.

Мыцхәы умыцлароуп.

Апҭзы умбароуп.

Акомпииутер акыр аамта ухәацшлароуп.

Иабахъаауа?

Скәафәа сыхъуеит.

Hedeflenen Kelimeler: Сгәабзиара, Ачымазарақәа, Агәаанагаратә хәоукәа, Сцәеижь, Амгәахъаа, Ахыхь, Ахапцхъаа, Абҭахъаа, Аҭәафәахъаа, Аимхәара, Аңынтца ацәцара, Амцашоура, Ахасра, Ахы, Абла, Алымхә, Аңынтца, Афы, Азамфәа, Ажәфәа, Ахәда, Амахәар, Анапы, Аиацәкыс, Ашъапы, Ашъамхы, Ашъапсыргәытца, Ашъацәкыс

Hedef Dil Bilgisi Yapıları

Kişî Zamirleri: Сапа, бара, Үара, Иара, Лара, Иара, Хара, Шәара, Дара

Soru ve Olumsuzluk Biçimleri: ма? Зеи?, и?, -м

İyelik Biçimleri: с- б- у- и- л- а- д- х- шә-

Sesletim

- Hedeflenen Sesler: ф з э зә
- Hedeflenen İşaretler: б, ә
- Farklı Seslerin Sesletimi ve Telaffuzu: ф з э зә
- Vurgu ve Tonlama: Basit cümlelerde soru ifadeleri ile olumsuz ifadelerde tonlamayı ayırt edebilmektir.
- Tekrar ve Taklit Yoluyla Otomatikleştirme: Kısa diyalog ve sözlük örneklerinin doğru sesletimle tekrarını ve basit cümleler ile kelimelerin farklı bağlamlarda doğal telaffuzla kullanımını ifade eder.
- Sesletim ve Yazım İlişkisi: Sözcükleri doğru okuyup yazarken ses-harf eşleşmesini fark etmektir.

- İlkeler** Dilsel yapıları kullanırken kural öğretimi yerine, bütüncül yaklaşıma uygun olarak görseller, kısa diyaloglar ve günlük hayattan kesitler kullanılmalıdır.
- İfadeler kısa, net ve işlevsel olmalı, doğru telaffuzla verilmelidir. Eş zamanlı modelleme, tekrar çalışmaları ve basit diyalog çalışmalarıyla desteklenmelidir.
- Etkileşim temelli çalışmalar (eşli diyaloglar, günlük konuşmalar, canlandırmalar) öğrenme sürecinde bolca yer almalıdır.
- Öğretim süreçleri öğrenci hazır bulunuşluğuna uygun olarak şekillendirilmelidir.
- Süreçte kelime, kısa ifade, basit cümle ve kısa diyalog-metin üretimine doğru ilerleyen aşamalı bir öğrenme yaklaşımı izlenmelidir.

Anahtar Kavramlar hastalıklar, sağlık önerileri, vücut

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Bu temada öğrenme çıktıları; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

1. Performans Görevi: Sağlıklı Yaşam Afişim

Öğrencilerden bir sağlıklı yaşam afişi hazırlamaları istenebilir. Afişte hastalıklara, bunlardan korunmak için önerilere ve sağlıklı yaşam rehberine yer verebilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarının işlevsel biçimde kullanılması, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifadelerin kullanılması ile öğrencinin göreve katılımı, gösterdiği çaba ve süreç içindeki ilerlemesi ölçüt olarak alınabilir. Çalışma, bu ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu aracılığıyla değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

2. Performans Görevi: Dergi Bülteni

Öğrenciler seçtikleri hastalıklar, bunlardan korunma yolları bunlarla ilgili yaptıkları röportajlar ve uzman görüşleri içeren bir dergi içeri hazırlayabilirler. Performans görevi; hedef sözcüklerin doğru ve bağlama uygun kullanımı, temel dil bilgisi yapılarının işlevsel biçimde kullanılması, yazılı ve / veya sözlü anlatımın anlaşılabilirliği, iletişim amacına uygun ifadelerin kullanılması ile öğrencinin göreve katılımı, gösterdiği çaba ve süreç içindeki ilerlemesi ölçüt olarak alınabilir. Çalışma, bu ölçütleri içeren analitik / bütüncül dereceli puanlama anahtarı veya gözlem formu aracılığıyla değerlendirilebilir. Performans görevleri sürecinde öğrencilerin sürece daha aktif katılım göstermelerini desteklemek amacıyla öz değerlendirme veya akran değerlendirme formlarına da yer verilebilir.

**ÖĞRENME-ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

- Temel Kabuller** Öğrencilerin günlük yaşamlarında farklı dillerin varlığını fark etmiş oldukları, hastalık ve sağlık önerilerini doğru ifade etme gibi iletişim durumlarına ilişkin ana dillerinde ön deneyime sahip oldukları kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin ana dillerinde sağlıktan, hastalıktan, vücutlarından bahsetme gibi temel bilgi ifadelerini kullanabildikleri kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin daha önceki temalarda kendini tanıtmaya, durumları ifade etme gibi kavramları öğrenmiş oldukları kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin daha önceki temalardan sayıları kullanma, çıkarımda bulunma gibi ifadeleri bildikleri kabul edilmektedir.
- Öğrencilerin temel kavramlar hakkında bilgi sahibi olduğu ancak hazır bulunuşluk düzeylerinin farklı olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin Latin alfabesine dayalı yazı sistemine ilişkin temel bilgiye sahip oldukları bu nedenle Abazaca öğrenme sürecinde asıl ihtiyaçlarının Latin alfabesinden farklı olan Kiril alfabesine özgü sesleri fark etmek ve bu sesleri doğru biçimde üretmek olduğu kabul edilmektedir.

Öğrencilerin okul ortamında arkadaşlarıyla iletişim kurma, soru sorma, cevap verme ve kısa konuşmalara katılma deneyimine sahip oldukları kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme

Süreç

Öğretmen tarafından "Sağlığım" temasının ön değerlendirme sürecinde öğrencilere tema içinde yer alan konularla ilgili önceki becerilerinin hatırlatılması amacıyla çeşitli görseller kullanılarak "Çocuk nasıl olabilir?", "Bu hangi organ?", "Sizce çocuk ne yapmalı?" gibi basit sorular sorulabilir. Öğrencilerden bu görsellerle ilgili yorumlar yapması, basit kelimeler söylemesi, sorulara cevap vermesi beklenebilir "Bu bir el.", "Çocuğun karnı ağrıyor.", "Sağlıklı beslenmeli." gibi ifadelerin hedef dilde söylenmesi beklenebilir. Ön değerlendirme; gözlem, sözlü etkileşimler, görsel destekli çalışmalar ve kısa eşleştirme etkinlikleriyle gerçekleştirilebilir. Öğretmen elde ettiği bulgular doğrultusunda öğrenme-öğretme uygulamalarını şekillendirebilir ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun öğrenme yaşantıları planlayabilir.

Köprü Kurma

"Sağlığım" temasında öğrencilerin ana dillerinden bildiği ve kullandığı hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini Abazacada da duyarak yeni kelimeler ile bildikleri kelimeler arasında bir ilişki kurmaları sağlanabilir. Tema içinde ve sonunda hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini kullanarak cümleler oluşturabilirler ve kendilerini basit bir şekilde ifade edebilirler. Öğrenciler, öğrendiklerini birbirleriyle paylaşabilirler, öğrendiği sözcük ve cümle kalıplarını kullanarak arkadaşlarıyla basit diyaloglar kurup, pratik yapabilirler ve böylece dil becerilerini güçlendirebilirler.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

ABZ.8.4.D.

"Sağlığım" temasına yönelik dinleme / izleme-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini yansıtan görseller üzerinden başlatılır (**OB4, E1.1**). Görseller incelenerek "O nasıl?", "Sizce neyi var?", "Bu hangi organ?" gibi sorulara yönelik düşünceler oluşturulur ve öğrencilerin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri sağlanır (**SDB1.2, SDB2.1, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, görsellerdeki unsurlar ile yaşantılar arasında temel ilişkilerin fark edilmesi ve mevcut içerik hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**KB2.2, KB2.10, KB2.11**).

Devamında kısa bir ses kaydı, video ya da diyalogdan kesitler sunularak içerikte yer alan kelimeler ve ifadeler hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır (**OB2, KB2.10, KB2.11**). Görsel ve işitsel ipuçları birlikte değerlendirilerek içerik hakkında çıkarımlar yapılır (**E1.2, E1.6, E2.3, D3.4, .**). Ardından "Sağlığım" temasına uygun dinleme / izleme metni kesintisiz olarak sunulur. Bu metinde hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadeleri yer alır. Bu aşamada içeriğin genel anlamının kavranması, konunun algılanması; temel unsurların, yönergelerin ve ayrıntıların tanınması beklenir. Böylece bütüncül içerikteki temel bileşenlerin fark edilmesi sağlanır (**KB2.6, KB2.9, KB2.14**).

Dinleme sonrasında içerikte geçen hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadeleri; görseller, kartlar ve dijital materyaller aracılığıyla yeniden ele alınır (**OB2, KB2.10, KB2.11**). Bu unsurlar eşleştirme, işaretleme ve basit sınıflandırma etkinlikleriyle ayırt edilir; benzerlik ve farklılıklar belirlenir (**KB2.5, KB2.7**). Başlangıç-

ta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve dinlenen içerikle karşılaştırılır, tahminlerin doğruluğu kontrol edilir ve tahminler gerekçelendirilir (**KB2.9, KB2.10, KB2.11, KB2.12**). İçerikte yer alan unsurların bütün içinde konumlandırılması ve temel sınıflandırmalar yapılması sağlanır (**KB2.3, KB2.4, KB2.14, SDB2.1, .**). İçerikteki bilgiler tablo veya şemalar üzerinde yapılandırılarak yatay ve dikey ilişkiler görünür hâle getirilir (**KB2.6, KB2.13, OB1**). Devamında hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini ve bu unsurlara yönelik yönergeler kategorilere ayrılır; sınıflandırma üzerinden anlamlı bağlantılar kurulur. Dinlenen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek içerik bireysel olarak içselleştirilir (**D4.2, D6.1, D6.2**).

Sürecin sonunda dinleme etkinliğine ilişkin gözlemlenen, anlaşılan ve düşünülen bilgiler bireysel olarak değerlendirilir ve sınıfla paylaşılır (**E2.4, E3.5, E3.8**). Gönüllü öğrenciler söz alarak anladıklarını ifade ederken diğer öğrenciler onları dikkatle dinler (**D14.1**). Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı olarak bilgi, düşünce ve deneyimler paylaşılır (**SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**).

ABZ.8.4.SES.

"Sağlığım" temasına yönelik sesletim seçme-kullanma süreci, sınıfa hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini yansıtan görsellerin getirilmesiyle başlatılır (**OB1, OB4, E1.1**). Görseller incelenirken kısa diyaloglar dinletilir. Dinleme sırasında duyulan sözcüklere dikkat edilmesi ve özellikle tekrar eden seslerin fark edilmesi sağlanır. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler sınıfta tekrar edilir ve hangi seslerin duyulduğu belirlenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Sınıfta tekrar etkinliği yapılır. Sözcükler önce toplu ardından bireysel olarak tekrar edilir; "baş ağrısı", "öksürmek", "grip", "terlememelisin" gibi ifadeler doğru sesletimle ifade edilir ve işitsel doğruluk pekiştirilir (**E1.3, E1.6, E3.2, SDB2.1**).

Farklı cümlelerin yer aldığı dinleme etkinliği uygulanır. Aynı sesleri içeren sözcükler farklı cümleler içinde dinlenir. Dinleme sonrasında duyulan sözcükler ve tekrar eden sesler belirlenir (**E1.4, , E2.4, E3.5, E3.8**). Benzer sesler karşılaştırılır ve aralarındaki farklar ortaya konur (**KB2.10, KB2.11, KB2.14, KB2.16**).

Sınıf içinde uygulama etkinliği yapılır. Görseller gösterilerek doğru sesletimle adlandırılır (**E1.6**). Öğrenciler hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini kendiliğinden seçerek doğru ve doğal biçimde ifade eder; yanlış sesletimler fark edilerek doğru biçimi tekrar edilir (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**). Bu süreçte öğrencilerin sesleri gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları desteklenir (**D3.4, D4.1, D4.2, KB2.7**).

Ses gruplama etkinliği uygulanır. Benzer sesleri içeren sözcükler bir araya getirilir ve farklı sesler ayırt edilerek gruplandırılır. Bu süreçte öğrencilerin ses farkındalıkları güçlendirilir (**E3.2, KB2.5, KB2.13**).

İkili çalışmalar ve grup çalışmaları yapılır (**E2.5**). Öğrenciler birbirlerine hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini doğru sesletimle ifade eder (**D14.1, D14.2**). Öğrencilerin hedef sesleri iletişim sırasında kendiliğinden, doğru, gerçek ve tabii bir biçimde kullanmaları sağlanır (**SDB2.1, SDB3.1**). Etkinlik sonunda yapılan konuşmalar değerlendirilir ve sesletim doğruluğu üzerine geri bildirim verilir (**E3.5, E3.8, D10.1, D10.2**).

ABZ.8.4.O.

"Sağlığım" temasına yönelik okuma-anlamlandırma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini içeren kısa metinler ve görseller üzerinden başlatılır (**E1.1, OB1, OB4**). Görseller ve metin parçaları incelenerek "Bu metin ne hakkında olabilir?", "Çocuklar ne hissediyor olabilir?", "Çocuk ne yapmalı?" gibi sorulara yönelik tahminlerde bulunulması sağlanır. Önceki bilgi ve deneyimlerin harekete geçirilmesi, kavramların ad-

landırılması ve mevcut içerikle önceki bilgiler arasında temel ilişkilerin kurulması desteklenir **(E1.5, SDB1.2, OB5, KB2.2)**. Sunulan yazılı ve görsel ipuçları aracılığıyla içerik ile önceki bilgi ve deneyimler arasında bağ kurulması sağlanır ve metnin konusu hakkında basit tahminlerde bulunulur **(E2.3, SDB2.1, OB4, KB2.2)**.

Okuma içeriğine ait başlık, görseller ve anahtar ifadeler incelenir **(OB1, OB4)**. Bu ipuçlarına dayanarak metnin konusu, metinde yer alabilecek yerler ve konuları hakkında tahminlerde bulunulması sağlanır **(E1.3, E2.2, E3.2, D3.4)**. Öğrencilerin görsel ve yazılı ipuçlarından yararlanarak içeriği genel olarak algılamaları desteklenir **(E3.8, SDB2.1, SDB2.3, KB2.11)**. Metin sessiz okunur. Okuma sürecinde içeriğin genel anlamının bütüncül olarak kavranması, metinde geçen hedef kavramların fark edilmesi beklenir. Ayrıca metin içerisindeki basit ve temel ayrıntıların belirlenmesi sağlanır. Böylece içeriğin konusu genel olarak algılanır ve temel bileşenler tanınır **(E3.2, E2.2, SDB2.2)**.

Okuma sonrasında metinde yer alan hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadeleri görseller ve bilgi kartlarıyla yeniden ele alınır **(OB4)**. Bu unsurlar eşleştirme ve işaretleme etkinlikleriyle tanınır ve ayırt edilir; "Çocuk ne yapıyor?", "Çocuğa ne tavsiye verilmeli?", "Bu çocuğun neresi?" gibi sorular üzerinden içerik somutlaştırılır **(E2.3, SDB2.1, KB2.2)**. Başlangıçta yapılan tahminler tekrar gözden geçirilir ve metinle karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilir, doğru ve yanlış tahminler gerekçeleriyle ifade edilir **(SDB1.2, KB2.11, KB2.12, KB2.14)**. Metinde yer alan öğeler tablo, şema veya görsel düzenleyiciler aracılığıyla yapılandırılır. Hastalıklar, sağlıklar ve sağlık önerileri belirli bir düzen içinde yerleştirilerek bu unsurlar arasındaki bağlantılar açık biçimde ortaya konur **(E2.3, KB2.5, KB2.13)**. Bu unsurlar basit kategoriler altında sınıflandırılır ve benzerlik-farklılıklar üzerinden karşılaştırmalar yapılır. Ayrıca öğeler arasındaki yatay ve dikey ilişkilerin fark edilmesi sağlanır **(E3.2, KB2.7)**. Devamında sağlık-tavsiyeler arasındaki bağlantılar ele alınır. "Boğazım ağrıyor ne yapmalıyım?", "Terliyen soğuk su içmemelisin." gibi ifadeler üzerinden ilişkiler kurulması sağlanır. Bu süreçte anlamlı bağlantılar kurulması ve metnin derinlemesine incelenmesi desteklenir **(KB2.7, SDB2.2)**. Metinden hareketle basit çıkarımlar yapılır ve elde edilen bilgiler öğrencilerin kendi yaşantılarıyla ilişkilendirilerek ifade edilir böylece içerik bireysel olarak içselleştirilir **(E1.5, E1.6, KB2.11)**.

Sürecin sonunda okuma ve anlamlandırma sürecine ilişkin gözden geçirilen bilgi, deneyim, düşünce ve duygular bireysel olarak ifade edilir **(SDB2.1, SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1)**. Gönüllü öğrenciler söz alarak metinden anladıklarını paylaşırken diğer öğrenciler dikkatle dinler. Ardından ikili çalışmalar ve küçük grup çalışmalarıyla karşılıklı paylaşımlar gerçekleştirilir **(E2.3)**.

ABZ.8.4.SÖS.

"Sağlığım" temasına yönelik sözcük seçme-kullanma süreci; hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerine ilişkin hedef sözcüklerin yer aldığı görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır **(E1.1, OB4)**. Öğrenciler bu içerikleri dinler ve izler, hedef sözcükleri bütünsel olarak duyar ve görür **(SDB1.1)**.

Sınıfça tekrar etkinliği yapılır. Hedef sözcükler sesli olarak tekrar edilir; "grip", "dirsek", "kol", "vücudum" gibi sözcükler doğru sesletimle söylenir. Bu süreçte sözcüklerin doğal kullanımına aşinalık kazandırılır **(SDB2.1)**.

Görseller üzerinden sözcüklerin kullanımı üzerine çalışmalar yapılır. "Karnın mı ağrıyor?", "Neren ağrıyor?", "İlacını içtin mi?" gibi sorulara hedef sözcüklerle cevap verilmesi sağlanır. Böylece sözcüklerin kullanım bağlamı algılanır **(E3.2, D14.1, D14.2, SDB2.1)**.

Sözcüklerin anlamlarını zihinde yapılandırmaya yönelik eşleştirme ve sınıflandırma etkinlikleri uygulanır. Hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadeleri doğru sözcüklerle eşleştirilir, benzer özelliklerine göre gruplandırılır ve sözcükler arasında kavramsal ilişkiler kurulur **(KB2.2, KB2.5, KB2.7, OB1)**.

Hedef sözcüklerin anlamlarını pekiştirmek amacıyla tekrar ve kullanım çalışmaları yapılır. Aynı sözcükler farklı örnekler içinde kullanılır; kavramlar gösterilerek adlandırılır ve "ateş", "parmak", "kulak", "koşmamalısın" gibi sözcükler çeşitli durumlarda tekrar edilir. Böylece sözcüklerin anlamları bağlam içinde algılanır (E1.6, KB2.11).

Sınıf içinde hareketli etkinlikler uygulanır (OB4). Öğrenciler sınıfın çeşitli yerlerine asılmış görselleri bulabilir, bunları adlandırabilir. Sözcüklerin gerçek yaşamla ilişkilendirilmesi ve kendiliğinden, doğal ve tabii bir biçimde kullanılması sağlanır (E1.6, SDB2.2).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır. Öğrenciler birbirlerine sorular sorabilir, hastalıklarını anlatabilir ve hedef sözcükleri iletişim kurarken kendiliğinden, gerçek ve doğal biçimde kullanabilir (SDB1.2, SDB1.3, SDB2.1, SDB2.3). Bu süreçte sözcüklerin farklı bağlamlarda etkili biçimde kullanıma sokulması desteklenir (E2.2, E2.3, E2.5, KB2.13).

ABZ.8.4.DBS.

"Sağlığım" temasına yönelik dil bilgisi seçme-kullanma süreci; hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini yansıtan görsellerin ve kısa diyalogların sunulmasıyla başlatılır (E1.1, OB4). Öğrenciler görselleri inceler, duydukları ifadeleri takip eder ve sınıfça tekrar eder. "Çok koşmamalısın.", "İlaçlarını içmelisin.", "Sağlıklı beslenmelisin." gibi cümleler birlikte söylenerek içerikle ilk aşinalık oluşturulur. Bu süreçte dil yapılarının kuralları açıklanmadan, doğal ve bağlam içinde fark edilmesi sağlanır (E1.5, SDB1.2).

Hastalıkları ve sağlıkları anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini içeren görseller üzerinden eşleştirme etkinliği yapılır (KB2.7, OB1). Öğrenciler dinledikleri cümleleri doğru görsellerle eşleştirebilir, ilgili kişileri işaretleyebilir ve hangi ifadenin hangi görsele ait olduğunu sözlü olarak belirtebilir. Bu etkinlik sayesinde hedef dil parçaları, kurallarını bilmeden fark edilerek ayırt edilir (E3.2, E3.8, KB2.2).

Kısa canlandırmalar veya video kesitleri izlenir (OB2). Öğrenciler izledikleri içerikte hangi kişiden bahsedildiğini ifade eden cümleleri ve basit ifadeleri belirler ve bu ifadeleri tekrar eder (SDB2.1, E3.2).

Aynı yapıya sahip cümleler grup hâlinde tekrar edilir. Öğrenciler sırayla cümleleri sesli olarak söyleyebilir, arkadaşlarının tekrarlarını dinleyebilir ve birlikte tekrar ederek işitsel farkındalık geliştirebilir. Bu süreçte benzer dil yapılarının fark edilmesi sağlanır (E2.5, SDB2.2).

Farklı kavramlar ve yönergeler kullanılarak yeni örnekler oluşturulur. "Mendil kullanmalısın.", "İlacını vaktinde almalısın" gibi cümlelerin yanı sıra "Bu benim elim." gibi ifadeler de kullanılarak aynı dil yapıları farklı bağlamlarda tekrar edilir. Böylece hedef dil parçaları kuralları düşünülmeden, otomatik biçimde pekiştirilir (E3.7, KB2.11).

Sınıf içinde hareketli bir etkinlik yapılır. Öğrencilere birer görsel verilir ve sınıfta ikişer kişilik gruplar olarak bir araya gelmeleri sağlanır (OB1, OB4). Öğrenciler bu çalışmada ellerindeki görsellere uygun olarak hastalıkları anlamaya yönelik sorular sorabilir. "Bu çocuğun neresi ağrıyor?", "Bu çocuğun neyi var?" gibi ifadeler gerçek ortamla ilişkilendirilerek kısa, doğal ve anlamlı biçimde tekrar edilir (E1.6, SDB2.1).

Konuşma ve hareketin birlikte kullanıldığı oyunlaştırılmış etkinlikler yapılır. Öğrenciler hem cümle kurar hem de aynı anda kavramları gösterir. Bu süreçte hedef dil parçaları eş zamanlı olarak tekrar edilir ve canlandırılır (E2.5, SDB3.1).

İkili çalışmalar ve grup çalışmalarıyla süreç tamamlanır (E2.5). Öğrenciler birbirlerine sağlık durumlarını anlatır, karşılıklı sorular sorarak iletişim kurar (E1.2, E1.4, E1.5, E2.1). Kullanılan ifadeler doğal ve akıcı hâle gelir (E2.2, E2.3, SDB2.1). Bu süreçte öğrenciler öğrendikleri dil yapılarını, kuralları düşünmeden seçerek farklı durumlarda kullanır ve iletişim kurarken tabii biçimde kullanıma sokar (D13.1, D13.2, KB2.13, KB2.14).

ABZ.8.4.Y.

"Sağlığım" temasına yönelik yazma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya

ma ve sağlık önerisi ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır (**E1.1, OB4**). Öğrencilerin bu görselleri incelemeleri, yaşantılarına ilişkin bildikleri sözcükleri hatırlamaları, yönergeleri fark etmeleri ve bu bilgileri basit ifadelerle yazılı olarak anlatmaları sağlanır. Ayrıca verilen yazma görevinin ne olduğu, ne yazılacağı ve nasıl yazılacağına genel olarak anlaşılması desteklenir (**E1.5, E3.2, SDB1.2, KB2.2**).

Devamında hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini içeren kısa yazılı model metinler sunulur (**OB1**). Bu metinlerin incelenmesi, yapı ve ifade biçimlerinin fark edilmesi ve model alınarak benzer ifadelerin yeniden yazılması sağlanır. Böylece modelden yararlanarak yazılı üretime geçiş desteklenir (**E3.2, SDB2.1**).

Ardından model metinler temel alınarak yazılı içerik oluşturulması sağlanır. "Onun karnı ağrıyor.", "Abur cubur yememelisin.", "Bol su içmelisin." gibi ifadelerin yanı sıra "Sağlıklı olmak için neler yapmalıyım?" gibi ifadeler de kullanılarak cümleler yazılır ve bu ifadeler sınıf ortamına uygun biçimde düzenlenir. Böylece yazma içeriğinin oluşturulması ve geliştirilmesi sağlanır (**E2.3, D13.1, D13.2, KB2.11**).

Devamında yazma görevinin yapılandırılması sağlanır (**OB1**). Kişilerin hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerini içeren kısa metinler yazılması beklenir. Yazma sürecinde uygun materyallerin seçilmesi (defter, çalışma kâğıdı vb.), uygun sözcüklerin ve dil yapıların kullanılması, noktalama işaretlerine dikkat edilmesi ve basit mesajların açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmesi desteklenir. Ayrıca öğrencilerin hazırlıklı yazma durumlarında içeriklerini planlayarak düzenlemeleri ve hazırlıksız yazma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları sağlanır (**E3.2, KB2.8**).

Bu aşamada yazılan metinlerin geliştirilmesi sağlanır. Yazılar yeniden okunur, benzer ve farklı yönler karşılaştırılır, kavramlar kategorilere ayrılır ve gerekli düzenlemeler yapılır (**KB2.5, KB2.7, KB2.14, SDB1.2**).

Ardından yazılı içeriklerin farklı bağlamlarda yeniden düzenlenmesi sağlanır. Yazılan ifadeler değiştirilerek farklı yaşantılar tanımlanır ve metinler genişletilir (**KB2.13**). Bu süreçte yazılı bilgilerin yeniden yapılandırılması ve paylaşılması desteklenir. Öğrencilerin yazdıkları metinleri arkadaşlarıyla paylaşmaları ve yazılı iletişim kurmaları sağlanır (**E2.2, E2.3, E3.8, SDB2.1**).

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Grup içinde yazılan metinler paylaşılır, birlikte gözden geçirilir ve ortak metinler oluşturulur (**SDB2.2, SDB2.3, SDB3.1**).

Sürecin sonunda yazma süreci ve ürünlerine ilişkin değerlendirme yapılır. Yazılan metinler gözden geçirilerek güçlü yönler ve geliştirilmesi gereken noktalar belirlenir. Ardından bu değerlendirmeler sınıf ortamında paylaşılır ve karşılıklı geri bildirimlerde bulunulur (**E1.3, E1.4, E1.5, E1.6**).

Öğrencilerden bir sağlıklı yaşam afişi hazırlamaları istenebilir. Afişte hastalıklara, bunlardan korunmak için önerilere ve sağlıklı yaşam rehberine yer verilebilirler. Bu performans görevi; çalışma kâğıtları, kısa yazma ve konuşma uygulamaları, kontrol listeleri, gözlem formları, kelime ilişkilendirme ve kümeleme etkinlikleri, dereceli puanlama anahtarları, yapılandırılmış grid, öğrenci ürün dosyası, performans görevleri, öz / akran / grup değerlendirme formları ile değerlendirilebilir.

ABZ.8.4.K.

"Sağlığım" temasına yönelik konuşma-anlatma süreci, öğrencilerin önceki bilgi ve deneyimlerini harekete geçirmek amacıyla kişilerin hastalıklarını ve sağlıklarını anlatma, vücudunu tanıtmaya ve sağlık önerisi ifadelerine ilişkin görseller ve kısa ifadeler üzerinden başlatılır. Öğrencilerin kendi yaşantılarını hatırlamaları, kavramları adlandırmaları, kişilerin yaşamlarını ifade etmeleri ve basit yönergeleri fark etmeleri sağlanır. Bu süreçte önceki bilgi ve deneyimlerin etkin hâle getirilmesi ve mevcut içerikle ilişkilendirilmesi hedeflenir.

(E1.5, SDB1.2, KB2.2).

Devamında kişiler, yaşantılarına ilişkin ifadeleri içeren kısa konuşma örnekleri ("Benim karnım ağrıyor.", "Ben sağlıklı besleniyorum.", "Ben meyve yiyorum." vb.) sunar. Öğrencilerin bu örnekleri dinlemeleri, tekrar etmeleri ve doğru sesletimle taklit etmeleri sağlanır. Böylece model ifadelere aşinalık kazanmaları ve sözlü üretime hazırlık yapılması desteklenir **(E2.5, E3.2, SDB2.1).**

Ardından öğrencilerin model konuşmaları taklit ederek benzer ifadeler üretmeleri sağlanır. Öğrenciler "Onun sırtı ağrıyor.", "Onun başı ağrıyor." gibi ifadeleri tekrar ederken bu ifadeleri kendi yaşantılarına göre değiştirerek yeniden kurabilirler. Böylece taklit yoluyla yeni içerik oluşturulması ve bu içeriklerin bağlama uygun biçimde düzenlenmesi sağlanır **(E2.3, KB2.11, SDB2.1).**

Devamında öğrencilerin öğrendikleri dil yapılarını kullanarak yeni ve özgün ifadeler oluşturmaları sağlanır. Öğrencilerden yaşantılarını tanıtan cümleler kurmaları beklenir. Kurulan ifadelerin açık, anlaşılır ve doğru biçimde iletilmesi teşvik edilir **(E1.6, OB1)**. Bu süreçte uygun sözcüklerin seçilmesi, ifadelerin geliştirilmesi ve farklı örneklerle karşılaştırılması desteklenir **(E3.2, KB2.7, KB2.8)**. Ayrıca öğrencilerin birbirlerine sorular yönelterek ifadelerini genişletmeleri ve sözlü etkileşim içinde kullanmaları sağlanır **(E3.8, SDB2.2)**. Öğrencilerin hazırlıksız konuşma durumlarında bağlama uygun ifadeleri hızlı ve doğru biçimde seçerek kullanmaları ve hazırlıklı konuşma durumlarında belirledikleri içerikleri düzenleyerek doğal ve anlaşılır biçimde sunmaları desteklenir.

Ardından ikili çalışmalar gerçekleştirilir. Öğrencilerden biri, bir kişi hakkında sağlık yorumları yapabilir ve basit cümleler kurabilir; diğeri dinleyebilir, sorular sorabilir ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapabilir. Roller değiştirilerek sürecin sürdürülmesi sağlanır. Bu süreçte öğrenilen yapıların farklı bağlamlarda kullanılması, yeniden düzenlenmesi ve sözlü iletişim yoluyla paylaşılması desteklenir **(E2.2, E2.3, KB2.13).**

Devamında küçük grup çalışmaları yapılır. Öğrenciler grup içinde kişilerin sağlık hikâyelerini anlatma, tarihleri ve önemli olayları adlandırma ifadelerini birlikte belirler, bu unsurları sınıflandırır ve ortak bir sözlü sunum hazırlar. Böylece sınıflandırma ve yapılandırma becerilerinin geliştirilmesi sağlanır **(KB2.5, KB2.13).**

Sürecin sonunda öğrencilerin konuşma etkinliklerine ilişkin düşünce, duygu ve deneyimlerini değerlendirmeleri sağlanır. Öğrencilerden hangi ifadeleri doğru kullandıklarını, hangi noktalarda zorlandıklarını ve kendilerini nasıl geliştirebileceklerini ifade etmeleri beklenir. Bu süreçte yapılan çalışmaların yorumlanması ve anlamlandırılması desteklenir **(KB2.14, SDB1.2, SDB1.3).**

Ardından öğrenciler bu değerlendirmelerini sınıf ortamında paylaşabilir ve arkadaşlarının görüşlerini dinleyebilir. İkili çalışmalar ve grup içi paylaşımlar yoluyla karşılıklı geri bildirim verilmesi ve öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanır **(SDB2.1, SDB3.1).**

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

1. Etkinlik: Doktor

Öğrencilerden biri doktor olarak seçilebilir ve diğer öğrenciler çeşitli şikâyetlerle doktora başvuru yapabilirler. Roller değiştirilerek süreç uzatılabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Sokak Röportajı

Öğrencilerden biri muhabir olarak seçilebilir ve sınıfta gezerek denk geldiği arkadaşlarıyla sağlık önerileri hakkında röportaj yapabilir. Hastalandıklarında ne yaptıkları, bilimsel olan olmayan tedavi yöntemleri vb. paylaşılabilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

Destekleme

1. Etkinlik: Eşleştirme

Öğrencilere görseller ve görselleri ifade eden kelimeler verilebilir. Doğru görseli doğru kelime ile eşleştirmeleri beklenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

2. Etkinlik: Sınıf Sözlüğü

Öğrencilerden öğrenilen kavramlar için görsel bir sözlük oluşturmaları istenebilir. Oluşturulan sözlük sınıf panosunda sergilenebilir. Süreç sonunda arkadaşlarının etkinliklerini değerlendirmek amacıyla diğer öğrenciler ellerindeki “iyi” ve “geliştirilebilir” ifadelerini gösteren kartlardan birini kaldırabilirler. Öğretmen tüm sınıfa yapıcı geri bildirim verebilir, öğrenciler de etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşabilirler.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

